

หน้า ๑๒๑

หนังสือ

ตำนานพระบรมธาตุ

และ

ไหว้พระไตรลक्षण

ของ

จังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ. ๒๔๕๐

คำนำ

เรื่องตำนานพระบรมธาตุ ซึ่งแต่งไว้เป็นกลอนคำห้วน
ใช้สวด ซึ่งก็ได้แต่งไว้แต่โบราณกาลนานมาแล้ว แต่ง
ประวัติความเป็นมาของพระบรมธาตุ อันประสิทธิ์ฐานอยู่ที่
นครศรีธรรมราช นับว่าเป็นมิ่งมงคลอย่างสูงสุดของบักซ์ได้
อย่างวิจิตรพิศดาร เป็นที่นิยมนับถือมาช้านาน ต้นฉบับเดิม
เขียนไว้ในสมุดข่อย ได้เคยพิมพ์มาแล้วหลายครั้ง แต่ก็ยัง
ไม่ทั่วถึงและพอแก่ความต้องการของพุทธศาสนิกชน

บัดนี้ หนังสือตำนานพระบรมธาตุที่เคยตีพิมพ์ไว้หมด
จึงต้องจัดพิมพ์ขึ้นใหม่ เพื่อสนองกุศลเจตนา และเพื่อเชิดชู
บทกวีนิพนธ์ และรักษาประวัติของพระบรมธาตุไว้ให้สถิต-
ถาวรอยู่ยั้งน่าน ขอทุก ๆ ท่านที่ได้อ่านหนังสือนี้ จงเจริญ
กุศลจิตวิเศษพร ตลอดจนกาลนาน เทอญ ฯ

นครศรีธรรมราช

ส. รัตนานพวงศ์

ภ.ม. กนตส์ลาภิกขุ

สารบัญ

			หน้า
บทที่	๑	คำนำมัสการพระรัตนตรัย	๙๗
บทที่	๒	ชุมนุมเทวดา	๙๘
บทที่	๓	ลักเค	๙๘
บทที่	๔	ตรัยสระธนาคม	๙๙
บทที่	๕	บารมี ๓๐ ทศ	๑๐๐
บทที่	๖	นมัสการพระพุทธเจ้าทรง ๓๐ พระองค์	๑๐๒
บทที่	๗	นมัสการพระศรีมหาโพธิ์ทรง ๓๐ ต้น	๑๐๒
บทที่	๘	นมัสการพระบรมชาติ	๑๐๓
บทที่	๙	นมัสการลายลักษณ์	๑๐๔
บทที่	๑๐	ไหว้พระจุฬา	๑๐๗
บทที่	๑๑	ถวายชีวิต	๑๐๗
บทที่	๑๒	ภาวนา	๑๐๘
บทที่	๑๓	พระอรหันต์ ๘ ทิศ	๑๐๘
บทที่	๑๔	ฉันทนัยเรียงกณฑ์มหาชาติ	๑๓๐
บทที่	๑๕	อวราชนาธรรม	๑๓๔

	หน้า
บทที่ ๑๖ ถวายสังฆทาน	๑๑๕
บทที่ ๑๗ ตรวจน้ำแผ่ส่วนบุญ	๑๑๖
บทที่ ๑๘ คำปณิธานปรารภนา	๑๑๗
บทที่ ๑๙ กัมมัญฐาน ๕	๑๒๖
บทที่ ๒๐ ผนวคพระไตรดัก্ষณ	๑๒๗
บทที่ ๒๑ ทำวัตรเช้า	๑๒๘
บทที่ ๒๒ ทำวัตรค่ำ	๑๓๓

๑ เรื่องพระบรมธาตุ ฯ

๑. ดั่งปฐมนิเทศ ทรงแสดงโทษ อย่าเหมือนพระยา
นิกรนทา ร้าย แก้ปดมารดา คือ หนึ่งเถรา พระยาชาติศัตรู
เบียดพระศาสดา พ้องถนหน้า ขยาเอาเป็นครู จะแยกจากนัก
ใครจักเอ็นดู อย่าทำจุติ รู้แจ้งจุติ เบียดพระศาสดา
เป็นบาปนักหนา ขออย่าได้ทำ ในพระโอวาท เป็นชาติถ้อยคำ
แคว้นก่อกกรรม จะนำไปต่อ ท่านทั้งต้อง คิดพร้อมใจกัน
เป็นกตพริ นับได้ต้อง กับยี่สิบปี ท่านทั้งต้อง เดียว
เหมือนกัน ครบงามตามว่า บังเกิดพระยา องค์หนึ่งทรงธรรม
พระนามนชือ โคกราชมหันต์ ปกครองเขตต์ขัน
อินทปัตถนคร ยอดยิ่งสูงโลก สรรพสิ่งบริโภค ทุกพรรณ
บพยอม สร้างพระบารมี ยินดีได้ ดุจเกษมเอมอ
พรหมณ สัสมัสมัย ถึงท่านายแล้ว สัสมัสมัย แล้วจิตต์
คิดได้ จะใคร่แจกขาด แผ่ทุกสไป ทั่วทุกกรุงไกร ในทวีป
ชมพู ทั่วธรรมโคกราช แจ้งว่าพระชาติ ประชุมชุมนุมอยู่
ที่แห่งหนใด ทั่วไทยบุรี จักสืบหา ซึ่งรู้จัก ชาติของ

พระผู้มพระภาคเจ้า ได้ทรงทำพระวิสุทธิอุโบสถอันอุดม
เวลาตะวันบ่ายในวันมาฆบูชา มี ณ พระวิหารเวฬุวันกถกนิ-
วาปสถาน (และ) ได้ทรงแสดงโอวาทปาติโมกข์ ดำก
ต้นนิบาตของพระผู้มพระภาคเจ้าของเราทั้งหลาย ประกอบด้วย
องค์ ๔ มีภิกษุ ๑๒๕๐ ถ้วนแต่พระชนาตพทงต้นไม้มคราว
เคยยเท่านั้น บัดนี้เราทั้งหลายมาถมาฆะบูชา มีนักขัตตสมัย
เช่นกับกาลดังกลาวมานั้น วรรคถึงยังพระผู้มพระภาคเจ้า
พระองค์นั้นแม้แต่จุปรีพพานไปนานแล้ว จึงบูชาจำเพราะ
พระผู้มพระภาคเจ้าพระองค์นั้น และพระภิกษุ ๑๒๕๐ องค์เหล่านั้น
ด้วยเครื่องสักการะมีเทียนรูปและดอกไมเป็นต้นเหล่านั้น ณ
เคยยสถาน อันเป็นพะยานของพระผู้มพระภาคเจ้า พระองค์นั้น
ข้าแต่พระของคณูเจริญ ขอพระผู้มพระภาคเจ้ากับทงพระดัง
ดำก แม้แต่จุปรีพพานนานแล้วด้วยดี (แต่) ยังคงทรง
ดำรงอยู่ด้วยพระคุณทั้งหลาย จึงทรงรับสักการะอันเป็นทุกค
บรรณาการเหล่านั้น เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้าพระ
พุทธเจ้าทั้งหลายตลอดกาลนาน เทอญ ฯ

พระเจ้า เป็นบ่ป่กเกล้า มนุษย์เทวา ท้าวร่ำพังกิด ก่ถ้าว
กิจจิกา ขรรคมไศกราชา เคื่องข้องพระทัย

๑ ยานี้ ๑ ปางนั้นท้าวไศกราช พระภูวนาถเลิศ-
ฤทธิ์ไกร โองการท้าวตรัสไตร หาท้าวไทยมุนชนทวี
เนื่องนองมาแออัด เจ้าจักรพรรดิกรุงธานี ในนอกคอกกับวี
พระดังซัสทอัสบดมัย หึงชายฝ่ายนิกร เทศดาวมอญแซก
พราหมณ์ไทย พระดังซ้องคั่น้อยใหญ่ ประชุมในที่มณฑล
บ่อดมาให้สิ้นหมด ฐูปรากฏทุกแห่งหน บอกตลอดทวดคณ
ตามยบดท้าวตรัสตั้ง พานิชย์หมู่ลูกคำ พราหมณ์พฤษมาชาว
ฝรั่ง กิ่งไซวไปพร้อมพรั่ง ก่ถ้าวก่ถ้างบุญพระภู่ อำนาจของ
ท้าวท้าว ต่างได้เต้าเข้ามาสู่ พร้อมพลันชวนกันกรู มา
พรั่งพรูในเมืองหลวง พานิชย์หมู่ลูกคำ มาทอหน้าทุก
กระทรง หึงเดียวของทรงปอง เข้ายึดหนองกวาดตัวไป
ประตุไม้ทันทัด แล่นตามคิตมาไร ๆ แม่ค่านังร้านไซว
ของโค ๆ บ่นำพา หุ้มทงไฉโนบ้าน จินนังร้านชายหยูกยา
หลวงเงรเงรวิควา ก่เข้ามาหมดสิ้นกัน บางวัดทักกุฏ
หมู่ปฐมาทมน อึงแออยู่แจจัน ก่ถ้าวทรงธรรมพระราชา
ปางนั้นท้าวไศกราช ออกเกษมามีปัญญา หน่วงแก้แลพฤษมา

หมูเด้นาและพราหมณ์นี้ ว่าเหว่ยท่านทั้งหมาย เหล่าหญิง
 ชายมาอ้อมมี ราชบุตรในธานี นอกบุรีจึงมีใจ ราชครูหมู่
 ชนหลวง ท่านทั้งปวงอยู่นอกใน รู้เห็นเป็นโดน ใครรู้แห่ง
 ชาติวงศ์ตา ถิ่นฐานอยู่แห่งใด ไกลหรือใกล้ใกล้พารา
 ใครนำมาให้ช้า ทรัพย์สินนำมาให้เต็มใจ ยังมีพระเถรา
 วัณษาอันนานไกล อายุท่านนั้นไซ้ ถึงสองร้อยยี่สิบปี
 ขอถวายพระพรทราบ อาตมาภาพแรกเดิมที อายุได้แปดปี
 บิดานับเป็นสมณะ ใช้ให้อาตมาภาพ นำของกราบรูปเทียน
 มา ไปถวายให้วัดมหา แก่พระธาตุพุทธเจดีย์ ทนแ
 พระธาตุ มุนีนาคอยู่ธานี ราชคฤหพระบุรี ถ้ายังมี
 พระราชา ปางนพพระกบฏเบญ พังพระเถรกล่าววัจฉา
 แม่แก่แม่หนักหนา มีบัญชาแก่เสนา ว่าส่งเร่งไป ต่ถาน
 โดยายมคมี่ รู้เวทย์วิเศษดี คุนาทิกฤษ์เพลา เอามาให้
 จังได้ เื่องทองหลายอย่าอุเบกขา จัดให้ทันเวลา เราจะ
 หาเอาที่ดี เสนีรับโองการ ไปมีนานเร็วด้วยดี พบพัตน์
 กันทันที หมูเด้นีเอาตัวมา ส่งสารแก่ยายมด ใจสด
 ตกประหม่า เขาเกาะจำเพาะมา ต้องออกไล่หัดก้าวเดินไป
 เห็นย่นักหอบท้อแท้ ด้วยแรงแก่ค่อยคลาไคล อ้าปาก

หยตหายใจ ยกมือไหว้นายเด่น เจ้านายได้เอ็นดู หยต
 ดึกครนงทีน ถ้าท่านประทามมี ยายจะให้แก่เจ้าหลาน
 เสน่หามีได้ ยายจะให้กตังโองการ อุดล้าห์ไม่ทำกราน
 อยู่ช้านานกตังรับตั้ง เขาถือเอาปรางกูร ตนยายมดลิตหาย
 ครั่ง ดึงโคใคร ๆ ผั่ง ลงไฉยังปฐพี เงินทองของดังไฉ
 ช้านานไฉวันหลายปี คนเฝ้าแต่ละที แต่ละควาไฉประทา
 ดึงและยายเฒ่า จึงทามท้าวมโองการ เวงเคินอย่าช้านาน
 เบองหน้าท่านจะไฉได้ ไฉมายายมดหู เป็นคนรู้ตึงที
 คนหนึ่งยายมดมี ย่อมดัดเคียทักทวย ไฉมายายมดเกิด
 แกดเล็กหญิงทงหลาย คนหนึ่งยายมดล้าย เฒ่าเคียทวย
 ไฉรางวัด ไฉมายายมดอิน ปากทงวันดูเห็นพื้น คนหนึ่ง
 ยายมดจัน แกคนนถอญทวย ไฉมายายมดเกิด แกดเล็ก
 หญิงทงหลาย คิดเข้าไฉแปดยาย ที่เคียไฉนับตอมา ยายมด
 ทงหน่มเฒ่า ก็เข้าเฝ้าเจ้าพารา กราบทูลพระกรุณา
 รับตั้งว่าให้คุมอยู่ ตรัสแก่โรหิต ทงชนลิตเป็นราชครู
 ให้ควรค่านวรคู ไฉจะรู้ชอกจจา อำมาตย์ไปมิชัว หาโหรา
 มานินาน ไฉปล้นทงโองการ ดูฤกษ์พานวันเคียปี หมู่ยาย
 มดทงหลาย เฝ้าแล้วทวยฤกษ์นาที พร้อมกันว่าวันดี หมู่-

พราหมณ์เข้ามาพร้อมกัน ๖๖

๑ สร้างคนาง ๑ ครนได้ฤกษ์^{๖๗} จึงพระภุมมี มีโองการ
 พัด^{๖๘} ให้บัวหมูชา^{๖๙} นครมาพัด^{๗๐} เลือกคนแข็งขัน ในนอก
 พารา ราชครุชนหลวง ทวทุกกระทรวง ทั้งปวงเข้ามา
 ชนมเปรมปรีดี ยินดีปรีดา เมื่อพระราชา ขุดธาตุพุทธพงศ์
 ฝูงชนกักกอง ดังหมูให้ร้อง ตักตองซ้องวง หึงชาย
 ล่าบัว^{๗๑} เข้ามาประดัง^{๗๒} ขุดธาตุพุทธพงศ์ ตีใจนักหนา
 ดมเด็จพระบาท ถึง^{๗๓}ทพระธาตุ ใหตงพลับพลา พระเถร
 เณร^{๗๔} ทัพแหดหนา บัคนนราชา เห็นเป็นสำคัญ ล้วนชน
 เด่นา เหายายมคมา ว่าอย่าทนม บัวขุดพระธาตุ ดมเด็จพระ
 ทรงธรรม เข้ามาพร้อมกัน เร็วพัด^{๗๕}ใสผง ต่างรวม
 ขุดธาตุ หึงชายคดาคดาด หยิกหยอกกันพลง บาง
 ชิงกันขุด ดมดุกดลุดกลาน ออกยกษ์ออกมาร ลัพยอก
 กันไป เกร็ประกาศ พราหมณ์พฤฒามาตย์ มึงมอญ
 ไทยใหญ่ ลูกชนมุนาย ขุดธาตุพระไตร เร็วพัด^{๗๖}ทันใด
 ถึง^{๗๗}ทภาพยนต์ บดเคียวบนาน ภาพยนต์ใจหาญ วางมา
 บัดดต ตัดหัวไพร่พด ค้วยใจอกัสล ตายฉันทุกคน แปก
 หมนสัพ^{๗๘} คราน^{๗๙}นพระบาท ศัรรวมโคกราช เห็นอัค-

จรวัย ทำอตรัสตามได้ บรรดาทั้งนั้น มาเป็นบัลลังก์
 ให้งดอยู่ก่อน อย่าซุกซนค้าย สู้จักถึงตาย ชีวิตม้วยมรณ
 พระทัยสรวัยเศร้า ร้องเราอาวรณ์ ถึงนั้นมรณ เห็น
 แต่ก่อนมา ทำอตรัสตามถึง ว่าท่านผู้เฒ่า ชาวเจ้าเสนา
 แต่ก่อนยังเห็น เป็นฉันทนหนา มนตรพิพดมา บอกมา
 จงพลัน ขุนโหรหมุ่ราชภูริ มนตรอำมาตย์ กราบบัง
 คมคัส ดำรงว่าไว้ ได้เป็นคำคัญ ซึ่งเป็นเช่นนั้น ท่านว่า
 ภาพยนต์ บัดนั้นพระบาท ถึงแก่อำมาตย์ ณ บัดเดี๋ยวจด
 ให้เอายามนด เข้ามาเบื่องบน จงถนอมทุกคน ซึ่งคุม
 เหาหมา ยามนดทั้งหลาย ถึงผู้แต่ถวาย ด้วยภูตมายา
 เฝ้ายเบี่ยงเบี่ยงเทียบ บัดเดี๋ยวไปมา ภูตพรายมายา บัด
 แฉ่งขึ้น ยามนดทั้งหลาย ต่างกราบทูลถวาย เป็นคำ
 เดียวกัน พ้นกำลังข้า ขอรบโทษทัณฑ์ แดงแต่จะผัน
 ผ่อนทรงกรุณา ส้มเด็จพระมหาราช ศรีธรรมโศกราช กับ
 เกลาวันทา เสด็จพระชาติ พระศรีคำดดา ปกเกล้าเกษ
 ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอดังตัจจา ร้องอาวรณ์ อินทราพระ-
 นารายณ์ ดั้นทุกชั้นฟ้า เทวามากมาย ชนนาถฤดา
 ภูมินางขรณ บุญใหญ่บัจจัย ธรรมโศกทั่วไทย ผู้สร้างบารมี

ร้อนขึ้นไปถึง ไตรตรึงโกษฐ์ ดุชาธิบติ เพ่งตาทิพย์มา
 เห็นธรรมโคกราช ให้ชุดพระธาตุ ถ้างามมีมา จะให้ทุก
 เมือง ชักเคืองอุรา ภาพยนตร์หนา มาได้เข้าพัน จึงทำ
 พันดา มีเทวบัญชา แก่เพศณกรรม เจ้าลงไปช่วย พระยา
 ใจธรรม ในการนั้น ช่วยแก้ภาพยนต์ พระเพศณกรรม
 รับโองการพลัน ลงมาบักต นกมิตเป็นชาย รูปร่างนิมิต
 ถือศรัจจด ยืนหน้าพระยา ศรัธรรมโคกราช ตามมาจน
 ชาติ ว่าท่านมา แต่สถานที่ใด ทำโยหนักหนา ถือ
 ศรัเข้ามา จะยังอันใด พระเพศณกรรม ขานตอบด้วย
 พลัน แล้วบัญชาไป อันศรัขาน ฤทธิเกรียงไกร จะยังใด ๆ
 ประดิษธิบทย บัดี้ท่านทน ดมเด็จพระบาท พังมาจน
 ชาติ ตรัสถามบักต เราให้ชุดธาตุ บรมนาถศพล
 ยังมีภาพยนต์ รุกได้เข้าพัน ท่านยังช่วยได้ บ้องกันเอาไว้
 อย่าให้หาหน จะเอาเงินทอง ข้าของเรานั่น ทำตาม
 ใจกัน ซึ่งท่านปรารถนา ท่านเห็นดูเรา ตามแต่จะเอา
 ไม่ขัดศรัทธา จะเอาสิ่งใด ตามใจเถิดหนา เรามิควา
 จะหาให้พลัน บัดี้ท่านเถา จึงตอบพระยา ท่านอย่าจา
 มัดย์ จะให้สิ่งใด ข้าใช้ไม่เห็น เอาแก่ท่านนั้น อย่า

ได้สงสัย จะช่วยเป็นคุณ จะแบ่งเอาบุญ ซึ่งท่านทำไป
 จะช่วยบ่อนกัน ท่านนึกกลัวไป ท่านจึงเร่งไป ให้ชุดเร็ว
 พลัน บัดนั้นพระบาท ให้ป่าวพระราชาราชทูต นรชาติ
 ลรร ชุดพระบรมชาติ คุ้มค่ายมิติน ภาพยนต์ใจฉกรรจ์
 จังฉนวนมา พระเพศฉกรรจ์ จัปศักรพระขรรค์ ผาดฉับ
 ฤทธา ภาพยนต์กมเกลา เห็นเจ้านายมา บัดเดียวบ่า
 กลับกลายหายใจ กว้างเจดชน ภาพยนต์ทั้งนั้น ละลาย
 หายไป เพราะตงใจเอง แต่แรกก่อนใคร แล้วเทพย์
 เด็ดใจไป คือดิงษลลรรค์ สัมเด็จพระยา รู้ว่าเทวา มาแก้
 อดฉกรรพณ ท่านทำใหชุด ลงรอดด้วยพลัน โกลัชาติจอม
 ขรรค์ เห็นงามรุ่งเรือง หญิงชายสัมผัสย์ ต่างคนตงไป
 น้อยใหญ่ของเนื่อง เห็นรูปเทวา ชักม้าทรงเครื่อง แลดู
 จะเยออง ลงแต่อาชา เห็นพระชาติโดยปอง อยู่ในระอบ
 ทอง เรืองรองโลภา ทำเอาพระชาติ แต่หลังอาชา
 ต่างคนถวนหน้า ตามมาแลดู รูปมิ่งอาชา ย่อมแต่เทวดา
 บ้างแบกบ้างชู ต่างบ้างชูคาง ต่างบ้างชูหู ยิ่งพิศงามตรู
 แลดูมีดี ประทีปชวาลา เทียนโคมวราณา ชวาลายังดี
 บัดได้คร่ำหมอง เรืองรองรัศมี ดอกไม้ทั้งนี้ บานอยู่

เรียงราย ดอกจำปาทอง บานงามเรืองรอง กิ่งก้านดัด
 ได้ สดอยู่ทุกสิ่ง เหมื่อนพึงเอามาถวาย ตระหลบอบ
 อาย สำหรับพระธาตุ ผู้ชนทอหน้า ก้มเกล้าวันทา เข้ามา
 คลาคลาด ต่างกราบบังคม ส้มเด็จพระธาตุ หึงชาย
 ประชาราษฎร์ กราบเกล้าทูลถวาย ได้พระธาตุแล้ว ท่าน
 เห็นท่อนแก้ว พรายแพรวเรืองฉาย ชื่อพระยาจักร์ เขียน
 ไว้โดยหมาย เป็นอักษรไว้ ลิตสำคัญ ไว้แก่ชาวไทย
 พระยาเชษฐา ผู้ทรงรศขรม ให้เป็นประโยชน์ พระ
 ยาณน ท้าวเห็นสำคัญ วันทพระทัย เราเป็นกษัตรา
 ถึงเพียงนี้หนา ยังว่าเชษฐา เราว่าตะอวยจิต ตรึก
 คึกภายใน จับท่อนแก้วไป พัดหักเฉียดปล้น ท้าวเบ็ด
 ผะอบ บัดเดยวักพบ อักษรสำคัญ อ่านแท้นใจ ภาย
 ในค้อยผัน ขึ้นพระทัยน น้อมคัลวันทนา ยกธาตุ
 พระเจ้า ทูมเหนือเคียรเกล้า ท้าวเล็ดจขึ้นมา ขึ้นบาน
 พระทัย มีใจหรรษา เชิญขาดคำดดา ถูปลับปลาศปล้น ครั้น
 แล้วพระบาท อัญเชิญพระธาตุ เข้าในโอบล้อมรวัก ทวทุก
 หึงชาย มากมายอนันต์ แท้ธาตุจอมขรรค์ ไว้ในพารา
 อินทปัตนคร ส้มเด็จพระธาตุ ว่าพึงจินดา จะเอาพระธาตุ

ไว้ที่ใดหนา คิดด้วยพุดมา ผู้เป็นอาจารย์ ไทรพุดมา
 มาคิดด้วยพระบาท ไศกราชภูบาล จึงเชิญขึ้นไว้
 มณฑปพิमान กราบไหว้นมัสการ ถวายดอกบวบงวม
 เต็มพระบาท ศรัทธาโคกราช รำพึงโดยจง แล้วพระ
 เสด็จไป กราบไหว้พุทธองค์ ทั้งพระอริยสงฆ์ ในอรัญญา
 พระโมคคัลลบุตร มีศีลบริสุทธิ องค์พระตถตา ชรรณโคก
 ทำวไทย เข้าไปวันทา จึงแจ้งกิจจา แก่พระพุทธองค์
 คิดก่อพระเจดีย์ ประจุชาติขึ้นศรี ตั้งไว้จำนง ก่อแต่
 มารร้าย ใจมันบ่มตรึง เมียพระพุทธองค์ ให้กำจัด
 พัดพราย คาริหัตถ์พัตน์ แต่ถวนอหันทะ นิ่งอยู่มากมาย
 พระเถรมาลัย ใหญ่กว่าทั้งหลาย จักคิดอุปาย แก่ถาย
 ต่อมาร ปรีक्षाพร้อมกัน ยุ่งองค์หนึ่งนั้น อยู่ได้มาดาด
 ชื่อพระเถรอุปคุต บริสุทธิกล้าหาญ จำศีลช้านาน อยู่
 ในนันทิ์ จำให้ไปหา นิมนตชนมา ว่าตามบาดี จะ
 ก่ออิริยาบถ ทำให้ด้วยดี เป็นพระสงฆ์มี นิมิตร่วมกัน
 มิได้แล็กใจ จะลงว่าผิด บทวินัยธรรม ให้ไปหักหาญ
 ด้วยมารอดอัน พยุราชาธรรม ให้มันแพ้พ่าย จะให้ผู้ใด
 มันคงลงไป ยังเมืองต่ำได้ ต่าง ๆ นิ่งอยู่ มิสู้อาจได้

หาญแห่งไม ใครจะลงไป มีเงินน้อยนั้น เจ้าได้อรหันต์
บุญญาວ່ອງใจ นิ่งฟังปรึกษา บ่ว่าสิ่งไร พร้อมกันนั้นไซ้
รอนถึงบาดาล ะ

๑ ยานี ๑ ปางนั้นท้าวหน้า ภูคคเจ้าเหตุการณ์
ว่าธาตุพุทธญาณ ประดิษฐานจะแจกใหม่ จำกุดิป้องป้อน
ไปแทนคุณพระธาตุไตร ชนมามนุษย์ไซ้ ท้าวตงใจไปพารา
อินทปัตพระบุรี มาใกล้ที่ธาตุคำด้า จึงประสพพบครุฑา
โอบเข้าพาเอานาค โบกบินมาใกล้พลัน พระอรหันต์นั่ง
อึ้งมี พระพรตุนาคี ซึ่งบักชีคาบบินมา ไม่มีใครช่วยได้
เอานาคไว้รอดมรณา ทุกรูปน้าพา ต่างๆมาดูตากัน ล้าม
เถรร้องตวาด ด้วยถึงหนาทชนไปพลัน เข้าหู่ท้าวสับรรณ
จิตตพรนๆ ตกประหม่า แล้ววางท้าวหน้า ลงธรณที่ปรึก
ษา เขียวเล็บเจ็บเจทนา นามนตมารดหายพลัน อรหันต์
นั่งกองก่าย ให้ละอายเจ้าเถรนั้น ยกอิทธิณณ์นี้ ปรึกษา
กันท่อนหมาย ว่าเถรน้อยนหนา อวดฤทธาแก่เราได้
หากิดกั้วเราไม่ ว่ามิใช่ทำตุนา เป็นศิษย์นอกครู
ทำอดสูไม่ดูเรา คุรุทธาพานาคเขี้ยว เขาจะเอาไปปรึกษา
เหมือนชิงอาหารเขา พลอยให้เราคิดเวร่า จำจะลงโทษา

ต้องทรมานให้พ้นภัย แล้วมีเกรวจา ตามเนรมาในทันใด
 จะใช้ให้ลงไป ได้สมุททัยให้บริสุทธิ ตามเนรได้นิมนต์
 มีกัณโถพระเกรอปปคุต จำศีลบริสุทธิ ได้สมุทให้ขึ้นมา
 เจ้าเนรรับสั่งใช้ ยอกรไหว้พระเกรา ข้าหนอขอกราบลา
 ลงไปหาท่านมาพลัน เจ้าเนรค่อยคลาศดี ด้วยฤทธิพระ—
 อรหันต์ พริบตามาถึงพลัน บังคมคิดทำวันทา ทูลว่าอริยสังข
 หารัยองค์ใช้ลงมา นิมนต์พระเจ้าข้า อย่าได้ช้าเร่งขึ้นไป
 จะก่อพระเจดีย์ ขุดขึ้นศรีธรรมไวโน พระองค์ได้ลงใจ
 นิมนต์ไปไวเกิดหนา ะ

๑ ความพระเกรอปปคุต พังดับสุดเขื่อนขึ้นมา ถึง
 ชาติพระคำดดา ที่ปรึกษาอริยสังข พิจารณาพระเกรอปปคุต
 เห็นพระทรงทรวงตรง ผวนผันไปทองคำ แผลกรูปทรงแต่
 ก่อนมา มิได้พบอาหาร ของมันหวานหลายเพลา อรหันต์
 ทงนนวน ทำทรมาด้วยผู้ใด มิได้แก้อาบัติ ผิดบัญญัติบทวินัย
 โทษท่านนัศิตใหญ่ ทำตั้งโคพันโทษา จะให้ผจญมาร ยัง
 ต้านทานใดหรือหนา จะก่อพระจุฬุ ถัดมารามายัย บัดนี้
 พระเกรอปปคุต จึงตอบเกรวาทิ เหตุว่าด้วยข้า เพราะ
 ไม่มีเครื่องขบถัน จะไปเที่ยวมณฑนบาท แก่ประชาวษฏร์

ในเขตคณวิ ได้มาเลี้ยงกายัน จะประจัญด้วยมารา เพราะ
 แวงชาน้อยนัก ต่อด้วยยักษ์ไทรหรือหนา เรียวแรงข้าแข็งกล้า
 อันมาราจะกดวโย ท่านว่าไม่แกกจิ ลงความผิดเป็นข้อใหญ่
 ไปอยู่ใต้สมุทร ตามวินัยสมณะ จำศีลรักษาวรรณ ได้
 แข็งขันโดยคำพระ ข้าคิดจิตตัสสะ จึงตั้งระโยมทั้งหลาย
 มีนกงจำนงจิตต์ คิดถึงโคปเปรงพราย ใช้คิดนิมิตใจไว้
 ท่านอย่าได้มาตีเตียน อดด่าให้รักษาวรรณ ไว้แข็งขันตั้งความ
 เพียร มาราจะมาเบียด จึงจำเนียรชวดค่าสดา แต่ว่าข้า
 นาน เครื่องควาหวานบักขา เรียวแรงกล้าแข็งกล้า ขอ
 อาด้าต่อด้วยมารา พระสงฆ์องค์หนึ่งใช้ร พังแจ้งใจในอาการ
 บุญข้ามาชานาน เครื่องอาหารบังเกิดมา จันหนึ่งต้องดำรับ
 หนึ่งเข้ารับพระเจ้าข้า ข้าหม่นปรารภนา เป็นบุนาข้าถวาย
 อุปคุตบริสุทธิสงฆ์ ตามจำนงมดเคยดวย อาหารท่าน
 จะถวาย แต่ก่อนได้ทำบุญใด พระสงฆ์กล่าววจจันนี้ ครัง
 ค่ำสดาพระบรมไตร พระพุทธกลัดบไซร์ ข้าเข้าไปถ่มนิมนต์
 อิ่มนุกัดคด กลับมาบดเคยดต กรนถงซึ่งกลางหน เป็น
 กุศลด้วยศรัทธา ดันขันนี้ถูกอ่อน มีนมนอนนิมมรรคา
 ถ้าปากอยากข้าอุปดา เป็นเจตนาว่าเอ็นดู จึงข้าอาเจียนให้

แม่จุกได้กินอุฐ บุญนั้นชักมาสู่ เพราะเห็นคุณน้าข้า จึงพูนเกิด
อาหาร ของคาวหวานทุกเพลา ขอดถวายพระเจ้าข้า มีศรัทธา
ข้าเต็มใจ อุปคุตพึ่งพระสงฆ์ จึงจำนงท่านเลื่อมใส ข้า
มิเต็มใจ ดันเกิดได้มีวาทะ พระสงฆ์องค์หนึ่งเล่า ข้าพเจ้า
มียินดี จึงหันรตม์มี ประดิษฐ์ทุกเวลา พูนเกิดเป็นเครื่อง
ทิพย์ บัพพิศกัยก็มีมา วันหนึ่งต้องเพลา ขอบุชาให้
ท่านฉัน เพลาสองล่ำรับ มั่งคั่งรับมาทุกวัน ศรัทธาของ
ข้ามัน จะแบ่งปันให้เต็มใจ อุปคุตบริสุทธิสงฆ์ ตาม
จำนงไปทันใด ท่านทำบุญเป็นไหน เครื่องทิพย์ใช้พูน
เกิดมา พระสงฆ์ตอบพลันเล่า ข้าพเจ้าทรงพระคำดนา พระ
พุทธกัลป์มา บิณฑบาตเป็นเศรษฐี ข้าเป็นพระสงฆ์ ท่าน
บารุงข้าพชนี้อาหารท่านดี ๆ หาข้าเข้าปัดมัน แต่องค์
หนึ่งเดียวตาย ศิษย์โยมใช้ไปด้วยกัน บิณฑบาตนั้น
ท่านแข็งขันขันนักหนา ถ้าพาศิษย์โยมไป ว่าขุนไขว้โกรธ
เคืองดำ ข้าหมกถ้าพา กัดทอนทำให้บัดดี ข้าขมของมัน
หวาน ถ้วนฉิมอย่างดี ๆ ดับดาท่านเศรษฐี ชื่อนาง
พัชรดีเอามา ให้โยมเผ้ากฐี สองคนพระเจ้าข้า ได้มัน
กันภักษา จึงบุญญามาถึงพลัน ขอดถวายผู้เป็นเจ้า ทุก ๆ

อันแล้วไฉน ขบถกัน จิตชั่วร้ายทั้งนั้น ย่อมารอรับเกิดหน่า
ปางนั้นพระอุปคุต ก็มีเถรฉกา ซึ่งท่านมีศรัทธา ถวายข้า
ให้ขบถนี้ เราห่มมิได้ ของที่ให้ไม่ชอบธรรม ดักบุญ
มากแถมกัน ไม่ควรคิดเป็นเฉวรา เราจะไม่ทนทนตาม
โศกาทพระคำดำ เป็นบุญคุณหนักหนา มีบุญญา
ตราไตร อรหันต์นั่งกองกาย บ่เกลียดต่อบดถึงใด รุ่งเช้า
เธอได้ได้ ในเวียงชัยบิณฑบาต ะ

๑ บัดนี้ท้าวโคตรราช ผู้จอมนามากด้วยพลัน ปรีกษา
พระอรหันต์ นั่งพร้อมกันมากคณนา พระอุปคุตนั่งด้วยกับ
พระอรหันต์มีบัญชา พระซึ่งคนหนา ท่านหาญกล้าจะต่อมาร
มีฤทธิ์ดีทศศักดิ์ ถ้าหาญนักใครจักปาน อันว่ามารามาร จะ
ด้านทานมัยบรรดัย ธรรมโคกเจ้าพารา ท้าวพิจารณาได้
ใจ พระองค์ทรงผอมผ่าย ต่ออุททิไกรด้วยยักษา เห็นที่จะมิได้
ท้าวตรึกไตรไว้ในหทัย บ่ได้จําพรรษา ไม่นำพาท้าวหนึ่งอยู่
จำจะทอดลงดู พุ่งเข้าดูท่านคลาไคล เทียบบิณฑบาตไป
คงบรรดัยแน่นักหนา ตรึกแล้วท่านคนหลัง ชนตู่ดวงพระราชา
ให้หาความขำมา ซึ่งรักษาโอฬายคำ ว่าเหยยนายพรานคช
ให้ปรากฏจงฟังคำ เองพาพระยาตัว ให้ประจำที่ประตู ถ้าเห็น

พระสงฆ์มา ผอมโรคาเข้ามาสู่ เองวางข้างพลายกุ ให้มันกรู
 ยิกได้แหง พลายคำดกน้ำมัน อยู่ชั่วคราวยังเรียวแรง เหยยว
 กาบินคว้างแคว้ง ดงเงาแห่งยังขรณ รุ่งเช้าพระอุปคุต คัด
 บริตฺตทฐะจะคลาศคสี บิณฑบาตมาทาน แล้วจรวลเข้าในวง
 ความข้างเห็นท่านมา พิจารณาท้าวรบั้ง ชุ่มผอมคอรุ่งรัง เหมือน
 ค่ำดั่งปล่อยข้างไป พลายคำบ้าน้ำมัน กิ่งระงันได้ใคร ๆ พระ
 มิได้ตกใจ มันเห็นไปข้างดงเงา จึงตบเคียวรตามที อยู่ทันเกิด
 คุชา ถลันกลายเป็นคิลา ตามที่กล่าวตัจจาหมาย แล้วเธอเดิน
 พันไป ข้างมิไหวยกขึ้นมา ด้วยเคียวของท่านไขว่ แล้วถลัน
 กลายเป็นคิลา ความข้างจึงวางไป เรียกเท่าใดไม่กลับมา แด
 เห็นเป็นคิลา เพื่อนเคืองคำในน้ำใจ เร็วพลันมีทันซ้ำ ความ
 คุชาก็เข้าไป กราบทูลพระภูวไนย ประหลาดใจนักพระอา
 พระเถรซึ่งผอมผ่าย ข้างจึงไป ณ ตัวซ้ำ พลายคำมันดงเงา เธอ
 มันมาตบตามที ข้างไม่ลุกขึ้นได้ เหมือนท่อนไม้นอนกับที่
 เห็นคชสารศรี บัดเดียวจนเป็นคิลา ไศกราชพระภูวไนย พังแจ้ง
 ใจในอุรา ตามคำกราบทูลมา พระราชาท้าวตกใจ กุเอ๋ยเถย
 ดายนัก ข้างที่รักดังเนตรนัย ขานี้หาที่ไหน พลายคำไขว่รู้
 นักหนา อย่าเลยมาตัจจุ ควรดูพระเถรา จงขอขมา ให้

ความสำเร็จมากมาย แล้วท้าวโม่งการ ให้พนักงานเส็ดของถวาย
 ข้าวตอกและดอกไม้ รูปเทียนรายเครื่องบูชา ครบครันเร็วทัน
 ใด ท้าวเส็ดจึงไปในรณญา ถึงที่เขามิชา ซึ่งเดระอยู่อาศัย
 เข้าไปนมัสการ ได้โปรดปรานอย่าถือใจ ครบหลายกลับถวาย
 ไป ขอท้าวไทยได้เมตตา เพราะว่าช่างพลายคำ ถึงแก่กรรม
 เป็นศิลา อ้ายความใจหายกล้ำ มันปล่อยมาไล่ท้าวไทย ดัง
 แด่นั้นไป เอาท้าวไทยเป็นอาจารย์ ข้างจะทำบุญ ทดแทน
 คุณแห่งพระญาณ เกรงกลัวแต่ขุนमार เคยเป็นท่านพระ
 ค้ำค้ำ จะก่อพระเจดีย์ ให้เรืองศรีในพารา ประจุธาตุองค์
 พุทธา มันจะมาทำย่ำยี พระองค์จึงโปรดเกล้า ข่วยข้าเจ้าใน
 คราน เหาบุญคุณพระศรี ต่อฤทธิศดัยขุนमार บัดนี้พระเด
 วอุปคุต พังต้นเส็ดรับโองการ ถิ่นด้วยกษามาร ตกพนักงานรูป
 เกิดหนา ถิ่นด้วยช่างพลายคำ รูปต๋องคล้ำจึงคืนมา ซึ่งเป็น
 ชาติศิลา พระราชาอย่าตกใจ ว่าเส็ดพระเดระ ถูกโคตคลา
 ดด้วยเร็วใจ ร้องว่าข้าไป นอนอยู่ใยเร่งขึ้นมา เข้าไปใกล้
 ครุฑาร อธิษฐานอ่านคาถา พระหัตถ์ลูบคลำมา ท้าวครุฑาร
 ขันพลัน กลดจากแต่ศิลา เป็นครุฑางเก้านั้น ฤทธากันกรวั
 กราบลงพลันแทบบาทา โคตราชพระบุญหนัก เห็นประจักษ์

แม่น้ำตา นิมนต์พระเถระ ไปมหาปราสาททชย์ แล้วทำมถักร
ประดิษฐานตามวินัย โภชนาอาหารใด ทำดังใจกราบขอถวาย
ทานทำผู้มีศรัทธา เฝ้ารักษาทุกเพลางาย ข้าวตอกและดอกไม้
รูปเทียนรายไว้มหา อยู่มาวันหนึ่ง พระคิอำนก่อจุฬา บรม
ธาตุพระศาสดา ตามซึ่งมาปรึกษา กัน พระ

๑ สร้างคนาง ๑ ขวรมโคถวราชทำไทย จึงเล็ดจออก
ไป ดูในอรัญญิกถัมหมแห่งพระอรหันต์ ทุกองค์พร้อมกัน
อีกทั้งนาค เรียงขดกัน ดังภาพยนต์ ผู้ใดใครดี ให้ยู่รักษา
จุฬามณี มีอทิสุทธิ ยิ่งยวดกวดขัน จึงพระยานาค พังแล้ว
ออกปาก กล่าวตอบไปพลัน ข้าพเจ้านี้ แพ้แก่ผู้บรรณ จะทำ
ขัดถรรพณ์ ไฉนโดยดี ฝ่ายโมคคัลลบุตร ว่าผู้บรรณควร เราไม่
ให้มี ท่านช่วยโมทนา อย่าเกรงภัย จะไม่ให้มี มาทันทนา
เราจักป้องกัน อันว่าผู้บรรณ ท่านนั้นท่านขอ อีกทั้งนาค
ป้องกันเสียได้ พระเถระอุปคต ทำให้เจตนา โคถวราชทำไทย
ได้ฟังน้ำใจ ภายในปริชา กอพระเจดีย์ ตามมีคณนา พระ
ยานาคา ฤทธาเกรียงไกร ดังภาพยนต์ เป็นยักษ์เป็นคน เป็น
วิฆเนศวร เป็นเสือเป็นช้าง เป็นช้างเกรียงไกร ล้อมพระ
ธาตุไว้ ไว้ในพารา จะก่อพระเจดีย์ ด้วยแก้วมณี ปันด้วย

กิดา ตัดตระกูลบรรณ ทุกพันธนาภา คัดอ่านปริศนา แจก
 ชาติชินศรี มีศกอักษร ไปทมนคร จังหวัดธานี แปรหมื่น
 ลีพัน เขตคชนันบุรี ให้แจ้งคดี กรทพดมา โคกราชพระแก้ว
 พร้อมพลันกันแล้ว แจกชาติคำดดา เมืองละองค์ วัคมีไธภา
 ทวทุกพาวา รับชาติพาไป เมื่อวันแจกราช ด้วยฤทธอำนาจ
 พระบรมไตร สุธาเดื่อนต้น ดันหนว่นไหว พระสุเมรุสูงใหญ่
 อ่อนคือไฟตน ดันนพ้าวอง พดกกกกอง ทวทองภูวดล อค-
 จรวัยบรรตอ. อองออดากด แทนแก้วไชยยนต์ ทานท้าวเทวา
 เทพในอากาศ อินทวาทิราช เพ่งจักขุม เห็นท้าวโคกราช
 แจกชาติพระคำดดา ถ้วนทุกเวลา บูชามาลัย เห็นก้อพระเจดีย์
 ด้วยแก้วมณี แสงดีประไฟ จะให้ล้ำเร็ว เด็วจพด้นทันโค
 พร้อมมุดกันไป ด้วยพระอรหันต์ รู้งมมารร้าย มั่นหวังฝังฝ่าย
 เข้ามาใจพด้น จะเบียดพระธาตุ ส้มเค็จทรงขรรค์ ให้อยยับบรร
 ดยด้วยฤทธา เกิดเป็นพระพาย พัดเข้าทะลาย ไม่ไว้ทวดชา
 มีกตุ้มกตุ้มไป ทวโนเวลา เรียวแรงแข็งกล้า เป็นโกดาหต
 ขนมารยักษา มั่นคิดฉันทา ให้หักตกลง ที่ประจุธาตุ ให้
 ชาติบักดล อักทงตมฝน เพร็ดพร้อมกันมา พระโมคคัลลบุตร
 พระเถรอุปคุต ฐีโนปัญญา ชันนาคพิภพ จบทวจจรจาด

ชนดุชทุชดา^๕ แจงวอวหนต^๕ รูวามาวา^๕ มันแกงเข้ามา
 เบยพระชาตุน^๕ จะออกคอดู^๕ ฤฤทซากัน^๕ อายแกเทวน^๕ ทุก
 ชนวิมาน^๕ อยาเลยตว^๕ จะพิศฐาน^๕ คุยโพธิธัมมาร^๕ จึงเอา
 ถลกบาต^๕ ประกาศมัน^๕ ดิดคอชนมาร^๕ เป็นลุนักขา^๕ คอเน^๕
 เรวารอน^๕ บังเกิดเป็นหนอน^๕ เจ็บปวดคนักหนา^๕ คุยคุณพระเจ้า
 ปกเกล้าเกล้า^๕ พระศรีศาสดา^๕ ได้มาปราณี^๕ คุยมารวากา^๕
 ฌญพระชาต^๕ ฌมเดจมน^๕ ทุกชนเทวา^๕ อยาไดคุด^๕ มันเหลื่อกระด^๕
 ยักษอาขรม^๕ อุปคุดพระแก^๕ ฌนพิศฐาน^๕ แด^๕ ขวางไป
 คุยพลัน^๕ เข้าคอยักขา^๕ เพียงมาอาต^๕ สบัดไม้ทั้น^๕ ตัวตั้น
 ห้วนไหว^๕ กลับเป็นลุนัก^๕ ได้เห็นประจักษ์^๕ แต่ในทันใด^๕ คอ
 เน^๕ เรวารอน^๕ เป็นหนอนข้างโน^๕ ถอดชักไม้ไหว^๕ ตกใจนักหนา^๕
 เกิดอกกดบอปลัดษณ^๕ ต้องมือเข้าชัก^๕ มิได้เคล็ดอันเคล^๕ เจ็บปวด
 เหลื่อใจ^๕ จึงไขว่ไปมา^๕ เพียงม้วยมรณา^๕ ออกไปจักรวาล
 ขอช่วยสรวรณ^๕ วากษตคนขรรพ^๕ ทุกชนแดนถดาน^๕ เมื่อเอง
 ประทุษร้าย^๕ ชาตพระจอมอว^๕ เวานมหาญ^๕ ถัดท่านนักหนา^๕
 แด^๕ ไปท้อน^๕ มิได้ค้างคิน^๕ ทวขอบจักรวาล^๕ แด^๕ เหวะชนไป
 ชนควาคิงษา^๕ ขอช่วยเทวา^๕ ทุกชนชนไป^๕ ว่าช่วยมิได้
 เมื่อเองประทุษร้าย^๕ ต่อชาตพระไตร^๕ แด^๕ กลับตงมา^๕ ชน

นาคาลัย จึงเกาะเกาะไป ทุกชนนาคา หมู่นาคทั้งหลาย ได้แจ้ง
 มากมาย เบียดพาดค้ำค้ำดา ยังทำพุดมก้อง องค์หนึ่งนมหมา
 รักใคร่กันมา นานชั่วตราตรึง เราช่วยมิได้ แต่จะแนะให้
 ท่านจงเร่งไป ขอโทษแก่ท่าน ผู้มีฤทธิ์โกรธ ธรันต์ผู้ใหญ่
 ขอพระเถรอุปคุต พระองค์นมหมา เขืองค์พงศา ดมเค็จ
 พระพุทธ ผู้อนมนต์ จะแก้มหายุค ชำนักจกุด ชีวต
 มรณา บัดเดียวขุมมาร ได้ฟังอาการ ทยานกลับมา
 ว่าฟังภายใน มิใคร่จะไปหา แต่อาตมา นเจ็บเหลือใจ
 กุศลมิได้ อ้ายหนอนนราย กัดกินภายใน ทงเนาทงเหม็น
 เจ็บเอ็นหัวใจ ถ้าว่ามีไป บรรลัยแด่นา คิดแล้วมินาน
 เพื่อนจันทะยาน มาถึงพารา เข้าไปคมคิด ธรันต์พุกชา
 ได้โปรดเกล้า ข้าพระพุทธองค์ อันตัวข้าพเจ้า เป็นหมา
 คอเนา เข้ามาจำนง จะขอถวายตัว อยู่หัวได้ทรง
 กรุณาพระองค์ ให้รอดปลอดภัย ครั้นพระอุปคุต ได้
 ฟังสิ้นสุด มีความตามใจ ท่านนมเหตุ ทำเภทถึงใด
 บอกให้เข้าใจ เราไซ้มารา คิดตรึกนึกหมาย จะอา-
 พรางไว้ ไม่รอกชีวา ชำม่ม่งหมาย จอเงรเงรา ต่อชาติ
 ค้ำค้ำดา และพระพนมปี ภูวามาร เราขอแก่ท่าน ดังแต่นั้น

สืบไปข้างหน้า อย่าได้ย้าย พระชาตชินศรี ยังมีสืบไป
 บัดนั้นขุนมาร ก้มเกล้านมัสการ ข้าขออภัย ทำสืบไปได้
 ท่านอย่าตามใจ ให้ม้วยบรรลัย เกิดพระอยู่หัก ผิดควรน
 ไซร์ ถ้าทำต่อไป มิได้เกรงกลัว คิดร้ายดูเบา เหตุเพราะ
 เมามัว ข้าขอถวายตัว เป็นโยมพระองค์ ะ

๑ ขานี้ ๑ คราวนั้นพระเถระอุปคุต คือบริสุทธิผู้ยัง
 พังมารตามตรง พระพุทธองค์ช่วยมารา เธอจึงให้
 โอวาท เรียกถลกบาตจากคอกหมา กลับกลายหายเข้า เพื่อน
 อาสาพระเข้าไป เจตียบรรจุพระชาต พระบรมนันทแล้วมัดใจ
 โคกราชพระภูมไอย ลำเจ้าใจดูปรารถนา อยู่เย็นได้เป็นสุข
 บ่มีทุกข์มาพาพา ตั้งเพียรจวนเียวมา ได้รักษาพระชาตไตร
 พระโมคคัลลบุตร พระอุปคุตตั้งใจ ทั้งพระเถรมาด้วย ต่าง
 กลับไปยังรัฏฐี อรหันตทั้งหลาย อยู่น้อยน้อยกลับคืน
 ฝ่ายเหล่าท้าวหน้า คือนบบริวงนาคา ะ

๑ ขอนจะดไว้ กล่าวภิปราชถึงพระยา ถึงหราช
 ราช อยู่รักษาชาตชินศรี บ่มที่เคืองใจ ข้อสิ่งใดเทศ
 ไทยมี เจ้ากรุงราชธิบดิ์ ท่านท้าวตรีพลโยธา ถึงพร้อม
 ถ้อมธานี ขนบรเข้าแน่นหนา พหุลผลแข่งกล่า ดำ-

โกฎฐนามกตราไตร แลวแตงดิชิตถาวร ถึงอดตารเจ้าราชย์
 ประสงค์จ้านใจ พระทนต์ไชรัชาคำลดา ถ้าท้าวมิให้เรา
 จะฆ่าพันบั้นเกล้า เจ้าพาราให้บรรลย์ ราชทูตถือข่าวถาวร
 มิได้นานก็เข้าไป เผ้าท้าวเจ้าราชย์ ทูตท้าวไทยแจ้งข้อการ
 ครานนิจพระบาท ถึงทราบพระภูบาท แจ้งใจในราชถาวร
 ตอบโองการไปทันใด ซึ่งท่านคิดบังอาจ ซึ่งทนต์ธาตุพระ
 เจ้าไป เป็นตายไม่ให้ใคร เป็นฉันทิตตามเกิดหนา จะรบ
 ด้วยพลไพร่ เป็นคนไข้ไม่เข้ายา ยุ่งหยาบบาปนักหนา
 เราพระยาชนคชกัม บัดนั้นทูตเด้นา ฟังบัญชาคินมาพลัน
 ถือถาวรของท่านนี้ เผ้าทรงธรรมในทันใด กราบทูลใน
 มุตกิจ แก่บพิตรพระยาใหญ่ ว่าท้าวเจ้าเวียงชัย ชวน
 ท้าวไทยชนคชา ตรัสใช้ทูตคนเด้นา แจ้งแก่ท้าวเจ้าพารา
 ถ้าจะชนคชา ให้คงท้าวาตรหนึ่ง บัดนั้นจึงพระบาท ถึงทราบ
 กิดว่าฟัง คชามิตถหนึ่ง กิดาหาญซึ่งตั้งวงเงา ท้าวมี-
 โองการใช้ เร่งเร็วไวอย่าได้ช้า ฟุ้งนจะดีดา หน้าที่
 กิดายกออกไป ทหารได้สามโกฏิ มีในโตท่นอุปมัย
 เตรียมลคมรบทันใด มาพร้อมในหน้าพระสถาน พระองค์
 ทรงกอบแก้ว คูพรายแพรวาวาตระการ มงกุฎสร้อยตั้งวาลย์

พระภูบาลดำโลคา ท้าวทรงคชเผือกผู้ พิศวงามโลกา
 ได้ฤกษ์เล็กโยธา พระจักราท้าวคลาไคล ไพร่พลดกไกร
 ห้อมล้อมไปยังภูมิสถาน ทั้งต้องถึงเขว้แตก จึงพระแก้ว
 มีโองการ ยกมาพระภูบาล คึกคักหาญยิ่งนักหนา ทนต
 ชาติพระบาท เป็นของดีเราเชิญมา เอาคุณบุญพุทธา
 ปกเกล้าทศราตรี ท่านจักให้เราตั้ง คึกคักองแกระวน
 ท่านกล้าไม่คลาคลี ไปตั้งที่กลืนารายณ์ เหตุใดไม่ไปรับ
 เอาสรพๆแต่โดยง่าย เราผู้มีตั้งให้ ท่านอย่าได้อหังพาด
 ความนี้พระยาใหญ่ ก็ตอบไปตามโองการ อย่าเขี้ยวไปเลย
 ท่าน อวดกล้าหาญเอาเราโย เหตุเรามีรู้การ พระนิพพาน
 แลเมื่อใด ถ้ารู้ถึงตัวไร ก็จะไปรับเอามา จำเราจะ
 เสียทาย ทั้งต้องฝ่ายท่านนายอา ใครที่มีบุญญา ให้
 ทนตาพระมุนี อยู่เย็นได้เป็นสุข คบภัยทุกขชั่วดัด รักษา
 ครองธานี เพราะความความศรัทธา ให้สามชัยยัง เทพทอทอง
 ได้รักษา ขอให้มิดเคซา แก่พระยาเจ้าธานี พระยาดังหราช
 ท้าวประกาศชนทันที เสด็จพระบารมี ให้สามมฤตไกร
 เพราะได้รักษามาท พระทนต์ชาติมาแต่ไร ปกเกล้าข้า-
 เจ้าไชย ให้มีชัยในสงคราม ประกาศแลแล้วมิช้า ชัยคชา

เข้าปะปาม ครอบคดลูกกลางด้นาม เข้าตักตามฟาดพันกัน
 พลไพร่รอบหมี่ไพร่ นายต่อนายเป็นถึงคลี ทหารทำนตีๆ
 ม้วยชีวิตทั้งต้องฝ่าย หัวขาดแะตีนขาด ล้มวินาศอยู่เวียงวราย
 เป็นมากมายยังนักหนา ล้มตายประมาณแม่น ข้างตะแต่น
 มิพรวรณา แทงพันกันโกตา ช้างพระยามาแพฝ่าย พระยา
 ถึงหราช ก็พันฟาดของจ้าวหมาย ต้องคอพระยานาย ขาด
 จากายตกลงมา ยังแต่พระองค์เจ้า เกศาทำวดตักฐา
 ครอบอ้นหาญกล้า ก็พันผ้าอิงพาไป พระยาลิงหราช
 ร้องถึงหนาทดวาคไป พลไพร่บ่าวนายไซ้ ต่างตกใจจึง
 ผายผัน ดางบังแต่นไปตาย นอนคว่ำหงายชายอรัญ
 ถึงของพระยานั้น เก็บได้พลันทุกประการ อยู่ประมาณนาน
 ด้ามบี แจกคตีไปทุกสถาน เหมันต์พระภูบาล ไปคิด
 อานต์บุรี เขากันหาภษตรีย์ คัดกำหนดธาตุมนี เจ็ดคน
 หมู่มนตรี กัดลาคดัยกพดมา พลไพร่ได้เก้าน้าน ในประมาณ
 หมู่มคนนา ม้ารถหมู่คชา จะพรวรนามากตราไทร พลชั้น
 อ้นเขยวชาญ แต่ทหารด้ามแต่นใน มาพร้อมล้อมเวียงชัย
 แน่นเต็มไปรอบพารา ล้อมไว้ได้เจ็ดชั้น เป็นแข่งขันมนักหนา
 จึงมีราชด้ารตรา ตามกิกจาซึ่งจำนง ให้ตั้งทนต์พระธาตุ

แต่พระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัวฯ มีคำสั่งให้
 ว่าคดีต่อผู้ต้องหาทั้งนี้ คงถูกผู้ต้องหาทั้งนี้ เราหาคนตัว
 มาเจตนาเสียแล้วผู้ต้องหาทั้งนี้ ก็คือคนแต่งโดยหมอยะ วรชุต
 ทั้งนี้ นาย เร่งแผนนายผู้ต้องหาทั้งนี้ ครั้นถึงเข้าขานี้ แฉง
 คัดตามมีมา ถึงคราวพระราชา คิดปรึกษาในพระทัย ครั้น
 นกษัตริย์ มาทางหาเป็นใคร มนตรีเจตนาใช่ คิดพร้อม
 ใจล้อมพารา คิดแล้วถึงคราว ตอบพจนานพุดต้อมมา
 ไปแจ้งแห่งกิจจา ให้คนนำตามราตรี เราผู้มีสั่งให้
 เป็นตายไม่ถอยหนี ตัวเราชนคนตัว วรชุตผู้ต้องหาทั้งนี้
 กลับคืนเจ้าแจ้งอากร ตามที่คดีท่าน เจ้าผู้ทรงการตอบตำรา
 หาคษัตริย์ตรัสตอบทั่ว น้อยหรือเจ้าถึงครา จามรณา
 ดันอาลัย พวกเราทั้งนี้ ล้วนถูกขามากทั้งนี้ เป็น
 แม่นมั่นเห็นบรรดีย์ ะ

๑๐ ฉบับ ๑ ถึงคราวพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัวฯ
 ให้ผู้ทรงกรโสรภา แล้วให้ตระเตรียมโยธา ได้ตามด้านตรา
 แต่หมู่เสนาเกณฑ์ ให้เร่งตรวจตราพดณันท์ ตั้งแต่แล้วแล้ว
 พดณันท์ เข้าในปรางค์จันทร์จันทรา มีพระโองการให้หา นาง
 ท้าวนางจำ ฝ่ายหน้าฝ่ายในพร้อมกัน เราจักยกตราครุฑ

ไปชนคชาวรรณ ค่อยพระยานอันมา พระอัศวมเหสีชานา
 นักสนมซ้ายขวา เจ้าค่อยรักษากันไป ถ้าเราไปตีมีชัย เจ้า
 ย้ายเรือนใจ จักกตัญมาไวแจ่มจันทร์ เจ้าอย่าโคกจาบด้วย
 อยตามครองกัน รักษาภันนะพรหมด้วย เจ้าอย่าจะห้อยน้อยใจ
 ครองมณีย จัญไรมาถึงพารา ห้ากษัตริย์กำหนดยกมา
 อวดอิทธิฤทธิ์ มนตรีเสนาเจ็ดนาย จะเอาหนตธาตุฤๅสาย
 เรามิส่งให้ ทำใดใครได้นักหนา ข้างเราอย่ามัวเผลา
 เาบุญคำสดา ปกเกล้าเกล้าออกไป ะ

๑ สุรางคนาง ๑ พระอัศวมเหสี ได้ฟังคำนี้ ทรง
 โศกาลัย ฟังคำเมื่อยว่า พระอย่าเสด็จไป ข้างเขาเหล่าใหญ่
 มากมายคณนา ทั้งห้ากษัตริย์ แต่ด้นด้นทัด ซึ่งท่านยกมา
 ข้างพระทูลเกล้า แต่ท้าวเอกา จะเอาใครมา รongหน้าหลังไป
 ไพร่พลยกมา มากมายนักหนา คูแน่นอสงไขย ไฟมากแพ้น้ำ
 น้ำมากแพไฟ พระอย่าไฉไล ในการสงคราม งัดก่อนเจ้าฟ้า
 จงฟังเมื่อยว่า อย่าได้ดูความ ครองเห็นผิด พระคิดไม่งาม
 ให้ฟังเมื่อยห้าม อย่าตามน้ำใจ จงฟังคำข้า พ่อแปลงกาย
 เป็นคนเขี้ยวใจ นุ่งหมักรว่าย แก่ถ้ายออกไป ครบถึงดงใหญ่
 ช่อนโนไพรวัน พระทนต์พระธาตุ ของมุนีนาค เอาไปด้วย

กัน ได้ในเกล้า ของข้าทรงธรรม เห็นง่ายได้พัตัน ถ้าคน
อันใด คราวนั้นพระบาท ท้าวถึงท้าว ๕ ตอนนาคทรมด้วย
เจ้าคิดให้พี่ พาทิมิดไป จะหนีเสียใจ สุดใจเรียมมา เกิดมา
เป็นชาย จะกลัวความตาย ไม่ได้ชญา เป็นตายไม่หนี
ขวัญพี่อย่าว่า เป็นช้างมึงา ถ้างมัวลักระไร โชคดีมีจน
เมื่อเคยสู้ชน หลายหนทรมด้วย เขามาเทศน์ จะหนีทำไม
ร่อยชงตงใจ กลัวโยมมารศรี ถ้าว่าเรียมเถ ออกชนข้างแพ
เจ้าคิดแต่ดี แปลงเป็นเชิญใจ อยู่ไม่ชาน หรือบอชเป็นช
จะคืน้องอา นึกสนมกรรมโน จะคิดสิ่งใด ตามใจเกิดหนา
ถ้าพมตาย จะไต่กินมา อยู่ดีปรีดา รักษาตัวไป นึก
สนมเจ้าที่ พระอัครมเหสี ครวญคร่ำรำไร ทุกสิ่งนามา
เป็นดังท้าวไทย จิตตมิดไป ภายในใจท่อน ครั้นมิ-
ออกไป ละอายแก่ใจ ภายในทรงธรรม มาจะเกษด้วย
ต้นทัดแข็งขัน ลงแต่ปรางค์จันทร์ มายังบุรี จึงมีโองการ
เรียกชนกุมาร ลูกรักจักรี เจ้าเหมชาลา เขามาชาน
พ่อจะสั่งต้อง จงฟังบิดา พ่อจะออกไป ชนทศไกร
ท้าวไทยซึ่งมา ถ้าว่าพ่อตาย กอดด้วยชีวิต เจ้าแปลงกายา
เป็นคนเชิญใจ พระทนต์พระธาตุ ของมุนีนาค ถมเต็ม

บรมไตร เจ้าเมืองลังกา ให้มาจงใจ จะรับเอาไป
 หลายครั้งถูกอา พ้อมสิ่งให้ ขัดแย้งเอาได้ ไม่ถึงศาลนา
 ๕๕๘ ครั้งหมเหต เป็นเภทมาษา กษัตริย์หง้า จะมาชิงชัย
 พ้อมียอมให้ ยากเย็นเป็นตาย จะให้เข้าใจ เจ้าทั้งสองรา
 อดลำห้พาไป ลงดำเภาใหญ่ ของเราถูกอา พ้อมสิ่งนิมิต
 ต่อหน้าผู้ชม เชื้อคนถูกอา เขาได้มันไป ตามได้มันว่า
 ให้การพาดมา ถึงเจ้าโถมงาม ว่าพาพระธาตุ ของมุนีนาถ
 เจ้าจักติดตาม อย่าได้ไว้ใจ แก่ใครทรงนาม พังคำพ้อห้าม
 ปราบสองทรมวย ะ

๑ ยานี ๑ ทั้งสองฟังบิดา ชดนาลงหลามไทด
 กราบทูลตามมุดไป ตัวถูกใช้รับบัญชา ลูกหนีเคยยาก
 ตกต่ำปากทนต์ด่า บุญกรรมเคยทำมา ตามเวรราชแต่ก่อน
 ลูกคิดแต่บิดา ลูกต้องรามิอาวรณ์ ชอบธรรมคิดผ่นผอน
 หลบหลีกจรรให้พ้นภัย พลงพาพระทนต์ธาตุ มุนีนาถให้
 คลาดไกล อยู่ป่าพนาถย์ ชอบที่ไปเมืองลังกา สมบัติ
 ทุกประการ ในศฤงคารพันคนนา ทั้งได้ให้พระยา ตามวาสนา
 เกิดทั่วไทย บัดนั้นพระบาท ถึงหราชตอบไป ไซ้ที่จะ
 หนีไกล เป็นผู้ใหญ่พระถูกอา เกิดมาเป็นกษัตริย์ ย่อม

ดันหัตถ์มึงวงงา ใช้ฟันหนูลูกอา ถัดมรณาเป็นชายเฒ่า แม้
 คลายพ้อไม่คิด ว่าเจ้าผิดทวงทีไป พงศ์ปราชญ์ลูกหลานใช้
 พดอยฮายใจทวงกลับว่า ข้อนทงต้องไทย จะถือไปทุกพารา
 เลี้ยกษัตรา ละเอียดหน้าทูลถามี ต้องเจ้าอย่างงา แก
 บิดาเคยโฉมศรี ระวง้องคอยจูงดี อย่าให้มีภัยอันตราย
 ตรึกคิดให้แน่นอน คำพ้อสอนจงจำหมาย ต้องราช่อน
 พากาย เจ้าอย่าให้คนดงกา ควรทำเป็นคนจน ยากขัดสน
 อนาคตา ดงใจในนาชา อย่าได้ซ้ำใช้ไป ฝอบทองได้
 พระธาตุ จงเขาราชเก็บไว้ใน เกศาซ่อนพาไป ใช้ผู้
 ไคไกรค้นหา ไปคีให้มิดๆ อย่าได้ทวงทงต้องรา เทว
 ชนดัดดา ได้เมตตาช่วยพาไป ให้ถึงเมืองดงกา พันเจตนา
 เกิดท้าวไทย เทวมากลใจ ให้เจ้าไปประสิทธิ์ แล้วขึ้น
 ทนต์ธาตุให้ ต้องอรทัยทนต์เกศ บำรุงให้จงดดี บิดาน
 จะยาดรา ตั้งเจ้าแต่เท่านั้น พระทรงธรรมดั่งคงคา เดรัจ
 แล้วทรงภูษา ควรค่าแด่น้ำดังทอง มงกุฎเครื่องประดับ
 คุระยับงามเรืองรอง เลื้อยเด่นาะและเกราะกรอง ล้วนเพชร
 ทองงามทอดตา แล้วทรงคิปลัศรรรค์ ของอันนับกับหัตถา
 เดรัจแล้วก็แคล้วคลา พระราชาทรงคชสาร เมื่อกล่องร้อง

ทวาทัง ท้าวราฟิงในพระญาณ อัครจริยมาบ้นลาด ให้
 วิชาญในพระทัย แปรถจิตตนิมิตแล้วหนา เห็นวิชาจะบรรลย
 กิตติหักห้ามน้ำใจ ครั้นมิไปมีความอาย ท้าวพระยาเด่นนามาตย
 จะปรมาทเป็นมากมาย จำไปคังใจหมาย ลือชื่อไว้ในจาม
 พลท่ายกออกไป ให้เออชยไฉ่ดำมที่ หวดไหวในกรุงศรี
 เหมือนชนรณจะทำตาย เสียดังแต่ไม่ครั้น จะรวรวันก็หาไม่
 ฝันไปใจหาย ๆ ถือทำนายแน่มักหนา พระทนต์บรมธาตุ
 จะลิดลาไปดังกา แจ้งใจในท้าวว่า พระเทศนาไว้แต่ก่อน
 ดงจิตตคคมาณะ ทำตะบะมีย่อหย่อน เป็นตายไม้ง้องอน
 พระภุชชียัดโยธา เศษพระทนต์ธาตุ ไปแคล้วคลาดคัศตรมา
 เอาได้ในเกศา เหมษธายอดบาริ พลรทและพลช้าง คูด้ลาง
 ตามวิถี แน่นไปในชนรณี พรพณามีดำมด้านปลาย แจ้ง
 กิจจาว่าให้ถึ จะยารวือธิบาย ถึงหราชท้าวผาดผาย ยกไป
 โกลดกษัตรา ทงห้าทรงคชสาร คูตระการงามได้ภา เพร็ด
 พร้อมห้อมล้อมมา เพียงด้าทรรดชาตง บัดนั้นจงพระบาท
 ถึงหราชเห็นเงองง ทงห้ามาจามง เข้าบรรจงเอาราช
 มิได้ปราศยสาร ต่อกรรณไล่เช่นฆ่า แทงพันบ้นเกศา
 ถึงหราช้วยประลัย พลรบหุดบหลีกผาย เขายิกได้เข้าเวียงชัย

ล้มตายมากมายไกร เต็มแน่นในพสุธา เข้าบุกรุกปรอดสาท
 ทำถึงหนาทดว่าควา ชาวเมืองได้เคืองคา เป็นเวทนาลำบากใจ
 กล่าวถึงชนกุมาร นางนงคราญลงหนีไป แปลงเพศเป็น
 เชิญใจ ปนเดินไปหมู่โยธา เสดระพระบรมธาตุ ให้แคล้ว
 คตาศัตรมา เอาได้ในเกศา เหมชาติตายอดนารี ตาม
 คำบิดาตั้ง บ่พลาดพลั้งถูกถวนถิ ต้องร่ำเจ้ากลางคิ ถึงนันท
 ภิเษกตรา พงศ์ของพน้องน ร้องเรียกพลันชวนาวา จังควาน
 แดะถ้ำตัว ชวนกันมารับต้องไทย แด้วเหมชาติ มีบัญชา
 เสดวหนีไป เร็วราชาอยู่โย ใช้ไปไปใดเกิดหนา ท้ายก
 ซึ่งใหญ่ บ่ายหัวไปยังดงกา แด่น้องของชลา ชม
 พันธปถามากตราไทร จะนับไปเหลือพรรณา แด่น้อง
 มาดามเคือน จิตต์เปด็อนๆ ถึงบิดา พน้องทงต้องรา ชลา
 ดงหลามไทร เหตุกรรมเจ้าภควา สร้างทำมาแต่ก่อนไกล
 เวรมาจของไทย พายุใหญ่พัดถล่มมา นาวาแด่นมออก
 ตะลอลกดินอยู่่นาๆ ถูกต้องถ้ำภควา มีกลุ่มมาอยู่ไรๆ
 ถ้ำดำแดะต้นหน ท้ายกบดหมเบ็ดโก พระพายุร้ายเหลือใจ
 เต็มเพิ่มได้ในภควา พระทนต์บรมธาตุ นางรัตนาถกับเกศา
 บัดเดียวมิเห็นช้ำ จิงนาวาจมลงพถัน อันหมู่ชวนาวา ทน

เวทนาย่ายตามกัน บางรายบุกบัน ซึ่เพื่อนกันในวังสด
บ้างซึ่ลูกมะพร้าว ที่ล่อกหัวในมัดคด บ้างฉวยไม้ทันทน เป็น
อลวนในดินฐ ปลูกน้อยและปลูกใหญ่ มาคว่นไขว่ในกลางหมู่
โถงวังซึ่กันกรู น้าเอนดูคนทงหลาย เพราะเป็นปัจจุบัน
เวราทันให้วอดวาย หามค่างเกินไม้ คนทงหลายตายตั้น
พันช พันธ์องทงต้องรา ว่ายคงคามิคลาคัน เพราะว่า
เวราทัน ทงต้องน่นวายเที่ยวไป ดึงหาดทรายแก้ว เห็น
แจ้งแผ่วอยู่แจ่มใส บ้าอ้อเป็นพวงใหญ่ ทวายแดงใจที่ดำราญ
พระทนต์ชาติขันธ์ นางเทวดิงพศฐาน ขุดทวายไฉนินาน
นางนงคราญฝั่งเร็วพลัน ต้องราเจ้าเข้าอยู่ใน บ้าคงใหญ่
ที่ดำคณ อยู่มาได้สามวัน นางนักรกรรมออกนมัสการ พระ

๐ สุรางคนาง ๐ พรหมเทพเดรา พระอรหันตา
รักษาในฌาณ ถือตามโถงวาท พระคำตาดาวรย์ ด้วย
กำลังญาณ วิถันเจ็คไกร ลอยต้องขึ้นมา ยังพนาภาค
พระบาทแผ่ไป แก่ตั้นน้อยใหญ่ เพราะใจกุศล วันหนึ่ง
นั้นหนา ลอยต้องท่องเที่ยว ในเวหาหน ถึงหาดทรายแก้ว
ที่ชาติพุทธผล เหตุเพราะกุศล พันธ์องต้องศรี ท้าวตกลงมา
จากบนเวหา ถึงพื้นบดพี ททนต์พระชาติ พระบาทขันธ์

เหตุใดเช่นนั้น จะมีสักวัน พิศุติในนิมิต เห็นแจ้งทุกประการ
 พระญาณทรงธรรม มีทนต์พระบาท พระธาตุแม่นยำ เห็น
 ที่สำคัญ ทำงำวันทา ถ้วนตามเคารพ ประกอบพอบนบ
 ทนชาติคำสดา เจ้าชนกุมาร นางเหมชาติตา แลเห็น
 ลูกตา ออกมาใจพจน์ ครนถึงกราบลง เถวพระองค์ ทำ
 ตรัสถามพลัน ว่ามาแต่ไหน หลากใจอัศจรรย์ เจ้าแก้ว
 เราพลัน เกิดขวัญฟ่ออา สองเจ้าเล่าไป บิดาข้าใช้
 ออกชนคชา ไม่ให้พระธาตุ กษัตริย์ทั้งห้า มาข้ามบิดา
 ถึงมรณาลัย บิดาตั้งไว้ เมื่อยังมีตาย ให้ข้าพาไป ยังเมือง
 ดังกา ข้ามาเคืองใน ไม่รู้แห่งใด แค้นใจนักหนา ดังกา
 จุมพล เหามาหลยหน ไม่ถึงคำสดา บิดาขัดได้ มิให้พระธา
 กษัตริย์ทั้งห้า เข้ามาชิงชัย : บิดาตั้งข้า ให้แปลงกายา
 เป็นคนเขี้ยวใจ พาพระทนต์ธาตุ ให้คลาดจากภัย เมตตา
 ข้าใช้ ให้ถึงดังกา ขอลามพระบาท มาในอากาศ ทำวตก
 ลงมา หรือเห็นพระธาตุ ส้มเค็ญคำสดา พระได้กรุณา
 ให้ข้าแจ้งใจ ครามนวิเบศร์ ส้มเต็มพรหมเมศ เล่าตอบ
 ทวามว้ย เราเข้าในนิมิต กรรมฐานแผ่ไป ลอยล่อง
 มาใน อากาศเวหน รูปนี้มีแดง เรามาได้แจ้ง ว่าธาตุทุกพล

รูปตกลงมา บุญญาकुศล ได้พบพระทนต์ ชาวคำด้า
 เจ้าอย่าเสียใจ เห็นจักได้ไป ในเมืองลังกา ยังมีกำบน
 ดำวันจะมา เจ้าทำงมำ บักที่หาดทราย อยู่ทนไสร
 ไม่ช้าเท่าใด จะไปโดยง่าย เจ้าพลอยโดยดาร์ เขาเกิด
 ต้องไทย จะได้สบายใจ ไปเมืองลังกา เจ้าอยู่จงดี ให้มี
 สุขอย่ามีโทษา จงจำเวญตุช อย่าทุกข์พวชา สดสันโรคา
 วิชากันไป ออพรเท่านั้น จงพระทรงธรรม ผนชนนภาดัย
 ด้วยกำดั่งฌาน วิธานเหลือใจ พระพรหมเทพไสร ใครจะ
 เทียมทัน ในพื้นพศชา แจ้งในหัทธยา ทุกสิ่งทุกอัน ย่อมดัด-
 พัญญู ดั่งรูทงนน ท้าวไต้บรหันต์ รัตธรรมเลิศไกร
 พระเถรไปแล้ว ทั้งสองพระแก้ว บักขงไต้ด แต่วคคผ่อนผัน
 เข้าซ่อนอยู่ใน ป่าเก่าเล่าไสร เหมือนแต่ก่อนมา ะ

๑๐ ๑๐ กล่าวถึงท่านท้าวจนาภา จันนปรีดา ขวน
 บริวารมาดำราญ ขนมายงทภูมิจาน เคยเดินชำนาน เป็นสุข
 ดำราญหาดทราย เกดอกเดินวงเตนดมาย บ้างซุดหาดทราย
 แดเห็นพรมพรายเรืองรอง ถึงโคในผะอบทอง เบ็ดแด้โดยปอง
 โยของเห็นชาวคำด้า นาคียนคีนักหนา อมในโอบฐา พาไป
 นักราชานี ครองเรนเวญตุช จำเวญตุชดี สุขเกษมแปรมปรีดี

นักหนา คือจบพิภพมาคา หมู่นาคเข้ามา บูชาพระชาติมุนี
 กล่าวถึงเจ้าทองต้องศรี ไม่รู้จัก ว่าทำวณาคีพาไป เพศราตรี
 แสงใส ต้องเจ้าเต้าโต ออกไปทำนมัสการ แก่ทนต์พระชาติ
 จอมอวรีย์ ไม่ประสพพบพาน บันดาลมาหายไพบ ทั้งต้อง
 คีอกตกใจ เนตรพองมองโหด คร่ำครวญรำไรให้หา ทูตกระ
 หม่อมจอมเกล้าเกล้า เสียแรงได้มา อนิจจาควรมาหายไพบ ลูก
 ไม่คิดตักถักวัญ ปล้ำพามาไซ้ ตั้งใจจะไปดังกา ลูกทั้งเสีย
 เมืองพารา แต่ทนมเวทนา ตามคำบิดาสั่งสอน จนพระบิดาม้วย
 มรณ ชัดใจไม่หย่อน ห่อนให้เขาพาจรไป เสียรเดียวพลัดกลด
 ไกร เสียเมืองเวียงชัย แผลงไปมิได้คิดอ่าน ทนต์ชาติพระ
 วรอารี ครวงบนบาด ให้ชื่อว่าคาญนักหนา หรือว่าเทวิน
 ชินทรา เทเวศร์เทวา ทำดวงเด่นข้าหรือใดน หรือว่าตะถาย
 หายไป เทพทำด้าวโค กำบังซ่อนโยกระไรหนา เทพทำ
 พระสมุทรวงศา มณีนเมฆดา เมตตาได้มาเอ็นดู ให้ข้าพบชาติ
 บรรพครู เทพเจ้าทุกหมู่ เอ็นดูอย่าได้ตองใจ ทั้งต้องร่ำร้อง
 เกดออกไป เพียงจกบรรลัย ต้องไทยไม่รู้ลืมประที พระเถร
 พรหมเทพปราณ อย่าให้ลูกน ถึงแก่ฉัญญ์เฉยหนา ท่านได้
 เอ็นดูข้า ถึงคำดเหมา อย่าให้ลูกยาบรรลัย เทวาทั้งหลาย

ได้ไป เมตตาเข้าใช้ ไปบอกพระเถระอย่างนั้น ว่า

๐ ยานี ๐ พรหมเทพมหาเถร พระภูเบศรเข้านาง
ณาคณ เห็นองค์ต้องนางควาญ ทรงส่งสารไม่รู้วาย เห็นทนต์
บรมชาติ มุนีนาคมาสู่ญหาย นาคาพาไปไว้ อยู่ดำได้สมุทร
ไทย เห็นแสงพระเถระ แปลงกายบัดเดียวใจ เป็นครุฑสุด
ผดไฉว องค์ทำไทยเท่าเมฆา นัยเนตรคือเพลิงกาฬ คูณถึงตาม
ถึงหว่า บีกหางข้างตะวา ว้ายเงาทำฤทธิไกร พริบตามาถึง
หาด สองเขาวราชเห็นตกใจ ผันผอนเข้าซ่อนใน สุ่มทุมใหญ่
ใจหายๆ คิดกันทั้งสองรา ไออนิจจาไม่พ้นตาย พระทนต์ชาติ
ก็หาย คิดเดียวดายยิ่งนักหนา พระเถระคิดตรึกตรอง เห็นทั้งสอง
ซ่อนในป่า ท้าวจึงร้องเรียกมา เจ้าสองราชซ่อนอยู่ไย อย่า
กลัวซ่อนตัวมุด ไม่ใช่ครุฑอย่าตกใจ เราเถรพรหมเทพใช้
จะกลัวไยเจ้าสองรา บัดเดียวชนกุมาร นางนางควาญเหมาลา
มีนาคตามออกมา ออกจากป่าสู่ทุมใหญ่ มีผู้จะเพ่งพิศ
กลัวเกรงฤทธิไกรยิ่งไกร พบที่หาดทรายใหญ่ ท้าวบอกไปแก่
สองรา เจ้าอย่าโคกอาศัย รูปจะไปกรุงนาคา ตามทนต์ชาติ
นั้นมา ให้สองราเจ้าพาไป ตั้งแต่พระอรหันต์ ก็โผผินด้วย
ฤทธิไกร เร็วพลันมีทันใด ถึงเวียงชัยกรุงนาคี หมู่นาคเห็น

แจ้งเล่าท้าวณาคี ชาติขึ้นครัวเฮาขึ้นไป เริงส่งให้ท่านพลัน
ท้าวถักรรณจักขุนไฟ ถ้ำท้าวณาคีได้ จักบวรดยกรุงนาคา
ครานนท้าวณาคี พังเส้นดุกขึ้นมา ทนตักธาตุพระศาสดา เอา
ขึ้นมาให้ท้าวไทย ครันถกยกยอโหด จะขอไฉนเป็นพลัดชัย
ยินดีขามใจ เอาไว้ในกรุงนาคา จะก่อเจดีย์ไว้ จะได้ไหว้
ได้บูชา ปกเกล้าท้าวณาคา ได้กรุงนาคาไปรดปราม พระยา
ครุฑตอบว่าท้าวณาคี ท่านว่าณาคีถนอม เราพามาขึ้นนาน จะให้
ท่านผัดนักหนา ตั้งจิตเราก็คิดไว้ จักเอาไปเมืองดังกา
จักให้ไต่หรือหนา ท่านจะว่าให้บ่อยก็ ถ้ำท่านให้เป็นคุณ
จักเอาบุญปกเกล้า จะก่อพระเจดีย์ ตั้งยังที่ใดเหมือนนก
บดเคี้ยวพระยาครุฑ ถักผัดผัดขึ้นมาพลัน พาทนต์พระธาตุนั้น
จรจรญยังหาดทราย ครันถกร้องเรยกหา เหมชาติแรงผืน
ผาย รับเอาพระธาตุไว้ เอามาให้เจ้าต้องรา ครานนทงต้องศรี
พังคคคถนอมออกมา รับธาตุทนต์เกล้า จากเถรมาขึ้น
ทางบ่อกต้องทราวมวย จะได้ไปในพวงน จะตั้งทงต้องศรี
ทุกขไฉนไหนก็หา รูปนจะไปแล้ว กังต้องแกวอยู่ปรีดา แล้ว
เหาะขึ้นเวหา ด้วยฤทธิ์ธาอหันท ไม่สู้ท้ออาศรม เข้าจงกรม
พระทรงธรรม นามชื่ออัครกรรฐ์ ถนอมนั้นเคยอาศัย ถักถั่ว

ถึง^๕ทั้งสององค์ เจ้ามักรงแล้วจากไป ซ่อนตัวเพราะกลัวภัย
พระทนต์ได้^๕ในเงชา ว่าฟังถึงมายาก ทนลำบากทั้งสองรา
กิมแต่พันธุทุกขา ต่างชาวปลวรักษากาย ะ

๑ สุรางคนาง ๑ ชื่อนงคพลัน ยังมีกำปั่น แด่นมา
โดยหมาย จะไปพารา ดินค้าจำหน่าย มาถึงหาดทราย
เห็นธงแกว่งไกล จึงคิดด้วยกัน เห็นทอศักรวิชัย ประหลาด
เหตุ^๕ใจ ไม่มีคนผู้ อยู่^๕ทน^๕ไช^๕ว แต่เห็นแต่ไกล ของใครบักอยู่
ทอดลมปลงไป รอนาควชัย ชวนกันไปดู ใครบัก^๕รงไว้
สืบให้^๕ใคร^๕รู้ แล้วมาบอก^๕ จง^๕รู้^๕เร่ง^๕ไป หมุนายกำปั่น
นอ^๕ด^๕ำ^๕บ^๕น^๕น^๕ ลง^๕บ^๕ัด^๕เด^๕ย^๕ว^๕ใจ ชวนเพื่อน^๕ท^๕ง^๕ห^๕ล^๕า^๕ย มากมาย
ชวนไป รอยคนเก่าใหม่ เทียวไปเที่ยวมา บัด^๕เด^๕ย^๕ว^๕บ^๕น^๕า^๕n
เจ้า^๕ร^๕น^๕ก^๕ม^๕า^๕r นาง^๕ห^๕เ^๕m^๕ช^๕a^๕d^๕a ว่า^๕ฟ^๕i^๕ng^๕ภ^๕a^๕y^๕า^๕i^๕ น^๕ำ^๕i^๕จ^๕i^๕n^๕ก^๕h^๕a^๕
พระ^๕อ^๕r^๕h^๕i^๕n^๕d^๕ น^๕ำ^๕t^๕a^๕t^๕h^๕ก^๕p^๕r^๕e^๕k^๕a^๕r^๕ ค^๕i^๕d^๕l^๕e^๕w^๕m^๕i^๕h^๕ā^๕ ท^๕ง^๕ด^๕o^๕ng^๕o^๕o^๕k^๕m^๕a
จ^๕a^๕k^๕i^๕p^๕r^๕s^๕a^๕n^๕t^๕ เ^๕ā^๕m^๕a^๕t^๕a^๕m^๕i^๕d^๕e^๕ ด้วย^๕ใจ^๕ช^๕i^๕n^๕b^๕a^๕n^๕ บ^๕i^๕d^๕เด^๕y^๕o^๕
บ^๕n^๕a^๕n^๕ พ^๕b^๕p^๕a^๕n^๕d^๕o^๕y^๕k^๕i^๕n^๕ หมู^๕ช^๕a^๕w^๕a^๕ว^๕a เ^๕ā^๕t^๕a^๕m^๕d^๕o^๕ng^๕r^๕a
ไ^๕k^๕o^๕r^๕t^๕h^๕a^๕d^๕a^๕k^๕i^๕y^๕ บ^๕i^๕k^๕h^๕g^๕e^๕a^๕i^๕d^๕e^๕ บ^๕o^๕k^๕i^๕h^๕o^๕ng^๕p^๕h^๕l^๕ā^๕n^๕ เจ^๕ā^๕n^๕a^๕y^๕k^๕a^๕b^๕i^๕n^๕
ให้^๕m^๕a^๕t^๕a^๕m^๕i^๕d^๕e^๕ ท^๕ง^๕ด^๕o^๕ng^๕b^๕o^๕k^๕m^๕a ช^๕ā^๕t^๕h^๕g^๕d^๕o^๕ng^๕r^๕a ม^๕a^๕d^๕e^๕m^๕i^๕o^๕ng^๕i^๕d^๕e^๕
ช^๕ā^๕b^๕i^๕k^๕h^๕g^๕i^๕d^๕e^๕ จ^๕i^๕d^๕t^๕h^๕m^๕a^๕y^๕ภ^๕a^๕y^๕i^๕n^๕ ม^๕a^๕d^๕e^๕t^๕ā^๕o^๕i^๕d^๕o^๕ ไป^๕d^๕o^๕y^๕k^๕i^๕n^๕

ภูหนา หมูชาวกำปั่น บอกไปด้วยพลัน แก่เจ้าต้องรา
 ว่าจะไปด้วยกัน ถึงกรุงลังกา จะถามดูหนา ซึ่งนายเป็นไร
 ทั้งสองตอบมา ดูขานหนา พดอยโดยด่าไป ท่านพาไป
 ด้วย ช่วยเอ็นดูไซ้ ทุข้าตังใจ จะไปเผ่าพันธ์ เรือพลัน
 ทันใจ ชาวนาอาชัย ลงไปด้วยกัน เล่าแจ้งกับราย
 แก่นายกำปั่น มีสองคนนั้น พดอยโดยด่าไป ยังเมืองลังกา
 ว่าจักสืบหา พงศาเขาไซ้ มันบักทงไว้ ให้แจ้งมาไป
 เตะระบรมไทร เข้าในทรงพลัน ร้อนรนกลจิตต์ นายกำปั่น
 คิด เอ็นดูสองนั้น ให้เร่งไปรับ สองรามาพลัน พาไป
 ด้วยกัน แต่ในทันใด บัดเดียวบ้ำ หมูชาวนาอา
 เขาต้องทรมวย นายกำปั่นเห็น ทำเป็นตะเมียดตะมัย
 ให้ต้องทรมวย อยู่ท้ายบาทสี่ พระทนต์ธาตุ ดมเด็จพระ
 พระบาท ได้ในเกศี พระคุณประเสริฐ บังเกิดสัตว์ดี
 ดุชเกษมเปรมปรีดิ์ เจ้าทั้งสองรา ะ

๑ ยานี ๑ แล้วใช้นาอาชัย ตามวันไปกลางกองคา
 นาคีมีฤทธา ดูเห็นมารู้แจ้งใจ ว่าทนต์บรมธาตุ นางพา
 ค์ลาดจากหาดใหญ่ จำจะตามไป เป็นพายุใหญ่ให้จมลง
 กุจะเบียดพบบรมธาตุ มุนีนาคดั่งจำนง เร็วไวคังใจจง

เหมือนประดังควานาคา พาย^๕เป็นหมอกควัน ก็เร็วพลัน
 ต้องเกตรา คลื่นใหญ่ซัดไปมา กำปั่นดำพาไม่ไหว ท้ายกัง
 นายต้นหน ต่างคนบดอ้นไขว่ เคยแล่นมาแต่ไร ไม่เหมือน
 ไซ้^{๕๕}ครึ่งหนนา บ่เคยต้องลมร้าย เพราะหลงให้ต้องคนมา
 เอาไปทำไมหมา ทิ้งคงคาให้บรรลัย ไต่ยีนเหมชาดา ขดนา
 ดงหลามไหล อนิจจาตัวข้าไซ้^{๕๕} จะบรรลัยครึ่งหนนา ยอกร
 ขนเหนือเกล้า ขอลำท้าวผู้เฒ่า พรหมเทพพระเจ้าข้า
 ท่านเมตตามาช่วยพลัน ปางนั้นพระเถรา ได้สัญญา ต้อง-
 ทรงธรรม บังเกิดอัศจรรย์ ภูแจ้งฉัพในวิญญาณ ภูวา
 พระยานาค ทำลำบากต้องนงคราญ จะเอาธาตุพระอรหัน
 พระพายพานาวาชัย พวกเหล่าชาวกำปั่น คิดด้วยกันเป็น
 อุ่นไขว่ ต้องราชังพาไป จะทำภัยถึงคงคา พระเถรจึง
 ผาสุต แปลงเป็นครุฑท่าเมรา บินพ้อนร่อนใกล้มา ทำว
 นาคาเห็นตกใจ ความกลัวดัดไหวหวน คืบเร็วพลันยังกรุง
 ไกร พระเถรก็ลงไป เฝ้าในท้ายบาหี บอกแก่เหมชาดา
 รูป^{๕๕}นามด้วยปราณี เขาคิดจิตตกดี เอาต้องศรี^{๕๕}ทิ้งคงคา
 มาต้องพายใหญ่ นาคาไซ้^{๕๕}มันตามมา ให้เกิดพระพายกล้า
 ควันทฤคชาพาธาตุไป บัดเดี๋ยวนายกำปั่น เห็นทรงธรรม

มั่นคงใจ เถรามาแต่ไหน หลากน้ำใจเรานักหนา เข้า
 ไปนั่งกราบไหว้ ถวายอภิปรายพระเถร ท้าวไทยด้าวโคมา
 แจกจ่ายให้เข้าใจ พระเถรกล่าววาทิ รูปมานั้นเห็นชวนไขว่
 พระพายวนวายุไรรู้ ช้อยส่องไทยซึ่งพลอยมา เจ้าอย่าทง
 นรี พาดองค์รุดงคกา ครองมิได้เข้า ไปเกิดหนานาย
 กำปั่น คลื่นลมสงบแล้ว เห็นแจ้งแผ้วถ้ามเดือนวัน จะถึง
 ดงกานม เป็นแม่นมแทนภรรยา ค่อยอยู่ให้จงดี ตัวรูป
 จะขอตา พระผู้มีฤทธา ชนเวหาด้วยณบไว กล่าวถึงเจ้า
 ส่องรา นายภทรากลัวเหลือใจ บารมีมามากไซ้ เห็นแม่
 ใจชาวเถรฯ ใช้ใบในสาคร บ่หยุดหย่อนลักเพลฯ ชอบ
 ดมกลิ่นตรงมา ถ้ามเดือนตรงมาถึงพัตน์ ทอดดมแล้ว
 ปลงใบ ส่องเจ้าไรรู้จรรณย์ บอกแก่นายกำปั่น พรั่ง
 เข้านนขอตาไป จะได้สืบเสาะหา ญาติกาในเวียงชัย เมตตา
 แก่ข้าไรรู้ ชอบบ่น้ำใจท่านนักหนา เพลารุ่งเช้าพัตน์ ส่อง
 เจ้านนจากเถรฯ ถึงฝั่งจันทา มีคูหาปราสาทศรี ยังมี
 พระสังฆราช เป็นเชษฐาติเจ้าธานี จตุคามิน เจ้าบุรีเมืองดงกา
 ท้าวหนเชือกษัตริย์ เจ้าจักรพรรดิมีบุญญา เลิศลาในสุธา
 เกศเดชาดาแดนไกร ทั้งสองไปปราสาท วงศ์สังฆราชผู้เป็น

ใหญ่ ขอฟลดยหยุดอาศัย ตามทั่วไทยทรงเมตตา บัดนั้น
 พระดังขรราช มีพจนานมิได้ช้า จึงถามอบาติกา ท่านมา
 จากแห่งใด ครานันเหมชาลา ก็ทูลมาพด้นั้นใด ข้ามา
 แต่เมืองโกต นามเวียงชัยทนต์บุรี ข้ามาด้วยกำปั่น ทอด
 อยู่บนและพื้นนี้ จะมาหาพงศ์พี่ ไม่รู้พี่จะสืบหา บัดนี้
 พระดังขรราช มีพจนานแก้ต้องรา ไปอยู่ในยิกา เป็น
 ผู้ขาดบาย ข้าวปลาและอาหาร โปรดประทานแก้ต้องไทย
 ผู้ขาดบาย เจ้ามิได้เคืองดังใด เพลาในราตรี เจ้าต้องศรี
 บรรทมใน ทนตชาตพระบาทไซ้ นางคลีคลายจากเกล้า
 เอาดั่งใจเหนือเกล้า ทั้งสองเจ้าทำวันทา วันนั้นชาตพระ-
 คำดดา ให้แจ้งตาคนทั้งหลาย มาถึงเมืองดังกา ทนตชาต
 คำดดาถึงทำนาย หามิราศีไม่ ใครจะเบียดได้ต้องนงคราญ
 ถัพพรณรังสี มีรัศมีหกประการ เหลืองแดงแดงรัชาตย์
 เขียวขาวพาพดามีแสง ช่องไรต์ถึงอากาศ ดึงขามาค้เห็น
 จะแจ้ง อาทิตยฤกษ์เรืองแรง รัศมีแข่งแรงนักษา อาราม
 งามยอดเยี่ยม เด็ดจริง ๆ ยิ่งคนนา พระดังขรราช เนร
 เกรมาอัศจรรย์ ตระหนกตื่นตกใจ ผู้น้อยใหญ่เห็นไหวหวั่น
 หลากจิตตเห็นผดกรรม เป็นดังพินเหตุใดหนา มีเนรน้อยหนึ่ง

นั้น ได้อรหันตปัญญา เห็นเค้าเรื่องราวมา แปลกแก่ตามา
 ต้องคน อุบาสกอุบาสิกา เห็นที่มาจะเป็นผล ชะรอยคัมภีร์
 ทั้งสองคนซึ่งเข้ามา แล้วทูลพระดังฆราวาส มีพจนานให้พิจารณา
 อุบาสกอุบาสิกา ทั้งสองมาเป็นไฉน พระเถระและพระดังฆ
 พังพุทธพงศ์ปลอมเข้าไป ช่องแดงคือแดงไป รัศมีไขว้ครุ
 โลกก กลับทูลพระดังฆราวาส เห็นผิดประหลาดดังกล่าวมา
 ท้าวมีพุทธวิภา หาดองรามาตามได้ อุบาสกอุบาสิกา
 ทั้งสองรามาแต่ไหน รัศมีสีแดงได้ จงแจ้งใจตามดั่งจา
 ขำพาพระชาตุนี มากถวายเจ้าตั้งกา ตามบิดาตูลาตั้งน
 อยู่กรุงธนบุรี พระพันปีชาลัญญ กษัตริย์มาทางห้า หมู่เสนา
 เจตนายนน มารบซึ่งพระพันปี แต่เข้าพินกันนักหนา บิดา
 ขำบรรลีย์ หนีบัดใจลงนาวา ลำบากยากนักหนา ทนเวทนา
 พันก่าตั้ง กล่าวไว้แต่ให้งาม เรื่องข้อความมีข้างหลัง ดังฆราวาส
 พระบาทพัง กล่าวพลึงแก่ต้องรา รูปขึ้นขอรับเอา ทนต์พระ
 ชาตุนีเสนา นางทูลตามมุตมา ได้โปรดข้าเกิดทรงธรรม์ ถูกล
 จะไฉนยอม ให้พระเป็นแม่มนม พรั่งนเข้าจะเต้านั้น ไปถวาย
 พัดนเจ้าตั้งกา รูปมีให้ไป อยู่ไขว้ก่อนเกิดหนา จะไป
 ไยดีกา รูปจะพาภิกษาไป จำรูปจะกะเกณฑ์ ให้เจ้าเถรวไป

ทูลไทย แจ้งความตามเรื่องไป ให้ท้าวไทยเจ้าพารา สองเต้า
 เจ้ากลับไป อยู่อาศัยที่แรกมา พระสังฆราชา ท่านบูชาใน
 ราตรี รุ่งเช้าแสงรุ่งดิติ คงอาทิตย์ต้องรัศมี เณรนั้นไปทันที
 ถึงบุรีที่ปราสาท วันนั้นเจ้าตั้งกา ไปเล่นม้าเที่ยวประพาส
 มณฑลกระฉวน มรรคาตลาดทางเจ็ดโยชน์ เจ้าเณรได้อรหันต์
 ไปดับปล้นวันเดียวได้ มรรคาเจ็ดโยชน์ วันเดียวได้ทวีป
 ตาถึง แล้วทูลตามมูลกิจ แก่บพิตรคิดว่าพึง ตรัสปล้นช้อย
 ชึ่ง ยิ่งจะถึงพุทธทำนาย ไหวพฤชมาตย์ จึงพระบาทตาม
 โดยหมาย เห็นควรกระบวนทนาย บอกเราให้แจ้งพระทัย
 บัดนั้นตาโหรา พราหมณ์พฤชมาตย์พร้อมกัน แม่นแท้แน่แท้ใจ
 ทำนายใช้ถึงราชา ว่ามีทนต์พระธาตุ ต้องเขยวราชจากพารา
 แจ้งใจในตำรา บุญราชาตาแคนไตร บัดนั้นพระราชา เจ้าตั้งกา
 ตรัสใช้ไป ให้เตรียมราชรถชัย โยธาไปให้ทันที เมื่อมีดา
 ของเรายัง ท่านคิดหวังชาติขึ้นศรี อยู่ยังชนบุรี ไปหลายทีมิได้
 มา ครองบนของเรา ไม่ไปเขายังมาหา เรดพลันอย่าทันท้า
 เตรียมโยธาให้ทันที เสน่จกมิได้ หมู่พลไพร่เที่ยวจรด
 พระองค์ผู้ทรงศรี ท้าวจึงมีพระบัญชา ถ้าเราจะเดินไป
 เป็นฉันทใจเจ้าเณรอา บอกความตามดัจจา ให้ดูข้าแจ้งภายใน

เจ้าเนรเจ้ากคิ ท้าวคลาคลีบาทเงินไป ปุญโญพนัอุประมัย
 มีกาไรแด่มมหากฎป เมื่อนั้นพระภูมิ ท้าวอินดีพระทัยมัน
 เรียกหมู่เดื่อนั้น ท้าวจรวัญญ์ด้วยบาทา กำลังโพธิญาณ
 เจ็ดศษ์ด้าวพระมหา กษัตริย์กาคคมา เข้าเตาคลาเพดาเย็น
 บาทามาพพอง ข้าเป็นหนองก้แด่นเซญ บุกุญญาเมาจำเป็น
 พระเจ้าเห็นในปัญญา จะเค้นนมมิได้ บาททำนให้เจ็บนักรหมา
 ไม่นานคลาณเข้ามมา เจ้าพาราโหดโหด มาใกล้ชายอาวาศ
 จึงพระบาทกคิไป ถึงทนต์พระชาติไชว ท้าวดีใจจึงนักรหมา
 โองการตรัสถามไป ท่านผู้ใดใครรักษา ดังทราษประกาศว่า
 เหมชาลาชนกุมาร ท้าวขณเอบทอง ทูลดลองค์เหนือเคียรด้าว
 แล้วว่าบุญคุณท่าน ใครจะปานด้าแดนไตร เจ้าชนกุมาร
 นางนงคราญเป็นบุตรใคร บอกเล่าให้เข้าใจ เป็นกระไร
 ชังเจ้ามา ข้าบุตรเจ้าธานี นามชื่อแห่งพระบาท ดังทราษ
 พระจักรี มารดาของข้านี้ ชื่อเทวีศรีมหา อยู่เย็นได้เป็นใหญ่
 ไม่มีใครถึงต้องรา เปรียบท่านพระมารดา เลื่องลือชาทอธารณ
 บิดาอยู่เป็นสุข ไม่มีทุกข์มายายี อยู่เย็นเป็นสุขี ครวงหนงมี
 คัทรูมา เจ้าเล่าเรื่องราวนี้ บุญบารมีแห่งบิดา รักษาพระ

พระทนต์ชาติ พระบาทบรมไตร ทรงหำกษัตรา ยกพลมาล้อม
 เวียงชัย ใช้ทูตพาสารไป แจ้งแก่ไทยพระมิดา จะชิงพระ
 ทนต์ชาติ ท้าวจิงชาติคอกชา อยู่มาสามเดือนตรา กษัตริย์
 หามาทำร้าย มนตรีมาเจตนาย พดทงหลายมากตราไตร
 เข้าล้อมเอาเวียงชัย เจตชนในชนบุรี บิดามิส่งให้ ชาติท่านให้
 พระมนู ส่งข้าทงสองศรี ให้พาหนีมาลังกา ให้พาทนต์พระ
 ชาติ ยังพระบาทเจ้าพารา ให้ไปเอาหลายครา มิได้มาดัง
 ใจหมาย ข้าได้พาจรมมา เวทนาพันเหลือใจ นาวาข้ามใน
 ว่ายน้ำไปพันบุญมา มาถึงหาดทรายแก้ว ข้าจรแคล้วลงนาวา
 ไม่รู้ไปโค่นนา ข้าส่งรวยอยู่อาศัย พระทนต์ชาติผู้ไว้ ที่หาด
 ทรายเข้าซ่อนใน บ้ำเกาะตะเมาะใหญ่ เป็นคตใจพระเถรา
 มาบนนภาภาศ ถึงทนต์ชาติตกลงมา ทำวนันทวันทา ข้า
 ออกมาหาทำไทย นามชื่อพรหมเทพเถร พระนเรนทตาแดน
 ไตร ออญพรให้ข้าใช้ นาคลักพาพระชาติไป ข้าว่าโคถา
 พระเถรามาบัดใจ แปลงเป็นครุฑตัวใหญ่ แล้วยกลงไปกรุงนาคา
 กลับมายืนชาติให้ ข้ารับไว้ได้เกศา โดยสารดำเกามา พาย
 กล้ากพาไป พระเถรมาช่วยเล่า ข้าพเจ้าถึงเวียงชัย เตะพระ
 บรมไตร ไม่มีภัยพระราชา แจ้งแล้วท้าวตวัดีไป เสนาในจิต

โยธา แห่ธาตุพระศาสดา ไปมหาปราสาทห้วย พลอัครราช
 ขงทิวภวาคอยู่ใต้ ยับๆ จับระชัย พลเป็นใหญ่พลกระบี่
 ยังอีกเหล่าพลข้าง หอกตามบ้างกฤษณ์รี พกญวนทวนกระบี่
 มากพันที่จะพรรณา ช้องกลองและแตรดังขลุ่ยกระซิบทั้งร่าเริง
 เชิญธาตุพระศาสดา ขึ้นมหาปราสาทห้วย รดแก้วพรายแพร
 พรรณ แกมสุวรรณภูเฒ่าได้ แวดงามงามเหลือใจ มาหวาด
 ไหวในธานี เจ้าธนกุมาร ทรงยศดำรงามเรืองศรี ถัดนั้นเจ้า
 ธานี นางเทวีเหมชาลา นางทรงพังเด็บดำ ครอบครองจตุรพั
 หนุ่ทาสา แห่เจ้าเข้าพารา มิได้เข้าเข้าปรางศรี แล้วเชิญทนต์
 พระธาตุ ถูปราสาทหัตถ์มนี่ จำเวญต์วัดดี เป็นสุขศรี
 ในพารา เจ้าธนกุมาร นางนงคราญเหมชาลา ให้อยู่
 ปรางศรีจนา ทาสทาสาร้อยหนึ่งคน เงินทองมากตระการ
 ทรัพย์คฤหาสน์ทุกสถาน ทุกสิ่งพระจุมพล ตามยุบถ้าว
 ทั่วถึง ทุกสิ่งมิใช่น้อย อย่างตะร้อยเป็นกำลัง เงินทอง
 ของในคลัง ตามเจ้าหญิงที่ปรารถนา แล้วให้ทำขวัญเจ้า
 หังถองเจ้าพันคนนา ส้มโงะพระมหา ธาตุศาสดาตาแดน
 ไตร ให้เล่นทุกประการ เป็นนิทานในเวียงชัย สุขเกษม
 เปรมปรีดิ์ใจ ผู้น้อยใหญ่มาวันทา พระองค์บรรจงจิตต์

พราหมณ์บุโรหิตครุพตมา จะก่อพระจุฬา ด้วยกัณฐาม
 ประไพ ราชครูพระจอมพล ดงภาพยนต์กำแพงใน ด้วยทอง
 เรืองรองได้ ชนหนึ่งไซ้แถมมุกดา ชนหนึ่งกำแพงนาค
 ชนหนึ่งหลาดเงินทองตรา ชนหนึ่งด้วยคิลา ชนหนึ่งหนา
 เหล็กกรวดไฟ ชนนอกถัดออกไป อัฐแน่นหนาทั้งสูงใหญ่
 ภาพยนต์คนแกลงใจ ถือขงชัยหอกทองแท่ง ชนในเป็น
 ยักขา ถัดออกมาครุทกำแหง ถัดนั้นมาคาแปลง ถัดนั้น
 แด่นราชสีห์ ครอบแวดทองเจดชน พระทรงธรรมปรมปรีด
 ครอบงามถ้วนลำนที่ เจาบุรพระทัยหมาย ดังเกตพระเทศนา
 คักราชมาสรอยปลาย ยังมีทหาทราย แก้วแวดพรายเป็น
 สูงศรี ว่ามีธรรมโคกราช ได้พระชาติชินศรี เศษชาติ
 นนงมี เหลือเศษนดองทนาน ยังอยู่กรุงนาค ใช้ใครคิด
 ไปเอาการ เณรน้อยศิษย์อาจารย์ ถือในฉนวนฉนวนครัน
 เณรน้อยมีปรีชา มีปัญญามากอรหันต์ โองการตรัสมาพลัน
 เจ้าจรจรัญกรุงนาคา เศษชาติเหลือแจกปัน ยังอยู่นั้นไป
 เอมมา ถองทนนานททานว่า อย่าเนิ่นช้าเอามาพลัน เจ้าเณร
 มีเนิ่นนาน รับโองการก็คลาฉัน ลงไปในเขตชนัน ถึงด้วย
 พลันกรุงนาคา เข้าไปในปราสาท มีพจนานตามปรารถนา

โขงการเจ้าลังกา ตรัสใช้มาหาพระบาท ให้รูปมาโดยจง
 จักจำนงเข้าพระธาตุ เหลือบนั้นพระบาท พระธาตุเหลือ
 สองทวนาน บัดนั้นท้าวหน้าก็ ตอบคดีตามวิถาน พระธาตุ
 คูนัยไปนาน หาไม่ท้านมีที่ไหน แล้วจึงคิดเพทุบาย ให้หลาน
 ชายพาเอาไป ส่วนธาตุพระบาทไว้รื้อ อมไว้ในท้องเกิดหนา
 ซ่อนไว้ให้ลับเนตร ไม่ดังเกิดเหตุหา ว่าแล้วก็แคล้วคลาด
 หลานชายพาพระธาตุไป ซ่อนไว้ตามพระเมรุ จึงเจ้าเงรเห็น
 แต่ไกล แม่นแท้แน่แท้ใจ ก็ตามไปด้วยฤทธา ฤทธิ
 ครอบหัตถ์ ถึงเร็วพลันทันพระบิดา เพิ่งพิศพิณหา เห็นนาคา
 ชดอยู่ใน เล็ดรอดไต่ต้นเมรุ จึงเจ้าเงรเดินเข้าไป หยิบ
 เอาะอบไว ที่อื่นได้ธาตุคำสาธา นาคาหารู้ไม่ หลับลืมกาย
 ได้เมวรา เจ้าเงรกลับคืนมา แฉงกจจากท้าวหน้า รูป
 จะตาไป อยู่ซำโงให้บวชที่ ไม่ได้ธาตุขึ้นศรี ตัวรูปไป
 ดังกา ว่าแล้วก็แคล้วคลาด ถึงบุรุษเขาหา ทูตเกล้าเจ้าพารา
 ท้าวหน้าให้พาไป ซ่อนไว้ตามเมวรา ให้หลานยาอมไว้ใน
 ท้องนาคาลำบากใจ รูปตามไปหยิบเอามา เจ้าเงรสั่งพระธาตุ
 ให้พระบาททรงลังกา แล้วไปสู่คำธา ที่ยิกาในอาราม
 หลานบ่าวท้าวหน้า หลับคือลืมแจ้งความ ว่าเจ้าเงรมาตาม

๑ ลรวคนาง ๑ บัดนั้นโถมศรี ทศคามินี ตรี-
 ครองพระทัย คอยพราหมณ์พฤตมา ราชครูผู้ใหญ่
 จำเราแต่งไป พระธาตุคำสดา ท่งหลายได้ฟัง คิดพร้อม
 ยอมตาม คำท้าวปรีक्षा ให้นายช่างดี ดำเภาทองมา
 ยาวหนึ่งท้าวว่า คือกหนึ่งบุรุษ กว้างคืบหนึ่งนั้น ให้เอาแม่ขัน
 ไล่ธาตุพระพุทธรูป ดำเภาดอยใน ตั้งใจบริสุทธิ์ สามสิบ
 หกบุรุษ หามแม่ขันใหญ่ ฝอบทองรองธาตุ ท้าวได้พระ
 บาท เห็นงามประไพ ส่วนกว้างยาวใหญ่ ปากเจ็ดวาไป
 ท้าวตงนาใจ ครอบไปทุกอัน บรรทุกอิฐปูน คิดมากมุล
 ออกท่งนามัน นาวออยนาตาล ตระการท่อนัน เงินตรารางวัล
 มากมายนักหนา แม่ขันประคิษฐ์ ท้าวได้น้ำพิข ของท้าวเนาคา
 แดงแต่งราชครู ผู้รู้วิทยา พัทธษรรักษา พระบรมไตร
 แต่งลิตดสาร มาถึงอดดาร กษัตริย์ผู้ใหญ่ ท่งหาพระองค์
 จำงนิกโน เราจะฝากไป เจ้าชนกमार นางเหมชาดา
 บุตรเจ้าพารา ผู้ถึงแก่กาล ท่านใดความชอบ ประกอบ
 พระญาณ เราขอแต่ท่าน อย่าได้รำดี ท่านใดเมตตา
 พัทธษรรักษา พี่น้องต้องศรี ให้เย็นเป็นสุข อย่าให้ทุกข์มี
 ใจใดโมตรี เวลามเกิดหนา ถ้ามุ่งความ ซึ่งเราขอห้าม

ได้ฝากส่งรา กรุงธนบุรี กับกรุงลγκα ดิบไปข้างหน้
 จะมีราคี แต่งแล้วโดยปอง เขียนลงแผ่นทอง ตามคตของคค
 ทรงพระนามกร ทศคามินี มีเดชฤทธิ์ พันที่คนนา แล้ว
 ไปรดประทาน ทุกสิ่งทุกประการ ให้เหมชาดา ข้างด้านน้อย
 น้อย ร้อยคนหนึ่งหนา ผู้ชายแซ่งกล้า ร้อยหนึ่งนครวั
 เงินทองดะร้อย ทั้งเครื่องใช้สอย ดะร้อยทุกพรรณ ได้ฤกษ์
 เพลา นาวาศลาตัน ไซ้ใบไปพลัน ในกตาง่วงด
 เดชะอำนาจ พระบรมธาตุ ไม่มีจรวด ห้าเดือนเจ็ดวัน
 ถึงพลันตำบล หาดทรายโดยดล ทอดดมปลงใบ หน้าหาด
 ทรายแก้ว เหมื่อนตริกนถแล้ว นางนาคขึ้นไป ราชครู
 พดุมมา คตคิดลบัใจ ขึ้นด้วยท้าวไทย ไปบุญมิตถาน
 ราชครูผู้ใหญ่ เทยอพิศดูไป เห็นทมิฬนาน แดกดูธะอาด
 ดงชาตพระญาณ จึงพระอาจารย์ ให้คนงานชุด ดิกชว
 บุรุษ กว้างเท่ากบดิก ดั่งตริกตรองหมาย ตรงตามตำรา
 เขามาแต่ใน เสร็จแล้วบัใจ ดั่งแม่ขงดง ของสัตว์มน
 ผั่งด้อมแม่ขง สัตว์คบรวง แดกก่อเป็นตัก ผดกม่นก
 ครทงต้องค บรรวงเวทมนต์ คำวิหัตริว่า ให้พระครูบา
 ดงภาพยนต์ ด้วยพิษพระยานาค ไชยคินคด ผู้มุกคต

ชุคได้และหนา แล้วตั้งถ้อยกษร คำดังกาผ่อน ไว้ในคิตา
 แล้วได้ชื่อท้าว ท่านเจ้าดังกา ให้ราชครูมา ทั้งต่ออาจารย์
 ส่วนคำดังกา มีในคิตา เดิมมาทุกประการ บั๊กไว้ทุกทิศ
 อุดรอุดาน เสร็จแล้วมีนาม ตามอาจารย์หมาย ดำเรื่อบั๊กใจ
 ลงนาวราชย์ แล่นไปโดยหมาย ถึงธมบุรี สำนัมีเคื่อน
 ปลาส ตะบัตเคียวคาย ทอดลุ่มอปลงใบ พร้อมกันมีข้า
 จังควานตาตา ชวนกันขนไป ราชครูทั้งสี่ แล่นนางทราวมวย
 ขนกุมารไป วางศุภอักษร แก่เจ้าพารา แต่องค์-
 เคียวหนา รัชชามกร ต้องคกราบเกล้า ถู้นาดแต่ก่อน
 แจงศุภอักษร ทำตามดาร์ตรา เจ้าขนกุมาร ทั้งนาง
 นางควาญ เจ้าเหมชาติตา เจ้าเมืองเวียงชัย มีใจหรรษา
 พิทักษ์กันมา ดำรงทุกประการ ทั้งต้องน้องพิ มีความยินดี
 อยู่ปรีชาชาญ เป็นสุขสวัสดิ์ พันทิวถาน ด้วยโพธิญาณ
 ทนตราตุค้ำตา หมูชาวกำปั่น อยู่เคื่อนดิบวัน คิมพลัน
 ดังกา สุขเกษมเปรมใจ ไปถึงพารา พระเจ้าดังกา
 ประกาศพระทัย และ

๐ ยานี้ ๐ ชื่อนจะดไว้ กถาวภิปรายถึงกรุงไกร
 วรรคราชเมืองใหญ่ เจ้าเวียงชัยใจกุศล นามชื่อแห่งพระบาท

ธรรมโศกราชเจ้าตากด น้อยชายพระชุมพล ชื่อชนมนต์พระ
 ราชา ใช้ห้ามารบรอน ราชภูมียอมรณา ไม่มีทรรักษา
 พระราชาเคื่องพระทัย จะอยู่นั้นมิได้ พระฤาษายกพลไกร
 รพดลนั้นใน ยกไปไกลจากพารา ยกมามีค้ำคั้น พุดตาม
 หมันถวนแข่งกล้า ไคกระบือและช้างม้า เจ็ดเดือนตรามา
 ถึงพลัน มาตั้งเขาชวาปราบ ทบที่ราบปราบโคกคัลย
 ตรีกตรองด้วยน้องนั้น พร้อมมูตกันตั้งอาราม แจ่งให้พระ
 อาจารย์ ทั้งสองท่านผู้ทรงนาม ต้องศรัทธาเกรงขาม ถ้วน
 ถึงความสูงอาจารย์ นามชื่อพุทธคัมเพียน ท่านแนบเนียน
 พันวิธาน องค์หนึ่งนามชื่อท่าน พระอาจารย์พุทธสาคร
 ทำดงวัดเวียงสระ ทำรูปพระมุนีวร พันตามาเว้าร้อน
 ให้อาจารย์เป็นนักหนา ทำดงจักษุญาณ ทอทุกสถาน
 ได้เห็นมา หาดทรายแก้วแฉกตา มีฝูงการักษายอยู่ ว่าธาตุ
 ศาสตร์ดา เจ้าตากเอามาสู้ ผั่งไว้หัวได้รู้ ปราบภูเข้แก่ทอ
 พระเพศณกรรม เว่งผายผ่นไปเกิดหนา ได้เค้าเหต่าพระยา
 มาถึงป่าพบสำคัญ พังท้าวถลางดำเร้า จึงพระเพศ-
 ณกรรม แปลงกายเป็นทรายพลัน เทียบผายผ่นในพฤษชา
 ฉนั้นพรานลู้ เทียวพงพิทุเวลา ให้ผู้ถ่ด้วยมั่งสา

ลังอัตราไม่ถ้วนฉัน ครานพพรานด้ว พมมฤคัททวเทวณ
 เพื่อนจึงยังควยพลัน วังผายผนอญจว ทำคุดหนึ่งถ่มตง
 จึงคนคงเคินเงยง่า นายพรานครานเคินมา ล้อมมฤคาพาตัวไป
 แต่เป็นอยู่เช่นนี้ พรานด้วเพื่อนซัดใจ ท่วงทีผดวดีย จะตาม
 ไปช่วยให้ตาย เคินดำมั่งมั่งง่า เพลาควาชนคนไม้ ทชาด
 พระบาทใกล้ มีแก้วพรายคือสรีราย แก้วนธของพระยานคร
 เอลมาจากรุงนาคา เมื่อครั้งเจ้าตงกา เอลาตมาประจุไว้
 ดังกากลับไปแล้ว จึงพระแก้วเอลมาถววย ท้าวสร้างได้ช่วงไม้
 หวังจะให้เป็นสูงศรี แก้วนธมฤทชว ท้าวณาคามายนค
 ให้กฏในธานี คืออศคคิมเคชว เคือนมิดแสงพลมพลาม
 รัคมีงามแสงทอตา พรานด้วมีไธชา เพื่อนแถมักตักใจ
 พรายๆ อยู่ทีเดียว พรานณญเดียวข้างภายใน เข้าใกล้ก็ไม่วอ
 เอลปวไปตกตงพลัน แสงนนยังอยู่ท พรานด้วเห็นอศจรวย
 มั่นนอนบนไม้มน เลือต้นนบบริบรอบมา เพื่อนไม่วถาดตงดิน
 พรานประคินวญญา รุ่งเช้าเพื่อนพิจารณา แน่แก้ตามา
 ประจักษ์ นายพรานเพื่อนเบ็ดผว แก้วนธหนาเท่าลูกฟัก
 พรานแถมักเข้าซก เห็นคิมักได้ตะพาย เพื่อนจึงถ่มคินใจ
 เอลแก้วไปกรามทูลถววย ว่าแก้ได้บ่ไม แสงพรายๆ

ในวาทรี ข้าเห็นประหลาดใจ แสงนั้นไขว่ยังออกศ
 แผลมพล่ามงามพท ทอข้ามเห็นทไหนด ดนไม่นพต
 ยงมตงามเหลือใจ เห็นตทภูมิชัย เสมอไปเป็นวิถิณ
 นยนิตาชาพเจณ ดังบุรเหได้การ ห้วยหนองคตของชดชาร
 เห็นวิถิณงามนักหนา ะ

๑ สร้างคนวาง ๑ ครานนพระบาท ศรัทธรมได้กราช
 ยินดีปรีดา ท้าวเห็นดวงแก้ว พรายแพรวทอดตา ฟังกราบ
 ทูลว่า ราชชนใจ มีพระโองการ แก่ชาวทหาร ดีคน
 คอยใจ แก่หมื่นพลเดรัจฉา หมื่นระเห็จดับไฟ หมื่นด้น
 มนไชร้ หมื่นไกรพลชัย นายช่างวาดเขียน รูแบบแบบ
 เขียน เขียนแผนทแน มาให้เราดู ได้รู้สำคัญ พราน
 ด้นนั้น ชักนำกันไป นายพรานดู้ ได้แจ้งคดี โองการทำ
 ไทย รับขออาดำ นำพากันไป ถึงพลันทันใด คุใน
 ภูมิสถาน แลวเดินดัดป่า มีในพรรณา ครอบงม
 นายช่างวาดเขียน เขียนทุกประการ เห็นผิดพิศดาร ผู้กา
 รัชชา กาเพราภาตาย กาเหลืองชาวกาย เป็นนายผู้กา
 วาดเขียนรูปไป ดังใจจินดา แม่นาคดองท่า ด้ระห้วย
 ชอบกต เสร็จแล้วกลับใจ ถึงเผ้าท้าวไทย กราบทูล

คุมพล เอาแผนท้าวต กราบบาทภูวดล ได้แจ้งตำบล
 ไศกราชราชา รุ่งแสงเสร็จการ ตั้งให้กรมการ ทหาร
 ข่ายขวา ให้พรวนบุรี นำทัพมรรคา แล่ทางดางป่า ดำเริญ
 เสร็จพลัน แล่กราบทูตไท เพลาตึกใกล้ จรเต้านายพัน
 ยกดดับเฮ็ด ดำเริญเสร็จกัน ยกมาเจ็ดวัน ทรงขรรค์
 หยุดอยู่ หวังต้อนไพร่ ตระการตานใจ ทุกสิ่งอยู่ ผักปลา
 นานแอก อเนกอักษ ให้ไว้ไปญ ใครรู้สำคัญ พัดทำไว
 พอกดับคืนได้ แต่วันเดียวกัน ท้าวทรงอาชา เด็จมา
 พลัน เห็นเป็นสำคัญ ฟุ่งการรักษ จะสืบถามดู ใคร
 รู้จักจา ว่าชาติคำสาดา เมื่อทำอบรมม นิยมมีมา ท่าน
 ท้าวเทวา มาบอกทรงขรรค์ ว่าพระบรมชาติ พระมุนีนาค
 อยู่ตกกัน ท่านท้าวพิศดู ให้รู้สำคัญ เห็นเป็นแม่นมั่น
 ท่านและหนา ท่านผู้แจ้งฉาน ตั้งให้กรมการ คุมคน
 ชนมา ขุดต่อแผ่ดาง ข้างตกมันหนา จึงหมู่ฟุ้งกา
 บินมาฉนวนาย เจาะฉาบคาบตี ฟุ้งคนวิ่งหนี มีผู้เข้าใกล้
 ดางแต่รอบๆ เข้าไปไม่ได้ คิดทำนาไร่ ได้มีหนึ่งหนา
 จำเป็นอาเภท ให้บังเกิดเหตุ ยังมีใช้หา ฟุ้งราชวัตรหญิงชาย
 ต้มตายนักหนา พัททษรักษา ไม่มาเคล็ดอนคตตาย ต้มเค็ญ

พระบาท คิดด้วยพระราชหฤทัย ยกไปโดยหมาย ไป
 หยุดอยู่ต้ง ถัดวงศ์บาย ข้างทำนองชาย ต้งอยู่ตามดงกา
 ลูกชายพระบาท ศรัทธรรวมโคกราช ถึงแก่มรณา ทำ
 คิดเสียตาย วุ่นวายอวรา พระญาติวงศ์ โคกอาตัย
 อยู่ประมาณนี้ ด้วยบุญจักรี พันทีวดี มีพระมหาเถร
 จิตเจนวินัย โคจรมาไกล ด้วยใจศรัทธา พดางเที่ยว
 บิณฑบาต ทำตามโอวาท พระอรหันตา เดิมทำแล้ว
 เรือง อยู่เมืองดงกา ตามมีศรัทธา จะมาโปรดปราน
 ฝูงหมู่พระราชหฤทัย เอาเข้าไล่บาตร มีชาติวันวาน
 วันหนึ่งเข้าไป ในวังภูบาล มีพระราชโองการ ลูกอ่อน
 พระมหา เล็ดจยาตรา มาไกลหรือไกล โยมจะใคร่รู้
 พังดูเต็มใจ พระเถรชานไซ ตามนัยได้มี รูปห่มบิณฑ
 มาไกลสุดคิด แต่เมืองดงกา มาเที่ยวโคจร ทุกทวาร
 โปรดญาติกา ให้มาพินัย ครั้นทำไ้ฟัง นิมนต์ให้นั่ง
 โยมหวังพระทัย บังเกิดใช้หา รักษาไม่ไหว พระองค์จึงได้
 โปรดโยมเกิดหนา จึงพระมหาเถร ตอบคำภูเบศร์
 ว่าพระราชา ความทุกข์บิณฑ เร่งคิดให้หา เอาไพร่ลาศมา
 ตอกตรานโม เป็นเฟืองภูกัน ให้ได้ครบครัน อายพระภูริ

ไล่ในละออบทอง ทำนองมีอยู่ ท้าวให้บัวครู เด็กนั้นหนา
 เฮอร์คนไข แต่้น้อยคล้าย แล้วยพิตรอา ให้รดเรือนวัน
 บ้านช่องเคหา เศรษฐินา จงมาหายไป ครานันพระบาท
 ศรัทธวมไศกรวาท ทำตามบัดใจ ไกรลาศดอกตรา ครอบ
 ายุไซ แล้วยเอาได้ ในละออบทองพลัน เอาพระครูมา
 เด็กด้วยคาถา คีตพรหมณังหัน เฮอร์คนไข หายคล้าย
 ทั่วกัน รดบ้านเรือนนี้ ตามอนักถ้าวมา พระเถระไชว
 ท่านท้าวไฉไล เชื้อถือนักหนา ตรัสตามพระองค์
 จงกลับลงมา พระเถระบัญชา ว่าให้ลงไป ท่านท้าวคิดหวัง
 จงกลับมามา ทั้งบัดใจ ท้าวให้ยาคุ พระเถระไป
 หาที่ภูมิขัย ที่โคนนหนา เถระไชว กับยาคุไป เทียว
 พิจารณา ได้มาเห็นตึก พิถีโอฬาร ได้เห็นศิลา มาเป็น
 ลำคัญ แล้วยกลับลงมา กราบพุทธราชา ไศกรวาทวง
 ธรรม ตามทตังกา ให้มาทงนเ เออพระธาตุสุวรรณ เพชร
 ศรัคัสดา ทำอาถรรพ์ได้ จะแก้มิได้ ด้วยพิษนาคา
 เป็นโพรงกว้างใหญ่ แม่ใจนักหนา จงอุทิศว่า สัจจา-
 พระองค์ ะ

๑ ยามี่ ๑ บัดนั้นจึงพระบาท . ขรรคมโคกราชผู้ยัง
 แน่นในใจจำนง จึงพระองค์ตั้งอธิษฐาน ข้าวดอกและดอกไม
 รูปเทียนโพนมมัสการ เสด็จพระสมภาร จะได้ผ่านในราช
 ขอให้ประจักษ์ใจ เจ้าสุตาโดยได้ปราณี เทพทั่วเจ้าโลกีย
 นางธรณีเมขลา เทวาในบรรพต ให้ทั่วหมดทุกคู่หา ข้าวหัว
 ทังพารา ท่านได้มาโปรดปราณี เสด็จด้วยอำนาจ ร้อน
 ถึงอาสน์ท้าวโกษีย์ ร้องเรียกท้าวหน้า มาตูลีเร่งลงไป
 ช่วยท้าวพระภูบาล ได้คิดอ่านนาคาลัย จักตั้งเป็นกรงไกร
 ตามนัยใหญ่พระทัยหมาย มาตูลีลงมาว่า ท้าวหน้าเร่ง
 ถิ่นมาย ไปช่วยพระฤๅษาย ถึงท่านายพระคำดดา บัดนี้
 ท้าวหน้า ก็กลาถมได้เข้า ท้าวแก่งแปลงรูปมา งาม
 นกหนาคูพรายเพรา ทงองค์พระยานาค งามได้ภาคย์นวล
 พัพเพหา งามจริงยิ่งหล่อเหลา โคมดำเกาศูบาทดา เจ็ดหัว
 เป็นเจ็ดหาง ทวดรพรพงค์เห็นได้ภา ถ้าเร่เจ็ดตนาคา
 งามนกหนาคูพรายเพรา เข้ามามัสการ พระทรงญาณ
 แดวกลลกลาย เสด็จไปคังใจหมาย คนทงหลายเห็นทงกัน
 เสด็จเดียวตามชอบหาด เห็นประหลาดพระทรงธรรม โคก
 ราชพระบาทย์ มาถึงพถันท้าวหน้า เห็นเสด็จเป็นทศดาว

มีโองการแก่เสนา เหาหลักบัฏตามา ทางพระยานาคเลื้อยไป
 วงรอบขอบหาด^๕คน พระพันมี^๕มีพระทัย บัฏหลักประจักษ์ใจ
 นาคาดยยังบาดาต พระยานาคองค์^๕นี้ ความยินดีต่อพระ
 ญาณ เหาแก้วมานมัสการ ได้นายพรานพาไปถวาย
 ก้าวถึงท้าวไศกราช มีพจนานพระทัยหมาย ให้กะเกณฑ์เอา
 พลไพร่ ทำอริได้หกพันคน เกณฑ์ให้ชุดศอวาก ให้ขุน
 ฟากบุรีพิสด เกณฑ์เอาสี่พันคน พระจุมพลจนพระทัย
 ท้าวตริกคตินกแก้ว พระทรวงแน่นถอนใจใหญ่ ออเอ๋ย
 คิตินันโด จะได้ใครแก้ภาพยนต์ ไปเที่ยวป่าวถันต์
 เถรเนรช้ทุกแห่งหน ผู้ใดใครรู้จัก ตามยุบตพระครัดตั้ง
 จะเอาทรัพย์สินของ เงินและทองตามที่ยัง ให้ไปตั้งใจหวัง
 ดำรัสบอกเกิดหนา ท้าวทุกขเป็นปรารมภ์ ทรวงระทม
 เป็นเคืองคา ไม่ลืมสักเวลา พระราชาเคืองคาใน จะชุด
 เข้าแคไถ่ กานันร้ายวุ่นวายไขว่ อัจฉรย^๕ย^๕ย^๕ย^๕
 นานเหลือใจเจ็ดปีตรา ๖

๐ สร้างคนาง ๐ ข้อนของคไ้ จักกล่าวปริวาย
 บุตรเจ้าพารา เมืองโรมพิไลย ชื่อกาภาษา ความรู้
 นกหนา ทุกสิ่งเชี่ยวชาญ บุญแห่งพระบาท ศิวธรรม

ไค้กราช ทำชาตพระอารีย์ ทำวธฺารบารมี บุญญา-
 ธิการ ให้เป็นรําคาญ วิญญานนํักหนา ร้อนรนคจิตต์
 ให้ตริกนํักคิด เจ้ากาภาษา เป็นจํานงใน ว่าจักไปค้า
 เมืองตักศิลา แต่งนางชยฺย ลินคํามากมาย จะได้จําหน่าย
 ทุกสิ่งตราไค้ ทุนทรัพย์ชาวของ เงินทองท้าวไทย
 นบด้วยอสงฺไชย พันทคณนา ครวนแฉกทันใด ยাত্রา
 คลาไค้ด ลงยังเกตตรา ท้ายก่งตันหน ไพร่พลแฉกถ่า
 ห้าร้อยนํักหนา ลงนางชยฺย ไซ้ไบไค้ดคลา ได้ดํามเดือม
 ตรา มาตอ้งลมใหญ่ ท้ายก่งตันหน ลํารวนอุนไชว
 ชวนกันตกใจ บดไค้บดว้ว ไค้คนางชยฺย ไม่ได้จมนใน
 พาไค้รอดตัว มิบดจําบด ฝูงชนท้าวทวฺ เหตุว่าเพราะ
 กลวฺ ตัวจกมรณา แฉกตอ้งตอ้งคลน จมนแล้วสิ้น
 ตอ้งคลนคํ่าๆ ถึงหาดทรายแฉก แฉกแฉกนํ้าฟ้า มิอาจะพา
 ทอดลํมตปลงไบ เจ้ากาภาษา มีรับดํงมา ว่าทงหลาย
 ไชวฺ เอาลํบํนลง เข้าตลิ่งจงไว เรวพลันทันใด ไป
 คอการ ถํบํนเมืองยัง ขึ้นไปโดยทวง คังเราคิดอ่าน
 ถํบํนคณไชวฺ เร่งไปอยํานาน ลืบลคอการ ที่สํถานอันใด
 เหล่านายกํบํน ขึ้นไปเรวพลัน พรอ้มกันทันใด พบหมุ่

คนผู้ เพี้ยอยุ่จนไขว่ เร่งสืบตามได้ เขามอกอาการ กลับ
 ทูลคดี ว่าพระยาน มีปรีชาชาญ มีจิตค้ำขาย รู้แต่จะให้ท่าน
 อยู่สุขสำราญ ทำแต่การบุญ นามชื่อพระบาท ศรีธรรมโศก
 ราช เชื้อชาติตระกูล ไม่ร้ายต่อใคร ภายในเพิ่มพูน คิดแต่
 จะทำบุญ คำเขารাত্র เจ้ากนกภาษา ได้ฟังวาจา ชื่นมา
 ทันทิ เข้าเฝ้าพระบาท ชิริขนิณดี ท้าวเจ้าธานี ทันทิ
 ตรัสมา เจ้าทูลแจ้งใจ ข้ามาแต่ไกล พันที่คนนา อยู่โรม
 พิไลย ใช้ใบเกตรา ไปตักศิลา มาต้องพายุใหญ่ เกตรา
 ราวว อุดล้าให้พาดัว เพราะว่ากลัวภัย มาทอดใกล้หาด
 ไม่กล้าดเท้าโค อยู่ใกล้มักไร่ กับฝั่งนั้นหนา ท้าวเจ้า
 เวียงชัย ตรัสถามความไป ตามข้อกิจจา อยู่โรมพิไลย
 เห็นไกลนักหนา ท่านใช้ใบมา หาญกล้าเหลือใจ เมือง
 นนท้าวว่า เขารูวิชา มากมายตราใคร ความรู้ดีนัก
 ประจักษ์จริงไร่ เลื่องลือแต่ไร จมเท้าว้นมา ตัวเรา
 ไม่ไร่ ยินดีมีใจ พระทัยหรรษา ท่านนั้นประเสริฐ เด็ดใน
 พสุธา ขาดพระคำสดา ตูข้าจนใจ ทำอาถรรพณ์ได้ ผูกกา
 มาหลาย จักได้อุ่นไขว่ ท่านยังช่วยได้ บอกให้เต็มใจ
 ปรารภณาสังโค ข้าไร่โมทนา มิได้ชื่นชด ถวายพลึง-

ดำระพัด โคกระบือช้างม้า ทุกสรรพสิ่งของ ตามที่าน
 ปรวรณนา เงินทองเสื้อผ้า จัดให้เหมือนใจ เจ้ากาภษา
 ไค้พังวจา พระยาตรัสไตร จะแก้อาถรรพณ์ เท้านกถัวโย
 แต่ข้าทุกซ์ใจ อุ่นไขว่อุรา เกตวรารวดี อุดลำห้พาดัว
 มาถึงนหนา ท่านได้ช่วยกัน นามนชนดา ดอกหมื่นชญา
 พอพาตัวไป จะทำในดึก เห็นทมิตรก ค้วยตึกเหลือใจ
 กิณนาสวาค ค้วยนาวาใหญ่ ข้างจิงนใน น้าใจนัถหนา
 บัคนนพระบาท ศรีธรรมโคกราช ได้พังกัจจา ขอบา-
 ลาไป ช่วยชักนาคา เข้าตถึงนหนา / อย่าได้อาถัย
 แล้วให้ประกาศ แก่หมู่ผู้งราชฐ์ กรมการน้อยใหญ่
 พรุ่งนี้ให้พร้อม เตรียมตัวจงใจ ชักนาคาชัย เข้าในหาดทราย
 รุ่งเช้าเพลา โคกราชเจ้าฟ้า เด็ดจกถาณ้นผาย ลงเรือ
 พระที่นั่ง โดยดั่งใจหมาย กรมการบ่าวไพร่ มากมาย
 ลงไป รพดสองหมื่น มีได้ค่างคีน ชักนาคาชัย ลงบั้ง
 ขุดอยู่ นาคาอู่นไขว่ เร้วพด้นทันใด เข้าในอู่พด้น เจ้ากาภ
 ษา ยินดีปรีดา ชมชื่นเหตุหรรษ ทำเนียบตงอยู่
 ไกลอยู่เรือนั้น พระองค์ทรงขรรค์ คิคก้นปรีक्षा ฯ

๑ ฉบับ ๑ เมื่อนมโศกราชเจ้าฟ้า พัทธกษัตริยา
 รจนำข้าวปลาอาหาร ทุกสิ่งอันดีวิเศษ ย่อมมีนาน ประ
 มาณได้หาว่าตรี เกณฑ์ให้ตกแต่งพิธี เสร็จแล้วด้วยดี
 หาฤกษ์นาทิจิตาน ตรัสถามโหราพราหมณาจารย์ ซึ่งเป็น
 ศุภวาร จัดทำเป็นการมงคล โหรหาฤกษ์บัดดี เป็นศุภฤกษ์
 จุมพลให้ตั้งบายศรี ดั้นทศกรบเครื่องมัตถ เทียนตามงามดี
 ถอนถพนทศณา บัดนั้นเจ้ากาภษา แต่งตัวได้ภา โอฬาร
 ไปด้วยเครื่องขาว เครื่องบวชครบพินแต่เช้า ผิดเวลาเก่า
 พระเจ้าบได้ภักษา อยู่ในเพดานม่านฟ้า ทำตามเรียนมา
 มีไมดาราเรอราด แดงชกมณฑลรยา เอลด้อมวงเข้า
 หมูกาพรูพรากวงมา บัดนั้นเจ้ากาภษา ร่ายพระคาถา
 เป้ามาดองกาบินหนี แดงอันคาถาเจ็ด เป็นรูปอินทรี
 ผุดขึ้นลอยรับนศลา บัดนั้นเจ้ากาภษา ร่ายพระคาถา มีข้า
 กลบกลายหายไป บัดเดียวเป็นคนวงใจ ถือธงแฉ่งไก
 บัดใจร่ายพระคาถา ชัดขาวดั่งดวงบ่ หายไปบ่คดา แด
 เป็นยักษากุมภันท์ จึงร่ายคาถาแจ้งขึ้น ชัดขาวดั่งดวงพลัน
 ยักษณกลบกลายหายไป บัดเดียวเป็นนาคา เจ็ดหัว
 ตัวใหญ่ ชัดขาวดั่งใจกลบหาย สุดสิ้นเท่านั้นผ่นผาย ให้

ขุดคุ้ยค่าย คิดถอดมโหฬาร^๕ เบื้องบน เขียนอักษรไว้ออบกต
 ไคร้แก้ภาพยนต์ กุศล^๕ นมดมครัน อาศัยแก้แค้น^๕ ร้องรอนยก
 พลัน คุเห็นแม่ขัน คำเกาทองนั้นอยู่ใน แดเห็นโง่งคุม
 ดีใบ มีทองอยู่ใน ท้าวไทยมิได้ปรารถนา ยืนนอกมณฑล
 ออกมา เจ้ากาภาษา เอาได้หรือหนาเป็นกระไร เจ้ากา
 ภาษาพูดไป เอาไม่ได้ไซ้ เขาประจใจพระธาตุ ถ้า
 พระไคร้รู้อำนาจ คุเกิดพระบาท ไซ้ให้อำมาตย์เอามา ไม่ไผ่
 ยาวลัดลัดเจ้า เจ้ากาภาษา มีข้าแย่งในปากคุม เห็นพิษ
 นาคาประชุม ขนพันปากคุม มีด^๕ คุ^๕ ขน^๕ ดิบ^๕ หัว^๕ คุ^๕ ไม่แย่ง
 ชารุดทรดชา ชาด^๕ ดัน^๕ แล^๕ หนา^๕ แต่เท่าเมื่อดง^๕ งาม^๕ มี^๕ เอา^๕ ไม่
 ัน^๕ มา^๕ ทน^๕ ที่^๕ แหก^๕ เป็น^๕ รุ^๕ ดิ^๕ ฤ^๕ ท^๕ ธิ^๕ ก^๕ พ^๕ น^๕ บ^๕ ญ^๕ ญา^๕ บัด^๕ เด^๕ ย^๕ อด^๕
 เจ้ากาภาษา บอกแก่พระยา สำหรับคำดดาทรงธรรม
 เมื่อได้คำคณาหัวพัน จะได้แจก^๕ บัน^๕ ทอง^๕ นั้น^๕ ไป^๕ ท^๕ วน^๕ ฏ^๕
 ท่านเจ้าดังกาเลศผู้ อุก^๕ ธิ^๕ ก^๕ ไ^๕ วั^๕ คุ^๕ ใน^๕ อ^๕ ก^๕ ข^๕ ร^๕ ศ^๕ ดา^๕ ท^๕ ห^๕ ด^๕ ย^๕
 ประจักษ์แก่ตา เจ้ากาภาษา อาคม^๕ แข็ง^๕ ก^๕ ล^๕ ้า^๕ เ^๕ ห^๕ ล^๕ อ^๕ ใจ^๕ ให้
 เอน^๕ าว^๕ อบ^๕ มา^๕ ใจ^๕ ดี^๕ แม่^๕ ข^๕ น^๕ ไ^๕ ญ^๕ เท^๕ ไ^๕ ด^๕ ใน^๕ คุ^๕ ม^๕ น^๕ ้น^๕ หนา^๕ ยก^๕ ห^๕ มา^๕
 เข้า^๕ ไป^๕ มิ^๕ ข^๕ ้า^๕ ด^๕ ง^๕ บ^๕ น^๕ ค^๕ า^๕ ด^๕า^๕ มิ^๕ ข^๕ ้า^๕ เ^๕ าว^๕ ไป^๕ ประ^๕ ปร^๕าย^๕ ที่^๕ ด^๕ ้า^๕ เ^๕ าว^๕
 ทอง^๕ โดย^๕ ห^๕ มา^๕ ย^๕ ค^๕ ิด^๕ ก^๕ น^๕ ผ^๕ น^๕ ผ^๕าย^๕ ม^๕ ง^๕ ห^๕ มา^๕ ย^๕ จะ^๕ ยก^๕ ข^๕ น^๕ เ^๕ มา^๕ บัด^๕ เด^๕ ย^๕ อด^๕

เจ้ากาภภาษา ทูตแก่พระยา จงดก่อนราท้าวไทย เอา
 กระแซงปิดไว้มิดใน และพร้อมกันไป หาที่ภูมิรัชชอบถ
 จงพระอรหันต์แดงผล เห็นทตาบด จึงถามผู้คนทั้งหลาย
 เจ้ากาภภาษาพระยานาย เห็นก้นละนหมาย เป็นที่สบาย
 พระทัย รีบรับสั่งพลันทันใด ได้ทภูมิรัชช เร็วใจเพริด
 พร้อมกันมา แล้วจึงให้วัดเส้นจา ขนด้ายประทัดมา ยาว
 กว้างเจ็ดวาเท่ากัน ตีกลงแปดวาเท่ากัน เป็นสี่ระแวงชั้น
 ตงวากลงพลันทันใจ รองด้วยศิลาแผ่นใหญ่ ตงปามเพชรได้
 ข้างในมณฑกนกหนา ทำสระลูกน้อยขึ้นมา กว้างตีกคณา
 ล่องวามเพชรแข่งขัน มีโค้ววนาขบขัน บัดเดียวแล้วพลัน
 ไหลยกแม่ขันขึ้นมา รูปเทียนชวดาตราไตร บายศรีแต่งไป
 สัมโภชทีในศาลา ทำขวัญพระชาติศาลา คนตรีเสภา ทับ
 โทนร่ามะนาจับปี ขบร้องเสียงก้องอองมี มาพบชินศรี ถ้วน
 พันทกคณา แต่เข้าเท่าเพลตา ถูกขคมชา เจ้ากาภภาษา
 ออกไป ดอกไม้รูปเทียนใส หามแม่ขันใหญ่ ออกไป
 ลอยใบสระพลัน ขรรคมโกลก้องต้องนัย ยกผอบสุวรรณ
 ทูตเกล้าท้าวผืนดวงลง พระพุทธกัมเพียนพระองค์ ตำคร
 พุทธพงศ์ จำนางเถรณะอรหันต์ ยกขึ้นทูลเกล้าเจ้านม ต้อง

องค์ทรงธรรม อรหันตท้าวท้าวหนาทา เดวิดเจ้าเจ้ากาภาษา
 เชิญราชคฤ์ศา กับเด็กแปดคนนั้นไซ้ ชูพานมาลัย ประจง
 ใจเป็นเครื่องบูชา บัดเดียวเจ้าเจ้ากาภาษา ทูลแก่พระยา
 กับเด็กนั้นทวนสนไป แล้วให้หามตุ้มดำมใบ ซึ่งได้ทองมา
 ใบหนึ่งฉกรรจันกัหนา ตามสืบแปดคนแข็งกล้า ถึงแดนมัช
 เจ้ากาภาษาณะไป ใจดีตุ้มแม่ขันใหญ่ น้ำอยู่ข้างใน แล้ว
 ไปด้วยพิณนาคา น้ำใส่ในสระนันทนา ตั้งอุทิศว่า อย่าให้
 ทรุดชาแห่งหาย รูปเทียนข้าวตอกดอกไม้ อย่าให้แห่งหาย
 ยาวน้อยอยู่ได้หาพัน เท้าคำส่นาจาบดย์ อย่าให้ไหว่ทวน
 ทุกอันซึ่งได้บูชา บัดเดียวเจ้าเจ้ากาภาษา ชับคนขึ้นมา
 ยั้งแต่เอกราชอยู่ใน อานเจยศาตามัดใจ ครบร้อยแปดไซ้
 เต็มไปด้วยภพพนมต์ เหมือนได้ทำมาแต่ต้น ด้วยพระยามนต์
 เป็นยักษ์เป็นคนมายุ เป็นครุฑเป็นนาคนาคา เป็นสิงหราช
 เป็นมิงอาชานาชม แล้วบนเป็นรูปช้างพรหม ช้างเผือกตม
 ข้างอินทราข้างพรหมเทพดา บนรูปนาคนาคา เอาหัวเข้าหา
 ทางมาเถยประชุมกัน มีอิทธิฤทธาแข็งขัน ทำรูปกุมภกัน
 ถอกระบองยนิยวันต์ ถอดจนแต่จนฤทธิ ผู้คอยบาด
 พันพะอะอุปรมัย ะ

๑ ยานี ๑ ทำแฉกแฉกคดดา คินขมมาบัดเดียวใจ
 ใจวักที่ออกไป กว้างไร่ไร่ข้างละแปดวา โดยดีถี่
 วาครึ่ง คีตาครึ่งปักบาตาด ยาวคี่ตามพื้นฐาน หกवादวน
 ตามพรรณา บักได้ไต่ตามค้ำ ทิศอุดรหมายคี่ดา ระยะ
 กันหกวา อีฐเรียบมาหนาเหลือใจ สูงนั้นไต่ได้วา โดยซึ่ง
 หนาแน่นเต็มไป เข้ามาถึงสระใหญ่ คัดพร้อมใจกันทั้งหลาย
 พระพุทธรูปเขียน ธารกรเขียนพร้อมมากมาย ยาคูทั้งสี่นาย
 จักเตรียมไว้ทุกประการ คีตาหนาแน่นนัก บักเป็นหลักทั้งแปด
 คำน ขัตติยปรางค์ดำน โยชนประมาณทำขึ้นไป คีนค
 ย่อมเรียบอีฐ เป็นมิดชิดมันเหลือใจ หินหักบักค่อไป
 แปดทิศในคังกล่าวมา ขนดงปรางค์ทนน ทำแข่งขันหลักคีดา
 ขนนอกถัดออกมา อีฐแน่นหนาทำแข่งขัน แต่ปรางค์ขนขึ้นไป
 คีตาใหญ่ประชุมกัน ประทุมโกฏิขึ้นไปนั้น หลักแข่งขัน
 สุดยอดปลาย สูงนั้นดำนดิบหก อาจารย์ตกแต่งโดยมาก
 ทำทไฉนผาย เสร็จครบใจแล้วด้วยพัตน์ ประจุเงินกับทอง
 ทรัพย์ดังของมือนันต์ หัวแหวนกะบิลพันธ์ ร้อยแปดนั้น
 มากนักหนา ตลอดจนสุดยอดปลาย แก้วแหวนพรายของนาคา
 เอาขมมาบูชา ได้พรานบ่พาเอาไป แต่งนั้นดูแพรวพราย

ยิ่งเห็นได้ตามไว้ใน เห็นทอเมืองเวียงชัย ทำงได้ไว้
 แน่นหนา ทำมได้ไว้ในปรังค์ ของต่าง ๆ ดังกล่าวมา
 ของดีล้วนมีค่า จะพรรณนามากตราไตร ทุกเมืองทุกเศรษฐี
 หมู่มีพระยาใหญ่ รัชชาดเล้าลือไป ดังคี่ใจมาทำบุญ เงิน
 ทองของชอบใจ ทุกกรุงไกรมาแทนคุณ เอามาเป็นมากมุด
 แต่ทางพุนต้อเกวียนมา หาทันทานทำไม้ ขุดฝังไว้ตามมรรคา
 ดางบ้างทำปรีคณา ดางบ้างทำอาถรรพณ์ ไม่เอาถักคืบไป
 บ้านเรือนไร่ในครั้งนั้น เงินทองของทุกพรรณ ทอดบดรวฟ
 อันกล่าวมา ผั่งไว้ทุกแห่งหน ไม่ได้ซ้นมากนักหนา คักรวช
 ทำพินว่า จะผุดมาทุกแห่งหน แล้วให้ลงบุญหยาบ ให้
 เกดยกราบงามดบดรวฟ ตามดบดหกรบครัน ทิมดำน
 ล้วนแซ่งกล้า ซันในได้บุญนั้น กตางดรวรณเป็นบุญทา
 ดตอดแต่ยอดมา ถึงอาสน์นอกทาทัวไป แต่อาสน์ดาดดุดยอด
 ไม่แคดุดคตอดแต่เท่าไร แล้วทำตำบุญใหม่ เนียนนไนไร่ทา
 ดงมา ถึงอาสน์คาคชรรณ เนบเนียนคี่เกดยงนักหนา
 แต่งพตามงามได้ภา พิจารณาไม่ว่าคี่ พระพุทศัมเพียน
 ทำเนบเนียนพรอุมทงดี อาจารย์ทามทาวดี นามช่อมพท
 ดำคร องค์หนึ่งพระเถระ บ่ได้ตะในเจียนจร องค์พระ

คุรุสโตน ลือฉกัรไดอรหันต์ ทานทาเวียงชัย คิลพร้อม
 ใจดีทรงธรรม แล้วบรูปรอหนต์ ตามทิศแนแปดพระองค์
 ตั้งเป็นยืนล้อมไว้ นบนิมโหว่ธาตุพุทธพงศ์ ทออัน
 ธาตุพระองค์ ทาจรจงข้างต่อหัว บาคูทงัดคน คัรทชา
 ทนไม่วัชว ท่านได้ไปครบครัน ย่อมเกรงกลัวพระอรหันต์
 ทศนพระเจดีย์ ทานทงนคดพรอมกัน พระยาทงอรหันต์
 เหนอยพกนหมกคตว แล้วทาคนบนใด ชนลงไชรันจุพา
 บรูปรนยกษา รูปพระยาทศคาม บรูปรนนครยักษ
 ตาเหลือกดกนาเกรงขาม ทงต้องถอกระบองาม คุ๊กคราม
 คนทงหลาย แล้วบรูปรพระยานาค ผุดชนจากลัษณาย
 อยุทงขางขวาซ้าย รูปมกมายพันพรวรณา พระยาเจ้าเมือง
 ไทย จะจรไปเมืองพังงา ตามเมืองเทพา มีจิตต์มาตาม
 จันง ยังเหลาดังกาหมู่ ประจำอยู่ธาตุพุทธพงศ์ พระยา
 มาหลายองค์ จิตต์ประสงค์ทำพระธาตุ ยังเหลาเมืองพัทลุง
 เมืองตรังมุงมาเกลื่อนกลาด ไชยาท่าคลองกลาด ช่วยพระ
 ธาตุมากนักรา มาพร้อมโหว่พระแก้ว ทาทำแล้วมิดาจา
 เกณท์กันตามบัญชา ในท้องตราตามวาทิ แล้วทำทงธาตุ
 ภูวอาน์เพหารมี ฉาดเขียนตามบาติ จามพันทคณนา

แล้วตั้งเป็นเพหาร งามตระการตามบัญชา เรียกขรรмсาคา
เห็นส่งามาทุกวัน ๗๕

๑ ฉบับ ๑ ขอนงค์ไฉ่พานั้น เจ้าดังกาฬัน มีโอง
การพด้นโดยหมาย ดังแก้เศรษฐีต้องนาย ภคิตหนึ่งใหญ่
ภคิตนุไนไฉ่ตรา บรรทุกเงินทองของมา ทุกสิ่งนามา
มาช่วยพระยาเชอชาติ นามชื่อท้าวธรรมโคกราช อยู่ที่บ้านหาด
ทรายใหญ่ หาดแก้วทรายแพรวแววไว เห็นจะเป็นกรุงไกร
ท่านเร่งคลาไคลเกิดหนา เศรษฐีรับพระราชบัญชา ที่ต้อง
ต้องมา ไม่ช้าถึงธานี ทอดสมอบลงใบคลาคลี้ เป้าเจ้า
บุรี ทูลคคตามมีมา บัดนี้พระเจ้าดังกา ใช้ให้เข้ามา
ทำราชคาคาโดยหมาย พระแก้วทำแล้วโดยง่าย เดียที่ท
หมาย ผันผายชักใบไคคคคา ยังมีลูกชายต้องรา นาม
ชื่อเรียกว่า เจ้ามุดเจ้าหมุคไฉ่ ทั้งต้องพี่น้องชนไก ที่ดำนก
ใหญ่ ผันผนไฉ่โดยหมาย จิวาทแก่นันต้องนาย แทงพัน
กันตาย บิดาร้องไห้หนักหนา เอาศพเจ้าทงต้องรา เมา
เดียมมิช้า เอาฐีมางมุด ที่มดำทำเกล้าเข้าปุน ไม่ให้
ด่าบคูนัย นุกตบับรูปพระบาท เมื่อครั้งเป็นพระศรัทธา ปาง
หนีนางนาถ มเหสีวราชพิมพา แล้วเป็นรูปอาชา นนรูป

เทวาทะรูปนายฉันทมาตย์ บัณฑิตพินิจพินิจขนาด กอด
 วาหุสวาท บุตรเศรษฐีชายสองฝ่าย เจ้ามุขมโนอยู่ข้างซ้าย
 ข้างขวาโดยหมาย นื่องชายเจ้าหมั่นหมั่น แด่บัณฑูร
 พระพุทธา ผันพระพักตร์หา อยู่หน้าบันไดขึ้นลง บัณฑูร
 ดึงที่โดยยั้ง สำหรับพระองค์ จำนงเศรษฐีทั้งสอง แด่
 ทำเพหารโดยปอง เสร็จแล้วดลอง เข้าฝั่งเงินทองนา
 เขียนอักษรไว้ในศิลา ใครมีบุญญา คิดได้เอามาทำบุญ
 เศรษฐีทั้งสองปองปุน คิดแน่วแน่วคุณ ทำบุญในราชคฤศดา
 เมื่อบุญคุณท้าวมาเฝ้า ท้าวทศกรังไกร มาขึ้นแก่ไทยพระบาท
 นามชอนครศรีธรรมราช เมืองท้าวโคกกราช พระบาทพนม
 เสด็จ จักรวรรดิเมืองชนนันทนา ตั้งแต่ไชยา เข้ามาวันทา
 ท้าวไทย ตั้งแต่เมืองฝ่ายบักย์ได้ ผู้ก่อดวยดอไม้ มาให้ทุก
 บิณฑรา คราวตรุษสงกรานต์มา ถวายคองคา เป็นธรรมนิยม
 มาแต่ก่อน ทุกเมื่อมิได้หยุดหย่อน มาสู่นคร บังคมภูษณ
 หนา ผู้ใดใครมีเข้ามา ท้าวแต่งเสนา ไปเอาตัวมาทำภัย
 เกรงกลัวพระฤทธิไกร ครองนั้นเหลือใจ ทุกท้าวทศกรังไกร
 คร้าม ชอบเขตประเทศเข็ดขาม คิดพร้อมยอมตาม มีผู้
 ทำความนอกหน้า เป็นเอกเสกครองพารา อยู่กับบิณฑรา

บังเกิดเวรชาวไทย มอคมัยอาดัญบรรดิษฐ์ รัชชานาไป
 ทอทุกกรุงไกรพารา ภายหลังยังมีพระยา ฝ่ายนครกล้า
 มาแต่หงส์วาคี ลำเนาแตกพด้นันท์ หน้าหาดทรายน
 ชวนมขมนตรทงปวง มาตงเป็นเพหารหลวง มนตรทงปวง
 ยุคหม่อมมิแล้วแคล้วคลา ยังมีมหาพรหมณเดชา ท้าวมีตะปะ
 มานะต่อครุคำดดา ลำห่องต้อออกต่อมา มิแล้วแคล้วคลา
 มีตรามาหาเข้าไป ภายหลังยังมีชาวไทย อยู่ในกรุงไกร
 ชื่อเมืองกรุงศรีอยุธยา สมบัติสารพัดเหลือตรา ทุกสิ่งนามา
 ดุชเกษมเปรมปราชา นามกรท่านภุชชอศรี อรหันตจักร
 ถอนนพนิศพิศเพียร คิดหวงตงเพหารเขียน ระเบียบแนบเนียน
 ความเพียรท้าวพันคนนา แล้วตงพระพรหมบัญชา เข้าด้วย
 พฤมา งามคทวาทงน ท้าแล้วท้าวมรณาอาดัญ หยุดก่อน
 ผ่อนผัน จะแต่งแบ่งบันต่อไป ชะ

๑ สร้างคณาง ๑ ยังมีเถรา อยู่เมืองดังกา บัญญา
 เหลือใจ นาคิตปรรณนา จะมากรุงไกร หาดทรายแก้วไช
 ฟ้าใจแนบเนียน นามชื่อพระบาท ภาษาทายาท พระโพธิ
 มณเฑียร เอาโพธิทองมา ราชตามเพียร ปลุกไฉน
 เกวียน พิศเพียรงามครัน อยู่อุคทวิค ทำนมนประสิทธิ์

ตามทิศท่านสัตว์ ก่อนพระบรมมหารัชมังคลาจารย์ พุทธรูป
 เกยวพัน ร้อยชั้นบันได ทำแล้วโดยปอง คิดเป็นการฉลอง
 เงินทองตราไตร ได้กระอมฝังราย ตามหมายภายใน
 ไวปริศนาไซ้ ใครมีบุญญา คิดออกโดยปอง จะได้
 เงินทอง ของท่านและหนา เอาไว้สำหรับ ให้แต่งพุทธา
 ถ้าวาทุทธา พระมาเดี่ยไป พระสามจอมเก่า มีอยู่ใน
 แก้ว จำเริญใจ ชื่อนายสามจอม ราชหงษ์จงใจ
 ท่านนั้นเล่าไซ้ มาแต่ตั้งกา มาด้วยกำปั้น ถึงกลางชาดวัน
 โกล้หวดทรายนา ต้องพายุใหญ่ ปลงใบไม้ช้า คืบ
 ชัดดาตมา นาวาแตกพลัน ถึงฝั่งคังไซ้ เงินทองนั้นไซ้
 คูนัยไปครามครัน บ่าวไพร่ได้มา ช่วยพาหาบจรณ เพื่อน
 มาถึงพลัน เข้าทำวันทา พระธาตุชินศรี มีความยินดี
 เปรมปรีดนักหนา ด้วยท่านนั้นไซ้ ตั้งใจศรัทธา แล้ว
 ฐนเข้าหา เจ้าพาราพลัน กราบทอดตามกิจ ขันบพิตร
 จิตตคึกคึกคึกคึก พระเจ้าตั้งกา ไซ้เข้ามานั้น ช่วยทำธาตุ
 กัน ว่าทำแล้วหนา ด้วยนาวาชัย ของข้าคมใน ชาย
 ฝั่งชลธาร เงินทองสูญหาย มากมายนักหนา ซึ่งข้าได้มา
 หน้อยหนึ่งครึ่งถ้วน จะทำตามยัง น้ำจิตคึกคึกคึก แต่พอ

สมควร จะขอเอาบุญ พระคุณประมอด จะทำแต่ส่วน
 ไม่ควรแก่ใจ ท้าวเจ้าพรา ได้ฟังวาจา นายมาปราชัย
 ซึ่งท่านไมทนา ตัวข้าชอบใจ ถ้าขัดสิ่งใด ท่านใดบอก
 พลัน นายหงส์ตามจอม ประดิษฐ์คิดพร้อม ที่มาด้วยกัน
 ช่างทำ หินหัก ต่อชักขึ้นพลัน จัดอิฐปูนนั้น ครอบครั้นทันใจ
 ก่อพระเจดีย์ สูงงามมีศรี ตามที่จิตใฝ่ แล้วตั้งเพहार
 วิถียนเหนือใจ ตั้งรูปพระไชว ไว้ในเพहार เสร็จแล้ว
 โขมป้องกัน แล้วทำการฉลอง เงินทองทุกประการ ทุกสิ่ง
 นานา เอามาให้ทาน ไม่ได้คิดอ่าน ศรัทธาเหนือใจ
 เหลือทำบุญทาน มีจิตคิดอ่าน ตามตรึกนึกใน ถ้าทำ
 เพहार ต่อแล้วเมื่อไร ตกแต่งขึ้นใหม่ ตั้งใจปรึกษา
 ผังไว้ตมหนึ่ง โดยจิตคิดถึง ได้เป็นปริศนา ถ้าว่าผู้ใด
 ใครมีปัญญา คิดง่ายได้มา รักษาต่อไป ตกแต่งทำการ
 เครื่องพระเพहार สรรพการอันใด จัดได้สามจอม ให้
 พร้อมขึ้นใหม่ ผู้ใดเอาไป เป็นทรัพย์แห่งตน เอาไว้
 ตามฐาน ให้ตกแต่งการ สำหรับกุศล ถ้าท่านผู้ใด
 คิดง่เยได้ผล จะพ้นทุกข์ อาริย์ไมตรี สามจอมพวงคำ
 มีปัญญาดี หลั่งหน้าถ้วนดี มีข้ามหน้าตา ท่านเจ้าธานี

ฝากตัวพินิจ ท่านมีน้ำใจ ท้าวเจ้าพารา ยินดีปรีดา
 ขอบอภัยค้ำย ประทานไธนา ช้างม้าช้างไทย ได้เย็นเป็น
 ใหญ่ ในครุณนหนา ะ

๑ ยามี่ ๑ จักกล่าวเรื่องราวไป ศรีวิชัยพระราชา
 ท้าวมาแต่หงสา ตามศรัทธาพระภูณัย ความคิดจิตต์
 พระบาท ทำพระธาตุขึ้นไว้ใหม่ เห็นท้าวทำแล้วไซ้
 ผายผันไปทำเพหาร หลวงนมนมีทันแล้ว จึงพระแก้วด้นนิษ-
 ฐาน คำวิหัตวิมานาน พระภูบาลเชอตรัสไต่ร ชาวนาย
 ทั้งชายชวา ท่านเสนาผู้น้อยใหญ่ พร้อมพลันชวนกันไป
 คุภูมิชัยให้ลัมคอร ไปได้ทั่วคใหม่ ท่านขอบใจในประมอด
 ท้าวเลอกที่ลัมคอร ท่านชักชวนชคบัดใจ ดึกได้ห้าจะปดาย
 ท่านท้าวให้ชนหินได้ ตั้งรกายากเหนือใจ จะก่อในตังใจ
 หมาย อัฐนนั้นขึ้นนอกไซ้ ไว้ข้างในเหล็กดงหมาย คีตา
 มาเตรียมไว้ บักขึ้นได้สิบห้าวา ได้ถึงคอระฆัง ท้าวได้
 ผังคูกนนั้นหนา เหลือยาวได้กำววา เอาคีตาล้อมดัดพลัน
 อัฐนนั้นก่อขึ้นไป ชนนั้นไซ้ตัวปูนพลัน ทำตรงลงมานั้น
 ย่อมถ้ำกรรจ์แล้ววันทา ยอดคนท่านประสงค์ คิดจำนง
 แก่ถึงเอามา ตามเรื่องเมืองลังกา ประสงค์คามาได้พระธาตุ

เพราะท่านทำแล้วไซ้ ฆานะใจท่านทหายาท เด็จแล้วจิง
 พระบาท คิดด้วยญัตติทำเพหาร ก่อรูปพระพุทธา เป็น
 บัจจ ทำเพหาร คร่งนนายช่างท่าน เคยชำนาญการทุกอัน
 จะทำ สิ่งใด ๆ เหมือนจิตต์ไผ่พระทรงธรรม ถ้าเร็จเร็จ
 ด้วยพลัน พร้อมมูลกันทั้งนหนา นาคิตต์ท้าวคิดปอง
 ทำการฉลองพันคนนา โชนหนึ่งทั้งมโนหฺรา ทุกภาษา
 เล่นตราไทร แต่เล่นเป็นสุขด้านต์ เจ็ดวันจวรตำรายใจ
 ก้องกักพลัดใน ทุ่งทานไปทุกแห่งหน ผู้ตม้งมีไซ้ ตก
 เขียวใจยากทรพล รับประทานท่านทุกคน เป็นกุศลพันกำลัง
 เงินเหลือเมื่อให้ทาน ทำเวธิฐานแล้วชุดฝั่ง มากมายพัน
 กํ ตั้ง ตั้งจิตต์หวังปฏิภาณ ปรีศนาท่านว่าไฉ ใครคิด
 ได้เห็นนฤพาน เกิดทันพระศรีอารีย ได้ตำรายอุปวารณา
 ในโลกคอกแถมณ ผู้ใดมีศรัทธา เกิดใหม่ไปชาติหน้า
 มีบุญญาปรีชาชาญ หมู่ท่านผู้ศรัทธา ทำคำดาพระเพหาร
 คับจิตต์ชีวิตท่าน ผู้วิมานคังนิกหมาย ทำบุญนั้นประเสริฐ
 ย่อมได้เป็นเพริศพราย จิตต์หวังท่านฝังฝ่าย ท่านนั้นได้
 อุปวารณา บ้างอยู่ในชั้นพรหม บ้างอุดมภิรมยา บ้าง
 อยู่ในคิงษา ตามบุญญาศรัทธามี ย่อมมีชาวสวรรค์

งามครบถ้วนมีรัศมี ถัดไปพฤษภัตถิ์ มากพันที่จะคนนา
 เงินทองของใด ๆ ออกซื้อไข่มุกมามาหา นึกใดก็ได้มา
 ด้วยบุญญาศรีท้าวมี โค้ดราชพระจักรี บุญญาเม็ดัดแดง
 ไตร เมืองขึ้นมากนักหนา ยอมวันทาทุกกรุงไกร ข้า
 ราชบิเอดงต่อไป ถึงภูวนัยท้าวอุทอง ท้าวครองชนบุรี
 วัฒนมีมากกายกอง นครศรีธรรมราช ท้าวโค้ดราชอยู่รักษา
 เมื่อครั้งตงพารา ไม่เข้ามาหาเราโย ท้าวมีโองการตรัส
 หม่อมทหารผู้น้อยใหญ่ ยังเห็นเป็นฉันใด บังอ จาใจเป็น
 นักหนา มีพักมาปราศรัย ทำสูงใหญ่อหังการ ตั้งชาติ
 พุทธศาสดา เยาะเย้ยมาเราน่าอาย เต็มพฤษภมาตย์
 ทูลพระบาทกล่าวอภิปราย ยกพลไปล้อมไว้ เห็นจะได้เป็น
 นักหนา จำเราว่าให้ดี ตามท่วงทีพระราชา แต่งทูตถือ
 คารตรา ให้ไปหาเข้ามาใน ถัดขมิเข้า มา ตามอาญา
 เกิดทำไทย ว่าดีไมตรีไป ถัดถวัลย์จงเข้ามา ท้าวมี
 พระโองการ ขอบวิธานจำปรึกษา ท้าวเกล็ดแต่งคารตรา
 ตามปรึกษาทูลคดี ต้องใจพระทัยมี ความยินดีถึงพระบาท
 ธรรมโค้ดราชผู้รักษา เมื่อพารานครราช พร้อมมุลหม่อมอำม ตย์
 ไปประกาศเจ้าธานี จิตต์แข็งแรงแรงสูงใหญ่ ไม่เกรงใจพระ

จักร ไม่ตามในไมตรี ให้เสียมิพาตัวไป ทำโทษตาม
 โองราช เข้ามาตั้งแขวงกรุงไกร พระราชบุตรมโหรี ทำสูง
 ใหญ่เจ้าพารา เสร็จแล้วเขียนแผ่นทอง ตามทำนองกษัตรา
 ไรให้ทูตเสนา ถือฉัตรตามมาถึงพลัน ราชทูตเข้าไปเฝ้า
 วังสารท้าวพระทรงธรรม ธรรมโศกราชรู้สำคัญ มิได้
 พรหมฤทัย เป็นโคทำอยู่ทอง โคปกร่องเมืองสูงใหญ่
 เมืองเมษนคร บังอาจใจให้ไปหา อรหันต์เรือนไร
 ไม่ป่าวใครเหวยเสนา ออกอาจประกาศมา ตัวของขามิเข้าไป
 เหตุว่าใช้ส่งมรดก ว่านอกจิตตมิตกใจ เขียนเลื่อมมาหลอก
 เนื้อโย ตัวเราไรไม่โคตคตา ราชทูตถือข้าวสาร กัดบ
 มินานทูตราชา ตามทักคิด ว่าพระราชโอรสารณ ตั้งให้
 เร่งเตรียมหา ท้าวพระยาทั้งหมื่นชน พลไพร่เป็นวายุวัน
 ประมาณบุญหยิบหนึ่งนา เศษปลายไต้ด้ามเด่น ห้าหมื่น
 แม่ด้ามพันตรา สองร้อยด้ามสิบห้า ในพรรณามากตรา
 ไตร ฝ่ายข้างท้าวโศกราช ไร้อำมาตย์ให้สืบไป กัดบมา
 ทูลท้าวไทย ท้าวตรัสไปอ้ายเสนา จัดพลได้หยิบปลาย
 ทิ้งขวายไต้ครมมา เมืองขึ้นทุกพารา ให้เข้ามาพร้อม
 โองการ ะ

๑ สุรางคนาง ๑ ครานพระบาท ศีรษะรวมโคกราช
 ทำชาติจอมอริย์ ให้เตรียมโยธา ในหน้พระลาน คือ
 แบ่งยกทหาร ประมาณเท่ากัน พระเจ้ายกพล กักกอง
 ภูวดล มีดกล่มเป็นคว้น ผงกลกลั่นเกลื่อน ดะเทอนเดือนเด่น
 ไปถึงด้วยพลัน ทัพเป็นแดน พระเจ้าอยู่ทอง รพดเนื่องของ
 ย่อมมีด้วยแดน ท้ายยกพลขึ้นชั ประณกกลางแดน ทั้งสอง
 เคียงกัน รบพันกันมา บ้างเป็นบ้างตาย เหมือนกัน
 ต้องฝ่าย เรียงรายกลางป่า ท้าวคิดทุกขัง อนิจจังอนัตตา
 แต่งให้เสนา ไปว่าปราศรัย รบพุ่งยับยาบ เห็นจักเป็น
 บาป แก่ท้าวตองไทย ทั้งสองเสนา นำพ กันไป เข้า
 เส้าท้าวไทย ภูวนัยอยู่ทอง เสนาพระบาท ศีรษะรวมโคกราช
 กราบทูลโดยปอง ตามมีบัญชา ดังมาทงต้อง ต้องตาม
 ทำนอง ครองใจไมตรี อยู่ทองพระเจ้า ได้ฟังเรื่องราว
 เสนาพาที คิดพร้อมยอมกัน ตามธรรมคดี ให้ปลุกตามที
 ทำเนียบด้วยพลัน อยู่คนละฝ่ายฝั่ง เจรจาไม่พั้ง จะตั้ง
 แดนกัน ปลุกแฉ่งมิช้า เสนาคลาฉับ กราบทูลทวงธรรม
 ตามอันกล่าวมา ท้าวท้าวเทเวศร์ ได้รู้แจ้งเหตุ อาเภท
 แปลงมา ทักกลางหว่างเรียบ ทำเนียบบนหนา เป็นแท่น

คีตา เทวาทานสวรรค์ พระเจ้าอุทอง ไม่แจ้งทำนอง
 ครวนดงทำเนียบ เห็นแทนสำคัญ ดัดยทมน ทรงธรรม
 หนึ่งก่อน ทำอุทองหนุ่ม เนื้อหนังยังชุ่ม ทรงศรีบวร
 ทำนองทรงเครื่อง รุ่งเรืองสดอน ได้ผ่านนคร กรุงธนบุรี
 ไศกราชเจ้าฟ้า ทานแกชรา กวาทำอุทอง พระองค์
 ทรงเสร็จ เมื่อเสด็จเยี่ยงยอง คือเจ้าวิมานทอง รัศมี
 เรืองฉาย เทพแกดงแต่งสวรรค์ ละม้ายคล้ายกัน โฉมเจ็ด
 เพร็ดพราย ทรงเครื่องประดับ สำหรับบวรกาย ทำอุเสด็จ
 คตมาย มาถึงพลับพลา เห็นอาสน์อยู่กลาง ทำดำนิน
 ย่าง ขึ้นไปปักดา ทำขึ้นได้ ตะกายหลายครา อุทอง
 ร้องว่า ยืนหัดถ่มาพด้น ทำอุยกพระหัตถ์ ทานทำ
 จักรพรรดิ ขึ้นแทนสำคัญ มงกุฎพระองค์ พัดดกถงพด้น
 นาคิตโตไหวหวน อัจฉรยพระทัย ทำอุทองรา นงถนหนา
 ดัจจาก่อนไซ้ ทวมความไมตรี ยินดีกันไป ไศกราช
 ทำอุไทย ปราศรัยทรงธรรม จะทำนายได้ ช่างหน้ามิได้
 ขัดแย้งแย่งกัน เมืองข้าภูบาด ขึ้นทานแม่มน อวดแรง
 แข่งขัน ผู้บนมรณา เพราะดูขึ้น จะขึ้นนงท มิดง
 ปราบรณา ทำอุยกพระหัตถ์ รวบรัดขึ้นมา มงกุฎของข้า

ตกตงบัดใจ เป็นนางอัศจรรย์ จิตต์ข้าต่ำคัญ ทำนาย
 ทำวไทย ดังใจข้าหมาย ต้องฝ่ายเป็นไม- ตริเราต้องไซ้
 เป็นที่สบาย ถ้าท่านประสงค์ สิ่งใดจำนง จะเอามาถวาย
 ลมพัดพัดตาม ศฤงคารทั้งหลายน ตามทำวมุ่งหมาย จะจัด
 ให้มา พระเจ้าอยู่ทอง พึงคำทำนอง กล่าวตอบพจนา
 ดุชนั้นไซ้ ตามใจพระอา ถ้าท่านปรารถนา หาสิ่งใด ๆ
 เมืองข้ายังมี ตามจำนงที่ ทำวตรึกนึกไผ่ จะหามาให้
 อย่าได้สงสัย ข้าตงนำใจ เป็นไมตรีกัน ถ้านุญาข้านั้น
 จะให้ไปกิน เมืองข้าทรงธรรม ผู้ใดขัดใจ อนุญาตให้
 ล้มพันธุ์ เหล่าโจรยโคตรมัน มรณังบรรลย์ เราหวังฝั่งฝ่าย
 ทั้งสองฤๅสาย ให้สัตย์จันนี้ ต่างองค์ต่างดา ยาดรา
 ครไป คิมลู่เวียงชัย กรุงไกรพารา สองกษัตริย์ผันหลัง
 ชนสู่ราชวง อยู่ดังก่อนมา ครงนัชรรมโคกกราชา อายุ
 ดังซาร์ ถึงเจ็ดสิบห้าบรรลย์ ไปสู่ชั้นฟ้าอาศัย ปุณฺโญ
 บัจจัย ทำวไทยเผื่อไผ่กันหนา ข้างพระน้องชายราชา
 มเหษีธิดา ทุกข์ไคกาอาศัย อรหันต์ทั้งนั้นเศร้าใจ เสีย
 คายทำวไทย หวาดไหวไปทุกพารา ราษฎรทั้งหลายนโคก
 ความดีพระยา ท่านทำวเมตตวชาญชัย บัได้อาเยงเคียดฉนัก

อยู่ตามครองธรรม ทำนบไต่ธารณ จิตต์เผื่อเกอหนน
 นฤตทวทงธานี ข้างทวนของชายจักรี แต่งศัพฐมี พระเถร
 เณรชื้อพร้อมกัน โทศทองเรืองรองพรายพรรณ ได้ศัพ
 ทรงธรรม ทุกอันยอด้วยนักหนา พระเมรุสูงใหญ่ยิ่งว่า
 ได้ดิบห้าวา เหน้ประจักษ์แก่ตามากมาย เมรุทิศเมรุแทรก
 ข้หลาย ถัดรองเรียงราย เพร็ดพรายเป็นทิวถาน นิมนต์
 พระสงฆ์อาจารย์ ห้าร้อยกัมมัญฐาน ดำราญได้รจการ
 บัดใจ จบเรื่องนิทาน เทานแต่หนา ผู้บัญชาการ
 ชนาทงหลาย ะ

ตำราพยาพฤตมาถรรพ

ดำเนินความตามตำราพฤตมาถรรพ โสธกเลิศประเสริฐ
ลำน้าแดง ให้แจ่มแจ้งใจสว่างกระจ่างจริง ได้พบ
อุปเท่ห์วิเศษ ท่านเคไชยวงศ์อ้างเป็นอย่างยิ่ง สถิตสถาน
บ้านบางกะทิง เคยช่วงชิงรัชชานุญาตขานาญยุทธ เป็นคนทรง
จอมกษัตริย์วัดประทุม ได้ต่อสู้พม่ามอญไม่หืออ่อนหยุด ครั้น
ไปรบเสียมราฐปราบกำพุท พวกขอมรูดหนีข้ามไม่ตามเสียม
ท่านเคไชยชอบคิดปริศนา โดยเดชาเด่นเลิศประเสริฐเสียม
ตรงหน้าเมืองโพธิ์สัตตวัดช้างเฌยม แต่พอเฌยมเข้ากยตยบ
นัย เข้ากตคอกกตคตขมิดเขม้น พอแดเห็นลายลิจิตวิจิตรไช
แห่งหน้าหมอบยอบตวัดดูทั่วไป ท่านว่าให้เอาที่ตวัดคตพัวพัน
ตั้งข้อปริศนาโดยสามารถ คิตปลงตกเห็นจริงทุกสิ่งสรรพ ชด
ที่ขุมมุนประทุมเปิดคุพลัน เห็นสุวรรณเจ้าหลักอักษรา เป็น
ตักยาดำหรับได้ขับโรค บรรเทาไล่กตลายลิจิตปริศนา
จารึกแผ่นทองคำเป็นตำรา สรรพยาแก้สิ่งขยากรังใจ สมอ

เขียว ๕ ผลเป็นต้นเค้า ลงพระเจ้า ๕ พระองค์อย่างดั่ง
 นะโมพุทธานะองค์ละใบ เขาเม็ดในลัดดอก ๗ เม็ดมา ลง
 หัวใจภริกรรมเจ็ดคัมภีร์ ตีว่าหวงทงนอย่างงา แดง
 ไว้ให้ประจักษ์อักษรา ตั้งวิชาปุกระยะปะบอกแดง หัวหัว
 หมูทั้งาม ๆ ตามคี่ระ ลงมะอะอุปเท่ห์ให้แดง หัวเข้า
 ขำ & หัวเป็นตัวแรง อาจารย์แจ้งวิชาไม่อำความ ลงทุสะ
 มะนิลัตติ จงทุคกรงทุคควาอย่าหยาบหยาม บรเพ็ดเตด
 เอาที่เถางาม ค่ำรบ ๓ ถ้วนคงของคุดี ลงด้วยยิดดาตุ้อย่าง
 อุกฤตย์ เป็นไตรทิพย์พรเลิศประเสริฐศรี ใบคนที่ต่อ ๓๒ ต้อง
 วิชิ อาจารย์ชเน้นำตามทำนอง ลงทวดดิงษาแลับลูกเด็ก
 เป็นองค์เอกอาการ ๓๒ ยาดำบาทหนึ่งพึงประครอง ตามทำนอง
 เสกขารรวมาไป อะเสกขานะอะเสกขานาตัวราไซ อะเสกขา
 ขรรมาชัคยาไป ตำรวมใจเสกปลุกทุกประการ ยาดี้หนึ่ง
 พึงได้ถ้อยได้ แชนาผงได้เสร็จทั้ง ๗ ต่ถาน ถูกษ์วันเสาร์
 เคารพดัดวาร พระอาจารย์แจ้งคควิชา เอาด้วยมาเคถา
 เข้ากันหมด ได้หินบดบับขยขยา นามผงซึ่งเข้ายาในตำตำ
 ทำนแนะนำคำคณบรยาย คตะเมตเกิดดเกตุเอนาผง ซึ่งแซ

คนที่ล่อเป็นกระส่าย แห่หกลึงทั้งแฉ่วอย่าเสียตาย ทั้งหญิง
ชายจงจำเป็นตำรา ถ้วน โสถบดเสร็จเป็นเค็ดเค้า จงบัน
เทามัดพุทธรักษา แรกกินเม็ดหนึ่งเริ่มประเดิมยา สองเวลา
สองเม็ดเสร็จสองวัน กินสามมือ ๓ เม็ดจะเค็ดโรค บริโภค
เร็วแรงแข็งขยัน กิน ๓ เม็ดเสมอไปทุก ๆ วัน เร็วแรง
นั้นถ้าน้อยกินถอยลง กำหนดว่าห้าวัน โรคพ้นหาย สบาย
ใจสมจิตคิดประสงค์ ถ้ากินได้ไม่เคลื่อนไหวครบเดือนตรง ทั้ง
รูปทรงโสดงามกว่าคน กินเดือนครึ่งถึงร่ำกำหนดนั้น คง
กระพันวิทย์อย่างงน กินสองเดือนถ้วนหมดพจน์นิพนธ์ ว่า
ตัวตนเบาดีดอยปลิวไป ถ้ากินได้ไตรมาสฉลาดล้ำ ปัญญา
จําพรรมค่าสัตว์นิบาตไซ โดยสามารถอาของค์พระทรงชัย
แฉ่ดงในพุทธอุตะโม แต่ขวัญข้าวเอาสิ่งหนึ่งให้แน่ ทำ
บุญแก้สงฆ์เพศวิเศษได้ ด้วยอุทิศจิตตั้งหลังชะโล ไปยัง
โบราณาจารย์การเจริญ จงดูดวงนักราชไมกซ์ ตลอด
โลกะมือถือสรเสร็จนิ อันค่ายาย่ายินดีตีประเมิน เรียก
ให้เกินจําคัดจนา ให้ดิบหายตายตกรกร้อน ปากคาบก้อน
เหล็กแดงร้ายแรงกล้า โดยคิดออกบอกกันอย่าล้นทา กล่าว

มุตาว่าหวงปิดบังกัน ดันข้อปัญหาว่าดังนี้ ความยินดีปรกติ
 เปรมเกษมสันต์ ครนตมิกเดรัจฉากำพรวณ กัดกับขันธ
 เตมาธยาโม ค้อยหยดหย่อนผ่อนเหนียวมันเมื่อยหาย สบาย
 คตยวาททุกขเป็นสุขไซ้ ความนิยมดมเป็นท่านเคไซ้ ประกอบ
 โอสดทำเหมือนตำรา ให้ตาแก้วโรกเป็นโรคร้อน ไม่ถึง
 เดือนหายสันติเหมือนปรีศนา นางเย็นเป็นมะรังคตานมนาน
 มา ให้กนิยาโรคหายสบายใจ นายส่งเป็นวิคตังคตงออกดอก
 เป็นดาก คตานจำบากดำนพันวิสัย ให้กนิยาหายหมดห
 เข้าไป หายขาดไม่กลับเป็นเหมือนเช่นเคย นางคงง่อยหงอย
 หือเป็นหืดหอบ ลงนอนหมอบม้อยอิงพิงแขนย กนิยาหายว
 เจ้นไม่เป็นเลย ความสบายเบิกบานดำรวณใจ โดยคุณยา
 สามารถบำบัดแก้ วิเศษแท้เที่ยงตรงไม่สงสัย รักษาหาย
 วายไศกสันโรกภัย จึงกล่าวไว้หวังจิตต์คิดเป็นทาน ข้าพเจ้า
 เคไซ้ถ้าโกหก ให้ตายตกอเวจ้อคคณตญ ตำได้เถรเทวทัต
 โดยปฏิญาณ เอนกนานนับกัตย์พุทธันดร ตั้งตฤษณา
 ยาวิเศษ โดยจิตต์เจตนาณาสถอน หวังประโยชน์โพธิญาณ
 สวรรคตมทร ตุนครเขตต์นิพพานดำรวณ เอย ฯ

จะกล่าวตำรา ซึ่งคิดมาจากเมืองกรุง โดยยากแต่
 หากมุ่งหวังความดีท่าทางทลาย แก่สัตว์ไม่มีบุตร
 เลือดขาวโรคคาลาย แก่มะเร็งโรคดีคงหาย เจ็บในอก
 หาดเรอหวาน ๑๒ จำพวก เกิดวิบัติใช้ให้รำคาญ ใคร
 เป็นคือพระกาฬ มาตามผลาญให้พัตนตาย อย่างนี้เร็วรับหา
 ประกอบยาบาศคคาลาย เงินทองอย่าเสียตาย ชื้อเครื่องยา
 มาทำกิน เอาธราทนต์ขาว อีกรอกจันทน์อย่าถวิล ถึงละ
 ถ้วยคงประคั้น แล้วเอาเกลือกับพริกไทย เอาตั้งละ ๑ ทาน
 คุดการเข้าโดยไว กระพังไหมหอบหนึ่งให้ คนเอาแต่น้ำมา
 มะพร้าวหนึ่งลูกพด้น ขึ้นด้วยน้ำกระพังไหมหา พริกเกลือ
 เจริญปรุยา แล้วตั้งไฟโดยใจหวัง มะกรูด ๗ ลูกมา
 ตัดหัวแล้วอย่าขยิบยัง ได้ลงในยาตั้ง ไว้บนไฟไปจนแห้ง
 ขัดคุดบั้งติดไว้ ตำราไซตสันที ทำกินแก้ชาน รับประทาน
 ได้ทั้งหญิงชาย เมืองกรุงย่อมดีต่อหัว โรคคาลัวไม่กล้ากราย
 ผู้หญิงซึ่งชวนชววย อยากชมบุตรสุดส่ายใจ รับประทาน
 ยานแล้ว จะได้แก้อายุ่างดัย เข็ญตองจักต้องใจ เห็นคุณ
 ยาวาดี เอย ฯ

ค่านมัสการพระรัตนตรัย

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัม-
พุทฺธสฺส (ว่า ๓ จบ) ฯ

อะระหัง สัมมาสัมพุทฺโธ ภะคะวา พระผู้มีพระ
ภาคเจ้าเป็นพระอรหันต์ บริสุทธิ์หมดจดจากกิเลสเครื่องเศร้า
หมองทั้งหลาย ได้ตรัสรู้ถูกต้องแล้ว อิมหิ สักกาเรหิ
ตัง ภะคะวันตัง อะภิปูชะยามิ ข้าพเจ้าบูชาซึ่งพระผู้มีพระ
ภาคเจ้านั้น ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้ (กราบลง ๑ ครั้ง) ฯ

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม พระธรรมคือคำสอน
อันพระผู้มีพระภาคเจ้าแสดงไว้ดีแล้ว อิมหิ สักกาเรหิ ตัง
ธัมมัง อะภิปูชะยามิ ข้าพเจ้าบูชาซึ่งพระธรรมเจ้านั้น ด้วย
เครื่องสักการะเหล่านี้ (กราบลง ๑ ครั้ง) ฯ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสงฺโฆ หมู่พระ
สงฆ์ผู้เชื่อฟังของพระผู้มีพระภาคเจ้า ปฏิบัติดีแล้ว อิมหิ
สักกาเรหิ ตังสงฺฆัง อะภิปูชะยามิ ข้าพเจ้าบูชาซึ่งหมู่พระ

ตั้งขเจ้านัน ค้วยเครื่องดักการะเหต่าน (กราบสง ๓ ทน) ฯ

จบค่านม็ดการพระรัตนตรัย

บทที่ ๒

ชุมนุมเทวดา

วันทิตตะวา สิริสา พุทธัง สะหัสสะพุทธัง คณุตตะ
มัง อิหัง ปะริตตะสังเขปัง ภาวะขามิยะถาพะลัง (ที่ ๑) ฯ

วันทิตตะวา สิริสา ธัมมัง สะหัสสะธัมมัง คณุตตะ
มัง อิหัง ปะริตตะสังเขปัง ภาวะขามิยะถาพะลัง (ที่ ๒) ฯ

วันทิตตะวา สิริสา สังฆัง สะหัสสะสังฆัง คณุตตะ
มัง อิหัง ปะริตตะสังเขปัง ภาวะขามิยะถาพะลัง (ที่ ๓) ฯ

จบชุมนุมเทวดา

บทที่ ๓

สัคเค

สัคเค กาเมจรรูปะ คิริสีชะระตะเต จันตะลิกเขวิมานะ
ทีเปรัฏฐะจะคามะ ตะวระนะคะหะถะ เกหะวัคคุมะหิเชตตะ

ภุมมาจาณันตฺเหว ชะละณะละวิสะเม ยักกะคันธัพพะ-
 นาคา คิณฺฐันตาสันตฺติเกยฺยัง มุนีวะระวะจะนัง สาธะโวเม
 สุตฺตเนตฺถ ฐัมมัสสะวะณะกาโล อะยัมภะทันทา ฐัมมัสสะวะ
 ณะกาโล อะยัมภะทันทา ฐัมมัสสะวะณะกาโล อะยัมภะ
 ทันทา ฯ

จับดักเค

บทที่ ๔

ทวิยัตตะวะณาคม

นะโม ๓ จบ

พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ ฐัมมํ สาระณัง คัจฉามิ
 สัมมํ สาระณัง คัจฉามิ ทุตฺติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง
 คัจฉามิ ทุตฺติยัมปิ ฐัมมํ สาระณัง คัจฉามิ ทุตฺติยัมปิ
 สัมมํ สาระณัง คัจฉามิ ทุตฺติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง
 คัจฉามิ ทุตฺติยัมปิ ฐัมมํ สาระณัง คัจฉามิ ทุตฺติยัมปิ
 สัมมํ สาระณัง คัจฉามิ ฯ

จบทวิยัตตะวะณาคม

ประทุมมัง ทานะปารามิ ทานะ อุปะปารามิ ทานะ
 ประมัตตะ ปารามิ ทุตติยัง สัตตะ ปารามิ สัตตะ อุปะ
 ปารามิ สัตตะ ประมัตตะ ปารามิ ตะตติยัง เนกขัมมะ
 ปารามิ เนกขัมมะ อุปะปารามิ เนกขัมมะ ประมัตตะ
 ปารามิ จะตุดัง ปัญญา ปารามิ ปัญญา อุปะปารามิ
 ปัญญา ประมัตตะ ปารามิ ปัญญะมัง วิริยะ ปารามิ
 วิริยะ อุปะปารามิ วิริยะ ประมัตตะ ปารามิ อัญญะมัง
 ขันติ ปารามิ ขันติ อุปะปารามิ ขันติ ประมัตตะ
 ปารามิ สัตตะมัง สัจจะ ปารามิ สัจจะ อุปะปารามิ
 สัจจะ ประมัตตะ ปารามิ อัญญะมัง อธิฏฐานะ ปารามิ
 อธิฏฐานะ อุปะปารามิ อธิฏฐานะ ประมัตตะ
 ปารามิ นวะมัง เมตตา ปารามิ เมตตา อุปะปารามิ
 เมตตา ประมัตตะ ปารามิ ทะสะมัง อูเปกขา ปารามิ
 อูเปกขา อุปะปารามิ อูเปกขา ประมัตตะ ปารามิ
 สมะคังสะ ปารามิ สมะคังสะ อุปะปารามิ สมะคังสะ

ประมัตตะ ปารมมี ไมตรี เมตตา กรุณา มุทิตา
อุpekขา กุสละสัมปันโน ฯ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชา
จระณะ สัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะ
ธัมมसारถิ สัตถา เทวะมนุสสานัง พุทโธ ภะกะ
วาตี ฯ

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก
เอหิภัสสสิโก โอปนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ
วิญญูหิติ ฯ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปัน
โน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะ
โต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะ
สังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัญฐะ ปุริสะ
ปคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย
ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญชะลิ กะระณีโย อะนุตตะรัง
ปัญญักเขตตัง โลกัสสาติ ฯ

จบปารมมี ๑๐ ทัก

๑๐๒

บทที่ ๖

นมัสการพระพุทธทั้ง ๑๐ พระองค์ว่าดังนี้

เมตเตยยา เมตเตยโยนามะ ราโมจระรามะ สัมพุทโธ
โกสะโลธัมมะ ราชางะ มาระมาโร ธัมมะสามิ ทังจะขัง
นัจจะนาระโท โสโนรังสิมนิตะตา สุกุเตทเวเทโว โดเทยะ
โยนระระสีหะโก ทิสโสนามะระณะปาโล ปาติเลโยสมัง-
กะโล เอเต ทะสะพุทธา นามะ ภาวิสสันติ อะนาคะเต
กัปปะ สะตะสะหัสสานิ ทุละคังโสเนคัจฉะทีติ ฯ

จบนมัสการพระพุทธทั้ง ๑๐ พระองค์

บทที่ ๗

นมัสการพระศรีมหาโพธิ์ทั้ง ๑๐ ต้นว่าดังนี้

เมตเตยโยนาคะรุกโขจะ ไม์ก่ากะทิง รามะ พุทโธ-
ปิจันทะนัง ไม์จันทน์ ธัมมะราชานาคะรุกโข ไม์ก่ากะทิง
สาจะรุกโขธัมมะสามิ ไม์รังใหญ่ นาระโทจันทะรุกโขจะ
ไม์จันทน์ รังสิมนิ จะปัพพะลิมิ เลียบทเวเทโวจะจัมปาโก
ไม์จำปา ปาตะลันระระสีหะวะ ไม์แคล้อย นิโครธติสสะ

สัมพุทโธ ไม้ไทร สุ่มังคะโลนาคะรุกโข ไม้ก่ากะทิง
เอเตหะสระรุกขาโพธิกะวิสสันติ ะนะกะเต อิมะหะสะจะ
สัมพุทเธ โยนะโรปิณะมัสสะตติ ๑

ผู้ใดเจริญได้เป็นนิจปีตอบายภูมิ และคงจะได้ประสพ
พบพระพุทธเจ้า องค์ใดองค์หนึ่งเป็นเพียงเท่อย่าذنเทห์โดย ๑

จบมนต์การพระศรีมหาโพธิ์ทั้ง ๑๐ พระองค์

บทที่ ๘

มนต์การพระบรมธาตุวาตงน

ขัมภุที่ปะ จะระฐาเน สึงคุตตะเม นะโม รัมเม
ปะฐะมัง กุกกุสันโธ รัมมะการะกังชาตุ ทาตะ สะติ
ทุติโย โกนาคะมะโน กายะพันทะ นัง ตะติยัง กัสสะบั้ง
พุทเธ จัวะรังชาตุ ทาตะสะติ จะตุญฐัง สิริสา สักกะ-
ยะมีนึ อัตตะเกสา ชาตุ ทาตะ สะติ ปัญจะมัง อะริยะะ
เมตเตยยะ ลาตาล สึงคุตตะรัง อิทัง ทาณัง นะมะมิหันติ
อะหัง วันทาமி ทูระโต อะหัง วันทาமி ชาตุโย อะหัง
วันทาமி สัพพะโส สาธุ สาธุ สาธุ อนุนโมทนาไม ๑

จบมนต์การพระบรมธาตุ

นมัสการตายลักษณะวาตง

อธิปไตย ฤๅชะวา ข้าชอถวยบังคม พุทธบาทบรม
 ๕ ๕ ๕
 ทงคูเรองรอง ดืบนงของข้า ถวยต่างเทียนทอง ดวง
 ๕
 เนตรทงส่อง เรืองรองพรรณราย ผมเฝ้าเกล้าเกล้า ต่าง
 ดอกปทุมเมศ บัวทองรองฉาย ฉาจาเพราะพร้อง ต่าง
 ๕
 ช้องเสียงถวย ดวงจิตข้าหมาย ถวยต่างดอกมณฑา
 ๕
 พระบาททศพล ทงคูเลิศล้ำ ปรางกุรฉนา มิ่งจักรแก้ว
 ๕
 พรายแพรวทอดา กงจักรไศกา ดวงตมเกาทอง มินิต
 ๕
 คุณรัตน์ พัดสนิใบพัด บาทแก้วเรืองรอง ทอด้าวไทร
 ๕
 ภพ ครอบทุกชั้นของ ตายลักษณะเรืองรอง พระทอง
 ๕
 เนิฉฉน มีทงหอกแก้ว พระชรรคเลิศแล้ว ชอทองพราย
 ๕
 พรรณ มีนางชูฉวน อ่อนแอ้นแหวด้วย มงกุฎบุษบัน
 ๕
 มีสร้อยดังวาลย ปราสาทราชวง แทนทพยเตียงฉ ๕ เกย
 ๕
 แก้วสุริยการ ฉนฉฉฉฉฉฉ เกยแก้วประพาพ พัดใบ
 ๕
 ใบตาล พัดหางยูงทอง ดวงแก้วมณี แฉฉฉฉฉฉฉ
 ๕
 กระออมเงินกระออมทอง ออมแก้วแฉฉฉ มีทงกาดเงิน

ภาตทอง ภาตแก้วมืองใต้ มีจักรพรรดิตรา เสนาเกรียงไกร
 ถือของใต้ งามมียังยง มีช่องามา ทงทุกชนฟ้า อัมรินทร์
 อินทร์องค์ แด่นดาวชาวสวรรค์ เทวณัฎฐมวง เข้าเฝ้า
 พระองค์ ในทิพย์วิมาน มีพรหมไฉพล ดิบหกชั้นปรากฏ
 ย่อมแก้วสุริยการ ปราสาททุกชั้น ช้องชนวิมาน ดับมุกด์
 ทุกประการ พระพรหมชมญาณ ทุกชนพรหมา มีพระ
 อาภิตย พระจันทร์เรืองฤทธิ์ ชักรดโคสดา เวียนรอบ
 ราศรี รัศมีรุ่งฟ้า ดวงดาดดารา ประดับเมืองสวรรค์
 ทวีปใหญ่ทั้งสี่ ทวีปน้อยยังมี นัปใดสองพัน เวียนรอบ
 จักระนันท์ เขาพระสุเมรุเจดีย์ หลักโลกโลกา มีเขา
 ดัศตะบรรณ เวียนรอบเจดีย์ เขาแก้วมรุม่า มีดีทันตร
 อยู่หว่างบรรพต มีเจดคังคา ขาวาหลังโหด เงินยวงโอ-
 ภาต ชาวมืองประไพ วิมานพระอิศวร นารายณ์เลิศไกร
 เทวาใต้ เข้าเฝ้าวันทา ในป่าหิมพานต์ ผลพฤษาธำร
 งอกงามรจนา มีช่อแก่อ่อน ชับช่อนบุปผา สุกหอมคณนา
 ครุฑวิราชบัลลังก์ อยู่ไม้ฉิมพลี มีพญาไก่อแก้ว นกกระเวกพราย
 แพรว กิณรีกนิรา ถือพวงมาลา พื่อนร่างามดี แหก
 เต้าโนรี ดัดวาخانัน หงส์ห่านมยุรา ยุงทองบัลลังก์ งาม

พรายพรรณ พญาภักทวิค วิจิตรแดงดี พญาแว้ง
 เรืองร้น คุณาเมศดาบ มีพญาไกรดำ ข้างแก้วกฤษณ
 มาแก้วแพรวพราย ถึงที่ไต่อย่างเือง เตื่อเลื่องเลื่องดา
 ถึงทราชมดาบ นางโคกโคต ให้ลูกกนิมม กร้อง
 แกร่งน้ำนม คุณาประไพ มีเจ้าสระศรี นทีหลังโหล มีทง
 สระใหญ่ บัฒนคนละพัน มีทงสมุทรไท ลักลับกว้างใหญ่
 มีจนาเนืองนัศ ปลาเงินปลาทอง ลอยล่องตามกัน มังกรจร
 ฝัน จระเข้เหวรา มีทงเตาทอง เทยล่องในคงคา มีทงดำ
 เภาเงิน ลำเภาทองพราวตา ลำเภาแก้วใสดุจ อันงามบรรจง
 ทอดาวไตรภพ พรรณานาจบ ดยลักษณะพระองค์ ประเสริฐ
 ทุกสิ่ง งามยิ่งยอระบง ในพันบาทบงค์ พระผู้ทรงลักษณา
 บรรจบครบห้า สดงามโดยมี พระบาทหนึ่งกำหนด อยู่เหนือ
 บรรพต เขาสุวรรณคีรี พระบาทสองชั้นค้ำ อยู่กรงอยรยา
 นคร พระบาทที่สามนนิโสตร์ อยู่เขาบรมโกฏี ดังกาบวร
 พระบาทที่สี่ทศพร อยู่บนดั่งขร โกลดเมืองนคร นพรัตน์บุรี
 พระบาทที่ห้า ประดิษฐาน อยู่ใกล้ชลธาร ยามนาวาร เป็น
 ทิวทัน มัจฉากุมภี ดัดโนชดรี ยินดีอภิวันท์ พระบาทห้า
 แห่ง พระพุทธเจ้าแดง ใต้เป็นล้าค้ำ เป็นที่อันทา เท-

นวาศวรวพ มนุษย์คนขรวพ ครุฑราชชอสุรา พระศรีธรรมโพธิ์
 พระองค์เสด็จ ไปรดโลกโลกา มีดอกบัวทอง ทั้งสองโศภา
 ผุดกต่างสุรา รับรองบ่นวน ทุกอย่างพระบาท ดอกบัวประ-
 ทมมาศ บ่คลาดจากสถาน ที่ใดไม่ดบาย พระพายพัดพาน
 หอบรสบทมาลัย จากสถานไกลองค์ หอบเอาทรายแก้ว
 เป็นละอองฝ่องแผ้ว มาไปรยปรายลง ให้ทางราบรื่น รอง
 พระพุทธบาท ครั้นพระคลาดคลาต บันดาลศุภนัยหาย มีให้
 ปรากฏ แก่ลูกหญิงชาย เขยิบย่ำทำต่าย จะเป็นโทษทัณฑ์
 ไครไหว้ถ้ายลักขณ ได้บุญมากนัก แปรหมื่นสี่พัน จะได้
 พบพระองค์ ผู้ทรงไทยธรรม เป็นที่บ้องกัน โรคภัย
 บ่ร้าว ผู้ใดอุทิศให้ เมตตาภาวนา ทั้งห้าโดยมี พันที่
 คณนา พันแสนยศจัญไร กันทั้งโดยภัย โรคภัยบ่ร้าว
 กันเจ็บกันไข้ พยาธิโรคา เจริญสุขา โรคภัยบ่ร้าว จะได้
 ส่วนบุญ เศรษฐศต พุทธบาทมุนี จะได้ไปสรวรค์ ในชั้นตึงมี
 จักได้จุติ ในเมืองมณฑลสา จะได้เป็นใหญ่ ในค้ำแดนไตร
 ในโลกโลกา เศรษฐศต สัมภารสร้างมา ด้วยบวรมีถ้ำ
 เข้าสู่นิพพาน ฯ

อะหัง วันทาโม ทูระโต อะหัง วันทาโม ชาตโย
อะหัง วันทาโม สัพพะโส โหตุ ฯ

จบมนต์ถาวรกายลักษณะ

บทที่ ๑๐

ไหว้พระจุฬา

พุทธัง ธัมมัง สังฆัง

ขอให้มนต์นี้สำเร็จทุกประการ ขอให้ได้ทองแก้ว ขอให้
แคล้วคลาดภัยมาร ขอให้ได้ไปนมัสการ พระจุฬามณีเจดีย์สวรรค์
เอาท่านมาเป็นทันตม เอากัดมาเป็นหมอน ให้พระบรมมา
เป็นผ้าห่ม ครอบเกล้าเจ้าผู้พระนิพพาน อายุ วัฒน โส โส
โหติ ฯ

จบไหว้พระจุฬา

บทที่ ๑๑

ถวายชีวิต

พุทธัง ชีวิตัง ยวาระนิพพานัง สรรณัง คัจฉามิ
ธัมมัง ชีวิตัง ยวาระนิพพานัง สรรณัง คัจฉามิ สังฆัง

ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง สาระถัง คัจฉามิ ทุตติยัมปิ
 พุทธัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง สาระถัง คัจฉามิ ทุตติ-
 ยัมปิ รัมมัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง สาระถัง คัจฉามิ
 ทุตติยัมปิ สังฆัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง สาระถัง
 คัจฉามิ ตะตติยัมปิ พุทธัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง สาระถัง
 คัจฉามิ ตะตติยัมปิ รัมมัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง
 สาระถัง คัจฉามิ ตะตติยัมปิ สังฆัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง
 สาระถัง คัจฉามิ ฯ

จบถวายชีวิต

บทที่ ๑๒

ภาวนา

พุทโธ ภาสฺมิ นามะ พระพุทธรัสสะ ฯ

ขอท่านทั้งหลาย เจริญภาวนาเป็นนิจ ปิชอบบาย-

ภูมิทั้ง ๔ ฯ

บทที่ ๑๓

พระอรหันต์ ๘ ทิศ

สัมพุทโธ ทิปปะกัง เสฏโฐ นิสินโน เจวะ

มัจฉิเม โกลทัญญูประพาเตจะ อากะเนยเย จะ
 กัสสะโป สาริปุตโต จะ ทักขิณ ๑ หะระติ เย
 อุปาลิจะ ๑ ปัจฉิม เม ปิ จะ อานันโท พายัพเพ จะ
 ตะวันประติ โมคคัณนาโล จะ อุตตะเร อีสานะ ปิ จะ
 ราหุโล ๑ อิมะโข มังคะลา พุทธา สัพเพ พุทธา
 ปะติฏฐิตา วันทิตาเต จะ อัมहाหิ สักกาเร หิ จะ
 ปุชิตา เอเตสัง อานุภาเวนะ สัพพะโสถถิ ภาวันตุโน ๑

นามพระอรหันต์ (แปด) ๘ ทิศนี้ ขอให้ท่านทั้งหลาย
 เจริญทุกเช้าค่ำเข้านอน และเวลาสัจจรไปที่แห่งใด ย่อมบอ
 กันโดยภักดิ์ทั้งหลาย ๗

จบพระอรหันต์ ๘ ทิศ

บทที่ ๑๔

วิธินบเรียงกณทัฬหชาติ

หัตถังข้าทั้งสิบ ยกประดิษฐ์เหนือเศียรโร ไหว้คุณ
 พระพุทโธ อันตรัฐไชรรรมา พระเจ้าเราโปรดสัตว์
 อันอุบัติในโลกา ไหว้คุณพระชรรรมา อิกมหาโพธิญาณ
 อันประหารหมู่มารา มารร้ายแพ้ยายหนี ด้วยฤทธิพระ-

คำสัตยา เตะพระเมตตา บารมีมาสร้างสม พระนงน
 อาสน์แก้ว อันเลิศแล้วเป็นประณม เทวามาชุมนุม สัมภาร
 สร้างแต่ปางก่อน ครองเมื่อพระคำตลา เป็นพระมหาเวศตันดร
 หักหาญผลาญทุกขร้อน ในสิ่งสรรพาศรี ให้ท่านบุตรภรรยา
 ภาวนาถอันดี หนีหนายฝ่ายโตภัย เอาตัวรอดจากทุกขา
 ข้างขอตกแต่งไว้ ให้จำได้ในกาลา พระเมตต์จำใจมา
 บอกชนทางหญิงชาย ผู้ใดมีปัญญา เอาตัวมาจากอบาย
 ตั้งใจอย่าไผ่พ่าย ให้สืบสร้างคาถาพัน ให้ท่านหาชาติ
 ครอบจบถ้วน ๓๓ กัณฑ์ เครื่องบูชาตั้งตะพน ให้ครบครบ
 ตามคาถา บุญน้อยทำมิได้ เอาใจตั้งฟังธรรมา จำเวญ
 พระศาตา ว่าพันบ่วงแห่งสงสาร เกิดในพระคำตนา ขอ
 ให้ทันพระศรีอารีย ให้พันบ่วงข้ายมาร ตัดบ่วงราคระราโค
 ยอกรนพคุณ วรรณพระบุญโญ ปกเกล้าทั่วไกรโพธิ์
 วรรณทุกถ่มย ให้อัคณบิตมาศ ครอบประดาทวิธานัย
 ปกเกล้าขออภัย อันตรายสิ้นทั้งปวงมี เสร็จแล้วขอเปิดของ
 ตำแดงเรื่องกล่าวคดี ยกออกในคัมภีร์ มหาชาติพระศาตา
 เศวรพรครบถึงพัน ๓๓ กัณฑ์มีคตาคคตา ทศพรกัณฑ์ก่อน
 มา เมื่อนางฟ้าผู้ดี ได้พรพระอินทรา ทั้ง ๓๐ มาให้เทวี

จตุจากแต่กิ่งขี้ ๑๘ มีพระคาถา หิมพานต์เมื่อก่อถว้าง
 ให้ท นข้างบ้ายนาค ๓๓๔ พระคาถา มีว่ามาตังกล่าววกลอน
 ทานกณฑ์ ๒๐๘ เมื่อท่านทำทรงอาภรณ์ ให้ท่านลัดด้วยศักร
 แล้วเจิมจรวงเมืองไป จนประเวศน์ ๕๗ เมื่อได้เจ็ดเดิน
 กลางไพร ทรงพระรอยศไกร ให้พันภัยในอวิจิ ชุขก ๗๘
 เมื่อพราหมณ์แต่ใจกาตี ขุฆาตตุควมมี เมื่อไช้ไปตามขอ
 จุตพน ๒๕ พระคาถา มชกยอ นายเจตบุตรต่อ ชแนะนำ
 มรรค ดัย มหาพน ๘๐ ถัด ถึงอะจุตหยุดอาศัย อาบน้า
 ลั ร ญใจ แล้วพราหมณ์ไปยังอาศรม กุมาร ๓๐๑ บาท
 เมื่อประสาธตสองทราวมรม ให้มาตามอาภรณ์ พราหมณ์
 กูกคามพาเอาไป มัทรี ๘๐ ทัดน์ เมื่อกษัตริย์หาทราวมวย
 ไม่พบลูกต ยใจ กตั้งเกลือกไปกลางขรณี ดักบรวรพจับ
 เนอความ ๔๓ ตามบาคี เมื่ออินพราหมณ์ ขอมัทรี
 กราบทูลถวาย มหาราช ๖๘ เมื่อท่านทำดยกพลไพร
 มี รคชเหลือหลาย ถึงละ ๒๐,๐๐๐ ตามภาษา ดกษัตริย์
 ๓๖ หน่อคิตถกหกษัตรา ชุมหมู่ในภพฯ ทรงไค่กาสดบดง
 นครกัณฑ์ครนวนยไค่ก พ้อแม่ลูกทงหกองค์ กัดบักเ็นเข้า
 ถูกรุง ๔๘ พระคาถา เคารพครบทงพัน ๑๓ ถิ่นทท

กล่าวมา อ่านอยู่เป็นอัตรา ทั้งคาถาและบาลี หญิงชาย
 จะใคร่พบ พระศรีอารียโมตรี้ ให้จำเวณพระบาลี
 หงพ่นโชนใจ ตั้งวชิรายอยู่ทุกวัน ถ้วนทั้งพันยี่ สองดัย
 ผู้มนครนตายไป บ่ได้ไปสู่พิภพ แม้นม้วยชีพชีวา ผู้เมื่อฟ้า
 เบ้นเนืองนิจ บ่ได้ไปสู่พิภพ คับดวงจิตต์ผู้นิพพาน ฯ
 บั้จะโย โหตุ อะนาคะเตติ ฯ

ไหว้พระบรมเจ้า นำมาให้เข้า ในกรรมภมรคา
 ครนถ้วน ๘ วัน แดกบญจะธำชา ๑๕ วันต่อมา แดก.บญจกัน
 ไตร จิงชมนมกัน พระพุทธพระบรม พระสูตวพระวินัย
 แต่งทั้งดวงจิตต์ แต่งทั้งดวงใจ เข้ ออกถมนใน กาย ข้ให้
 พระตั้งกินี แต่งดาตองดี ถันงามได้ภา พระวิภังค์แต่งหุ
 พระตั้งชะณีแต่งตา พระวัดตุกะตา แต่งตมหายใจ พระ
 บุคคลบัญญัติ แต่งปากสันทัด เจรจาปราศรัย ไหว้พระชค
 แต่งร่างกาย เบญจขันธันไชว หัดละมาเป็นครู พระยมก
 แต่งใจ ถินนำตมไฟ พร้อมไปทุกหมู่ ไหว้พระกัมมฏฐน
 แต่งร่างงามตรู บอกไว้ให้รู้ ในขันธสันดาน ไหว้แก้วดวงหนึ่ง
 ตั้งเข้พระพาน ทนทางกัณดาร บัดติม้ง สัซัง พระดังติ ฯ

จบวิธีเรียงกัณธมหาชาติ

บทที่ ๑๕

อวราธนาธรรม

พรหมา จะ โลกาธิปะตี สะหัมปะติ กัต-
 อัญชะลี อันธะรัง อยะจาณะ สันตัสสะ สัตตาปประ
 ชักกะชาติกา เทเสตุ ชัมมัง อะนุกัมปมัง ปะชัง ฯ

จบอวราธนาธรรม

บทที่ ๑๖

ถวายเป็นทาน

อิมินา มะยัง ภันเต พุทฺเธ จะ ชัมเม จะ สังฆะ
 จะ ปะสันนะจิตตา เอกะณันทะ หุตฺวา อิมานิ ปิณฑะ
 ปาทานิ สะปะริวารานิ ชัมมิกานิ ชัมมะลัทธานิ อีระ
 อาเนตฺวา ระตะนัตตะยัสสะ อะภิปุณฺณัตถายะ ภิกขุ
 สังฆัสสะ โอนิชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสงฺโฆ
 อิมานิ ปิณฑะปาตานิ สะปะริวารานิ คะรุถันหัง รุหะเปตฺวา
 ปะฏิคคฺหาตุ อัมมะหากัณฺฐะเจว ญฺาตะกานัง มาตาปิตุ
 กาละกะตา ทินฺนุจะ อีระ จะ ตัตถะ ตัตถะ จะ อะริ
 วัตถานัง เทวะตา ทินฺนุจะ ทิจะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

แปลต่อไปว่า

ข้าแต่พระผู้เจ้วิญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย มัจฉาเลื่อม
 ใสในพระพุทธเจ้า ด้วยมีฉันทะความพอใจเป็นอันเดียวกัน
 ได้น้อมนำมาซึ่งอาหารบิณฑบาต กับทวงเครื่องบริวารทั้งหลาย
 เหล่านี้ ข้าพเจ้าทั้งหลายได้มาโดยชอบ ได้ประกอบโดย
 ชอบธรรมน้อมนำมาตั้งไว้ ณ ที่นี้ เพื่อจะบูชาแก่พระรัตนตรัย
 แล้วถวายแก่พระภิกษุสงฆ์ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอเว้นไว้แต่
 ภาชนะรับรอง เป็นของครุภัณฑ์ไม่ควรจะถวาย ขอพระ
 สังฆจงรับเถิด ซึ่งอาหารบิณฑบาตกับทวงเครื่องบริวาร
 ทั้งถวายเหล่านี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย
 และญาติมิตรสหายทั้งหลายด้วย มีมารดาบิดาเป็นต้น ที่
 กระทำกาดกิริยาจะโลกนี้แล้ว ไปสู่ปรโลกเบื้องหน้าโน้นด้วย
 เพื่อประโยชน์และความสุขแก่เทพยดาทั้งหลายด้วย มีภุมมะ
 เทพดาเป็นต้น ที่สถิตยอยู่ในที่นั้นด้วย และในที่นั้น ๆ ด้วย
 สันกาลามาน เทอญ ฯ

จบถวายสังฆทาน

๑๑๘

บทที่ ๑๘

คำปณิธานปรารภนา

ตอนที่ ๑

อิมินา มะมะ ทานนระ มาเมตถิติทัง อะหุ นัตถิ ภาวะนัง
นามะ มา อะโหติติ ภาวะะเว ฯ แปลว่า ความเป็นคนจน
อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้าแล้วด้วยทานนี้ ชนขอว่าข้าไม่มีขออย่าได้
มีในภพต่อไป อย่าพบเห็นความลำบาก อย่ามีทุกข์กาย
ทุกข์ใจ ขอจงให้มีสุขรักษาดนดั่งดีทุกกาลทุกเมื่อ ฯ

ตอนที่ ๒

นะ ขอตังจิตต์ โม ขอตังใจ พุทฺธ ขอตังคินนาตมไฟ
พระพุทฺธเจ้าห้ามกรรม พระธรรมเจ้าห้ามมาร ทาตังขัง
ขอพระวิภังค์ อย่ามีคณฤพาน ขอย่ามีมารมาประจัญ เศษ
กุศลข้าขอบังเกิดในดวงแก้วให้แผ่รุ่งเรือง คุจแด่งพระอาทิตย์
และพระจันทร์เจ้ามาดเคยจน เทอญ ฯ

ตอนที่ ๓

ขันธะมาร กิเลตตะมาร เทวบุตรมาร มิตวธฺหายมาร

อะสุญญะมาร มารทั้งห้ามารับเอาดวงบุญ อย่าผูกแวง
 แก่น อย่าขวางหน้าข้าพเจ้า อย่าห่มห่อหัวใจของข้าพเจ้า
 ผู้ตรวจรักษานิพพานเกิดมารอเยย ฯ

ตอนที่ ๔

ปัญจะมาร ชินนาโถ บัดโศกัมโพธิมุตตะมัง จะตุ-
 ลัจจังปะกาเสณติ มหาเวรัง วันทามิหัง ปัญจะมารา
 ประยาสัง

ตอนที่ ๕

นมัสการขอบังคม ขอบพระเนมเหนือเศียรวัง นัจจิต
 ข้าคิดหวัง คือพานทองรองบาท ตรวจนาษโณทก ตกตง
 เหนือนางขรณี ขอนางคงคามเป็นสักขี แก่ขานญาตีทุกคน
 พรวรสงฆ์ให้ยะธา ข้าถว้นหน้าตั้งใจตรง ตรวจนามตามประสงค์
 ขอฝากไฉนางขรณี อุทะกังหว้งถว้นก ผลทานญาตีทงน
 ได้ด้วยแก้วสามประการ พระพุทขังท่านแต่งให้ จึงข้าได้
 มาทำทาน พระสังฆังตวัน ท่านแต่งให้เกิดในตวับุญ
 อุทิศตั้งสังจา รับศีลาข้อต่อคุณ ขอให้เกิดในตวับุญ
 ถวรสักคุณข้าคำสตา ฯ

ตรวจหน้าแผ่ส่วนบุญ

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ อุบิขฌายะ คุลุตตะรา
 อาจริยูปะการะจะ มาตาปิตาจะฌาตะกา ปิยามะยัง
 สุริโย จันทิมารราชา คุณะวันตา นะราปิจะ พรหมะ-
 มารา จะอินทรา จะคุโลกะปาตา จะ ะเวตา ยะโม เมตตา
 มะนุสสา จสี มัชฌัตตา เวริกา ปิจะ สัพเพสัตตะ
 สุจิตาโหนดุ ปุญญานิปะกะตานิเม สุขัง จะตวิทัง เทนตุ
 จิปปัง ปาเปละโวมะตัง ฯ อิมินา ปุญญะกัมเมนะ
 อิมินา อุทิสเสนะ จะจิปปะหัง หินาธัมมา ยาวะนิพ-
 พ นะโต มะมัง นัสสันตุสัพพะทา เยวะ ยัตตะ ชาโต
 ะเว ะเว อุชฺฐิตัง สะติปฺปญฺญา สันเลโข วิริยัมหิना
 มารา ละภันตุโนกาตัง กาคุญจะวิริเยสุ เม พุทธา-
 ทิปะระ นาโถ ธัมโม นาโถ ะระตตะโม นะโถ
 ปัจเจกะพุทฺโธ จะ สังโฆ นาโถตตะโร มะมัง เตโส
 ตะมานุภาเวนะ มาโร กาสัง ละภันตุมา ฯ ปญฺจะมาเร
 ชินะ นาโถ ปัตตา สัมโพธิมุตตะมัง จะตฺถัจจิปะกา

เสนโต มหาเวรัง สัพพะพุทฺธะนะมามิหัง เอเตนะจายันตี อิทัง เม ญาตัง โหนตุ สุขิตา โหนตุ ญาตะโย ๙ โมโหโทโส อะหิริกัง อะโนตปป์ง อุตัจจังโลโก ทิณฺฐิ มาโน โทโส วิจิกิฉา มัจฉะวียัง กุกกุจจัง ถินะมิตฺถัง เขเก กิจฉาติ ฯ

ขันธะมาร กิเลสะมาร เทวะปุตตะมาร อะภิสังขาระมาร มัจจุมาร มารทงทานอย่าจงเวร จองกรรมร่าง พระกรรมของข้าพเจ้าเลย กายกรรม ๓ วชิกรรม ๔ มโนกรรม ๓ รู้ทำไม่รู้ทำ สัตว์ใดนับนา สัตว์ใดกินสัตว์บนดิน ขอให้อิถกรรมแก่นกับข้าพเจ้าตั้งแต่นั้นเป็นอนอย่าได้ผูกพันพยามาทอาฆาตกับข้าพเจ้าเลย และข้าพเจ้าไม่ผูกพันเวรพยามาทกับท่านทั้งหลาย ขอให้ให้อิถกรรมแก่นเดียวกัน ขอให้เป็นสุขเถิด ฯ

จบตรวจนาแผ่ส่วนบุญ

ตอนที่ ๖

ขอแผ่ส่วนบุญไป ถึงคุณครูอุปัชฌาย์ คุณบิดา
 และมารดา ญาติที่อันตายไป สรรพสัตว์ทั้งน้อยใหญ่
 ย่อมมีในแผ่นพัสตรา เบื้องใต้จตุรเวศ เบื้องบนนาคพรตมา
 เบื้องซ้ายและเบื้องขวา ทอวนันตจักรวาล ขอแผ่ส่วนบุญไป
 ถึงเจ้าชีวิต ตั้งจิตตั้งตนตาม พระยมและกาฬ พระสิทธิขัตติยกุมาร
 เจ้าบุญชี มโนกรรมและอเวจี บุญจะมารทงทาน อย่า
 ได้มีจองเวรกัน ลับยอดดับใบ กิเลสเข้าไปเป็นนิรันดร์
 อย่าได้จองเวรกัน คลายผูกพันทุกประการ โลภะบาปทานทั้งสี่
 ถือบุญชีเป็นประธาน (ฉ. ๑๔. ๑๕ คำ วันอาทิตย์
 จ. ค. พ. ห. ศ. ส.) เทยวต้องญาณแจ้งแด่ดู ข้าแผ่ส่วนบุญให้
 ท่านรับไว้เป็นตราฐ ได้ทำบุญท่านเอ็นดู จดชื่อไว้ในแผ่น
 ทอง ข้าเกิดชาติใดๆ ท่านข้าไชร้อย่ารู้พร่อง พุ่ดเกิด
 มากายกอง เป็นทพงแก้ด้ามประการ คือสกายนอกคือ
 ดวงใต้ ทานภายในคือโลกทาน เปิดประตูเข้านิพพาน ข้าม-
 ลั่งสรวจากวงวน อนึ่งเล่าเมื่อต้นชนม์ มารอย่าประจัญให้
 หลงไหล ส่วนบุญที่ข้าทำ ช่วยชักนำพาเอาไป ขอให้
 พบพระเมตไตรย พบพระเจ้ากายภาคหน้า อนึ่งอย่าได้

เกิดในเมือง นอกขอบขันฑะสีมา อนึ่งอย่าเกิดเป็นสัตว์นรกและ
 สัตว์นรก พวกราชโลกา ให้อำภัพแก่บุคคล อนึ่ง
 อย่าได้เกิดเป็นรูปเปรตอันพิสด ใจร้ายเบียดเบียนตน โมโห
 นัตถิ อนึ่งอย่าได้เกิดเป็นรูปเปรตอสุรกายอันไม่ดี - ขอนาง
 คงความเป็นสักขี ขอนางบรรณมาเป็นพระยาน ขอแม่โพธิ์พ
 ญ์มาเป็นประธาน อินทร์พรหมยมพระกาฬ ขอเชิญท่าน
 มารับใจ อีกสรรพลัตน์น้อยใหญ่ อย่าจงเวรกันเดยหนา
 “อุกาสะ ทักขิโนทะกังวะรัง รัมมะเทสะนัง นิยาจามะ”
 บาปกรรมทั้ง ๑๔ บาปหู บาปตา บาปจิตต์ บาปใจ
 บาปโมโห บาปโทโส บาปโลภ บาปตัณหา บาปราคะ
 บาปมานะ บาปทิฏฐิ บาปวิจิจ्ञา บาปดีตัพพะปราค
 บาปอาฆาต สรรพบาปทั้งปวง ขอให้อริกรรมตงแต่นั้น
 เป็นต้นไป เทอญ ฯ

ตอนที่ ๗

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ ข้าพเจ้าเคารพบาทมงคล องค์
 พระศาสดา อีกทั้งพระพุทธรูป น้ำใจบริสุทธิ แด่หมื่น
 ล้าน องค์พระไตรปิฎก ไพร่พระอรหันต์ ไพร่เทพ-
 บุตรนั้น ไพร่ทั่วโลกา ขอแผ่บุญไป น้ำใจบอกใน

๒๖
 ๒๗
 ๒๘
 ๒๙
 ๓๐
 ๓๑
 ๓๒
 ๓๓
 ๓๔
 ๓๕
 ๓๖
 ๓๗
 ๓๘
 ๓๙
 ๔๐
 ๔๑
 ๔๒
 ๔๓
 ๔๔
 ๔๕
 ๔๖
 ๔๗
 ๔๘
 ๔๙
 ๕๐
 ๕๑
 ๕๒
 ๕๓
 ๕๔
 ๕๕
 ๕๖
 ๕๗
 ๕๘
 ๕๙
 ๖๐
 ๖๑
 ๖๒
 ๖๓
 ๖๔
 ๖๕
 ๖๖
 ๖๗
 ๖๘
 ๖๙
 ๗๐
 ๗๑
 ๗๒
 ๗๓
 ๗๔
 ๗๕
 ๗๖
 ๗๗
 ๗๘
 ๗๙
 ๘๐
 ๘๑
 ๘๒
 ๘๓
 ๘๔
 ๘๕
 ๘๖
 ๘๗
 ๘๘
 ๘๙
 ๙๐
 ๙๑
 ๙๒
 ๙๓
 ๙๔
 ๙๕
 ๙๖
 ๙๗
 ๙๘
 ๙๙
 ๑๐๐

พระมหาสังกรานต์ ท่านประดิษฐาน อยู่ในคูหา ถ้า
 อันฐิติ แทนเทพธิดา ดีๆ กันมา อยู่ในราตรี สุริยัน
 พรหมมา พุทธองค์ผู้ทรงฤทธิ์ พระหัตถ์ราชครู พระราหู
 อสูร พระศุกรจักรี พระเกตุอินทรา คุณแม่โพสพ
 รักษาไตรภพ เฝ้ายงูฝน คนขรรพอันเลิศ เกิดในโลกา
 ขอมณีนุญา กตัญญูแทนคุณ พรหมเอาคุณ รักษา
 เทวาทมมุต ท่านช่วยนกล ชวดคนวันคร คุณนางขรรณิ
 นางต้องมือ ดีหมั่นโยชนน เขาท่านมาเป็นพยาน ข้า
 ดำรงสมภาร คัดทานทุกวัน อย่าให้มรณนี้ มั่นมายัย
 ขออายุข้า เกิดมานานแล้ว ในโลกขานี้ ขอฝากสมภาร
 คัดทานบารมี หงส่นขรรณิ ยังมีกรรมตน ซึ่งวาจาคน
 ในจิตต์มีคมัว จิตตคามความชั่ว บาปกรรมลึบดี อย่า
 มาพวนพัว ตั้งโคทชว ขออย่าให้บังเกิดมี ถ้าใครคิดคด
 ให้มันถอยถด ย่อยยับอปรีย์ ผลคัตทานบวราร ขอให้
 บังเกิดมี ต่งแต่ชาตินี้ มารอย่าได้บ่ทา เมื่อชาติบัจจัต
 กุศลบ้องปัด อย่าให้มารแทรก หัวใจเสื่อมใสศรัทธา
 ด้วยกองกุศลดา เก่าสร้างชนใหม่ มารอย่าพาไป ในเวลา
 กรรม ขอให้บุญช่วย พาคิตตวิญญาณ หมายถึงให้

แม่น้ำให้ยา รัชมีพระธรรม คุชโลดาบัน ดำนักพระองค์
 แด้วข้าชอลง จากดาวคังส์ พังคำพระศรีอารีย์ เทคณา
 ไปรดเทพบุตรา พระจุพามุณิ เชยวแกวเบองขวา ของ
 พระชินศรี เมื่อจักจุติ จับปฏิตัญญิ ขอให้บังเกิดในสกุล
 อย่าให้เสื่อมคูนัย เกอหนุณยศฐาน เป็นที่ดำนัก ให้
 รัชชาติคัลทาน แด้วภยแปดประการ อย่ารู้เศร้าหมอง
 ตรวจนาวณน โลกบาดทงส์ ตรวลงแผ่นทอง ญาตังค
 พังคำ ผุงชนาเนืองนอง พรรคพดกฟ้อง มารับเอาทอง
 กุศล ข้าตงปรารดนา เมตดาภาวนา ขอพบจุดพล
 คัลทานบารมี คือเงาถับตน เกิดสร้างกุศล อายุ วัฒนโน
 ลุขัง พะลัง ฯ

ตอนที่ ๘

นางชรณเจ้าข้าเอ๋ย ตัวท่านยังหอรอมยัง ข้าขอฝากฝัง
 ไว้ในดวงแก้วดำประการ ข้าพเจ้าขอฝากคัลทาน ไว้ใน
 ดวงแก้วดำประการ อย่าให้ผิดคัลทานของข้าพเจ้าม้วย
 ข้าพเจ้าเกิดในชาติใด ขอให้ผิดคัลทานของข้าพเจ้ามีอยู่เหมือน
 เงาถับตัว เทอญ “นิพพานะปี้จะโยโหตุ อะนาคะเต-
 กาเล” จบ ฯ

๑๒๕

คำปณิธาน ๘ บท^๕ ขอพระคุณผู้สนใจจงได้เรียน
ท่องบ่นให้คล่องแคล่วในใจ แล้วจงปฏิบัติตามทุกเมื่ออย่าได้มี
ความประมาท ท่านคงได้รับผลดีขอมิได้ สัมผัสความ
เจตนาทุกประการ ฯ

นางจ๋เอียน^๖

กัมมภูฐาน ๕

หากท่านมีโอกาสด่างๆ ควรทำให้ได้ อย่างได้ประมาณ
 ง่ายนิดเดียว ใช้บริการเป็นพักๆ ในเมื่อเข้านอนหรือตอน
 ใกล้เคียง พิจารณาให้เห็นเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ความ
 ไม่เที่ยง เป็นทุกข์มาก และไม่ช้าเร้าช้า เป็นแต่เพียง
 ชั่วๆ ชั่วๆ อยาตนะ ประชุมกันชั่วคราวเท่านั้น ฯ

๑. เกศามนเอย เกศามนเภา พระธรรมเพ็ญเจ้า ว่าเป็น
 อสุจิ ว่าเป็นอสุภัง ว่าเป็นทุกขัง ว่าเป็นอนิจจัง
 ว่าเป็นอนัตตา จาพุทธโฆ พระอิติปิโส ภะคะวา (ที่ ๑) ฯ

๒. โดมาชนเอย โดมาชนเภา พระธรรมเพ็ญเจ้า ว่าเป็น
 อสุจิ ว่าเป็นอสุภัง ว่าเป็นทุกขัง ว่าเป็นอนิจจัง
 ว่าเป็นอนัตตา จาพุทธโฆ พระอิติปิโส ภะคะวา (ที่ ๒) ฯ

๓. นขาเด็บเอย นขาเด็บเภา พระธรรมเพ็ญเจ้า ว่าเป็น
 อสุจิ ว่าเป็นอสุภัง ว่าเป็นทุกขัง ว่าเป็นอนิจจัง
 ว่าเป็นอนัตตา จาพุทธโฆ พระอิติปิโส ภะคะวา (ที่ ๓) ฯ

๔. ท้นตาพ้นเอย ท้นตาพ้นเนา พระสรวเพ็ญเจ้า ว่าเป็น
 อตุลิจิ ว่าเป็นอตุลึง ว่าเป็นทุกขัง ว่าเป็นอนิจจัง
 ว่าเป็นอนัตตา จาพุทโธ พระอิติปิโส ภะคะวา (ที่ ๔) ฯ
๕. ตะโจหนังเอย ตะโจหนังเนา พระสรวเพ็ญเจ้า ว่าเป็น
 อตุลิจิ ว่าเป็นอตุลึง ว่าเป็นทุกขัง ว่าเป็นอนิจจัง
 ว่าเป็นอนัตตา จาพุทโธ พระอิติปิโส ภะคะวา (ที่ ๕) ฯ

บทที่ ๒๐

ผนวกพระไตรลักษณ์

อนิจจะตาทุกขตามาพร้อมพรัก อนัตตาดังนี้ครมาตาม
 หตั้ง เป็นทัพนุหมายประหารผลาญซึ่ง ไม่ยับยั้ง
 ข้นประจัญบาน คนทุกคนจวนจิตจะคิดเลียง ความไม่เที่ยง
 ทอไปในสังขาร ยอมให้แปลกแก่แต่ชาวกาล มิทันนาน
 เคยขอเชิญจนเป็นลม เพราะฉะนั้นคนเราไม่มีแต่ทุกข์ หากความ
 ดุชไม่ได้เท่าปลายฝน ผู้ใดเพ่งดูรากรมารมณ แล้ววิยมาว่า
 เป็นสุขทุกวันคืน หรือเป็นเจ้าฟ้ามหากษัตริย์ แน่ชนัก
 พระดนมจ้านจนหม่น มีดมบัติพัดตานอนยังยาน ด่วนแต่พ่น
 ควรค่าราคาดี หรือเป็นผู้เพิ่มพูนตบะบุญทวีพัย ที่เขานับ

ให้เป็นเศรษฐกิจ รอฟเฟลเดอร์รวยทรัพย์นับมากมี เป็น
เศรษฐกิจหนึ่งในโลกา แต่เหล่านั้มิใช่หมายความว่าสุข เพราะ
ความทุกข์ประดังทงหลังหน้า ทุกข์เพราะความ โศก โศก โศกา
ทุกข์ตณหาย่งยากลำบากครัน ทุกข์ต้องตรวจตรารักษทรัพย์
ต้องคอยนับตรวกรอสมองหนั จะกินนอนเดือดร้อนทุกคืนวัน
แต่ตัวนั้นเห็นสุขสันต์บาย คิดอยู่เป็นปู่เจ้าแผ่นดินทรัพย์
แต่กลายกลับเด็กต้มไม้ต้มหมาย เพราะความแปรแก้เฒ่า
ชรากาย และต้องตายหายดับดับชีพลง อันร่างกายกลาย
ไปเป็นอื่น ไม่ยั่งยืนดังใจหมายประสงค์ บรรดาทรัพย์
สมบัติบุญ เดวรงค์ พินาศลงมิได้ขู่เป็นคู่ครอง นี่แหละอนัตตา
ท่านว่าไฉ่ คนที่โหมมีเล่าเปเล่ทางผอง เกิดแก่ตายจริงยิ่ง
กว่ากลอง ใครไม่มองให้รู้ตัวักดาน ความไม่เที่ยงเป็นทุกข์
ไม่สุขา อนัตตาทั่วไปในสังขาร เป็นลักษณะสามประจำ
กาล จอมอาจารย์ทรงสอนนิกรชน เพื่อให้ทราบความจริง
อันดังแท้ ความผันแปรไม่คงตรงเหตุผล และจะได้มีปัญญา
รักษาดน ให้ผ่านพ้นความทุกข์ออกฉกรรจ์ เมื่อยังไม่สดัด
ตัดกิเลส เป็นต้นเหตุเศร้าหมองในกองขันขันธ์ จงประพฤติ
ศอ มดีทุกวี่วัน ให้เจิดฉ้านงดงามในธรรม เอย ฯ

๑๒๕

บทที่ ๒๑

ทำวัตรเช้า

บูชาพระรัตนตรัย

(นั่งคุกเข่า หันหน้าหน้าว่า)

‘อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ ภะคะวา พระผู้มีพระ
ภาคเจ้าเป็นพระอรหันต์ บริบูรณ์พร้อมด้วยคุณงามความดี
หมดจดทุกประการ ได้ตรัสรู้ถูกต้องแล้ว อิมะหิ สักกาเรหิ
ตัง ภะคะวันตัง อะภิปูชะยามิ ข้าพเจ้าบูชาซึ่งพระผู้มีพระ
ภาคเจ้านั้น ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้ (กราบลง ๑ ครั้ง) ฯ

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม พระธรรมคือคำสั่งนา
อันพระผู้มีพระภาคเจ้าแสดงไว้ดีแล้ว อิมะหิ สักกาเรหิ ตัง
ธัมมัง อะภิปูชะยามิ ข้าพเจ้าบูชาซึ่งพระธรรมเจ้านั้น ด้วย
เครื่องสักการะเหล่านี้ (กราบลง ๑ ครั้ง) ฯ

สัพเพภูมีนาโม ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ หมู่พระ
สงฆ์ผู้เชื่อฟังของพระผู้มีพระภาคเจ้า ปฏิบัติดีแล้ว อิมะหิ
สักกาเรหิ ตัง สังฆัง อะภิปูชะยามิ ข้าพเจ้าบูชาซึ่งหมู่พระสงฆ์
เจ้านั้น ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้ (กราบลงพร้อมกัน ๑ ครั้ง) ฯ

(นำทำวัตรต่อไป)

(นำ) หันทะทานิ มะยัง ตั้ง ภาคะวันตัง วาจาเย
อะภิตุฏัง ปุพพะภาคะนะมะระกัง กะโรมะ เส ฯ

(สวดพร้อมกันทุกบทไป)

นะโม ศัสสะ ภาคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัม-
พุทธานัสสะ (ว่า ๓ จบ) ฯ

(สวดพร้อมกัน)

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธาภิตุฏัง กะโรมะ เส ฯ
โยโส ตะดาอะโต อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิช-
ชาจะระณะ สัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อนนุตตะโร
ปรีสธัมมัสสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ
ภาคะวา โย อิมัง โลกัง สะเทวะกัง สะมะระกัง สะพรหมะ-
กัง สัสสะมะณะพรหมะณัง ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง
สะยัง อะภิญญา สัจฉิกัตวา ปะเวเทสี โย ชัมมัง เทเสสี
อาทิกัลยาณัง มัชฌะกัลยาณัง ปะริโยสานะกัลยาณัง
สาตถัง สัพพะยัญชะนัง เภวะละปะริปุลเลกัง ปะริสุทฺธัง
พรหมะจะริยัง ปะกาเสสี ตะมะหัง ภาคะวันตัง

อะภิปุชะยามิ ตะมะหัง ภะคะวัน สิริสา นะมามิ
(กราบลงพร้อมกัน ๑ คน) ฯ

(นำ) หันทะ มะยัง ธัมมาภิตุติง กะโรมะ เส ฯ
(สวดพร้อมกัน)

โยโส สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก
อskaliko เอหิภัสสiko โอปะนะยiko ปัตติจัตตัง เวทิตัพโพ
วิญญูหิ ตะมะหัง ธัมมัง อะภิปุชะยามิ ตะมะหัง
ธัมมัง สิริสา นะมามิ (กราบลงพร้อมกัน ๑ คน) ฯ

(นำ) หันทะ มะยัง สังฆาภิตุติง กะโรมะ เส ฯ
(สวดพร้อมกัน)

โยโส สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิ-
ปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามิจีปะฏิปันโน
ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ
อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญชะลิกะระณิโย
อะนุตตะรัง ปุญญักเขตกัง โลกัสสะ ตะมะหัง สังฆัง

อะภิปุชะยามิ ตะมะหัง. สังฆัง สิริสา นะมามิ
(กราบตบพร้อมกัน ๑ ทน) ฯ

(นำ) หันทะ มะยัง ระตะนัตตะยะปะนามะคาถาโย
เจวะ สังเควะวัตถุปะริทีปะกะปะฐัญจะ ภาณามะ เส ฯ
(สวดพร้อมกัน)

พุทโธ สุสฺสฺสโธ กะรุณามะหัดธะโว
โยจจันตะสุทฺธัพพะระญาณะโละจะโน
โลกัสสะปาปุปะกิเลสะฆาตะโก
วันทามิ พุทฺธัง อะหะมาทะเรนะ ตัง
ธัมโม ปะทีโป วียะ ตัสสะ สัตถุโน
โยมัตตะปากามะตุะเภทะภินนะโก
โลกุตตะโร โย จะ ตะทัตตะทีปะโน
วันทามิ ธัมมัง อะหะมาทะเรนะ ตัง
สังโฆ สุเขตตะภายะติเขตตะสัณฺญิตโต
โย ทิณฺฐะสันโต สุคะตานุโพธะโก
โกลัปปะหิโน อะริโย สุมะระโส
วันทามิ สังฆัง อะหะมาทะเรนะ ตัง
อิจเจวะเมกัันตะภิปุชะเนยยะกัง

วัตถุตะยัง วันทะยะตาภิสังขะตัง
 ปญญัง มะยา ยัง มะมะ สัพพบุตฺทหะวา
 มา โหนตุ เว ทัสสะ ปะภาวะสัทธิยา
 อีระ ตะดากะโต โลเก อุปันโน อะระหัง
 สัมมาสัมพุทฺโธ, รัมโม จะ เทสโธ นียยานิโก
 อุปะสะมิโก ปะรินิพพานิโก สัมโพธะคามิ สุกะ
 ทปเปเวทิตฺ, มะยันตัง รัมมัง สุตวา เอวัง ชะนามะ,
 ชาตีปี ทุกขา ชะราปี ทุกขา, มะระณัมปี
 ทุกขัง, โสกะปะริเวทะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปี ทุกขา,
 อปเปเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข, ปิเยหิ วิปะโยโค
 ทุกโข, ยัมปีจถัง นะ ละภะติ ตัมปี ทุกขัง,
 สังจิตเตนะปัญฺจูปาทานักขันธา ทุกขา, เสยยะถิทั้ง
 รูปูปาทานักขันโธ, เวทะนูปาทานักขันโธ, สันฺณูปาทา
 นักขันโธ, สังขารูปาทานักขันโธ, วิญญาณูปาทานัก-
 ขันโธ, เยสัง ปะริญญาเย, ะระมาโน โส
 ภะคะวา, เอวัง พะหุลัง สาวะเก วินตฺติ, เอวัง
 ภาคา จะ ปะนัสสะ ภะคะวะโต สาวะเกสุ
 อะนุสสาสะเน, พะหุลา ปะวัตตะติ รุปัง อะเนจจัง,

เวทนา อเนจจา, สัญญา อเนจจา, สังขาร
 อเนจจา, วิญญาณัง อเนจจัง, รูปัง อนัตตา,
 เวทนา อนัตตา, สัญญา อนัตตา, สังขาร
 อนัตตา, วิญญาณัง อนัตตา, สัพเพ สังขาร
 อนัตตา, สัพเพ ธัมมา อนัตตาติ, เตมะยัง,
 โอตฺถิณเณ มะหะ ชาตฺยา ชะรามะระเณนะ, โสเกหิ
 ปะริเทเวหิ ทุกฺখেหิ โทมะนัสเสหิ อูปายาเสหิ,
 ทุกฺโขตฺถิณเณ ทุกฺขะปะเรตา, อปฺเปวะนามิมัสสะ
 เกวะลัสสะ ทุกฺขักขันธัสสะ อันตะกิริยา บัญญาเยถาติ,
 จิระปะริณิพพุตมปีตัง ภะคะวันตัง สะระณังคะตา,
 ธัมมัญจะ, ภิกขุ สังฆัญจะ, ตัสสะ ภะคะวะโต
 สาสะนัง, ยะถาสะติ ยะถาพะลัง มะนะสิ กะโรมะ,
 อะนุปะฏิปัชชามะ สาสะโน ปะฏิปัตติ อิมัสสะ
 เกวะลัสสะ ทุกฺขักขันธัสสะ อันตะกิริยาเย
 สังวัตตะตุ *

หมายเหตุ ผู้หญิงดวด คำว่า เตมะยัง เปลี่ยนเป็น
 ตามะยัง ฯ

จบทำวัตรเช้า

๑๓๕

บทที่ ๒๒

ทำวตะคำ

บูชาพระรัตนตรัย เช่นเดียวกันกับตอนเช้า

(นำทำวัตรต่อไป)

(นำ) หันพระหัตถ์ มวย่ง ตั้ง ภาชนะวันตั้ง วาจาพะ
อะภิกายิตุง ปุพพะภาคะนะมะการัญเจะ พุทธานุสสะ-
คินัยัญจะ กะโรมะ เส ฯ

(สวดพร้อมกัน)

นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัม-
พุทฺธัสสะ (ว่า ๓ จบ) ฯ

ตั้งไข ปะนะ ภาคะวันตั้ง เอวัง กัลยาโณ
กิตติสัทโธ อัมภักกะโต อิตปิโส ภาคะวา อะระหัง
สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุกะโต
โลกะวิฑู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา
เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภาคะวาติ ฯ

(หยุดระลึกพระพุทฺธคุณตามสมควร แล้วผู้นำนำว่า)

หันทะ มะยัง พุทธากีตัง กะโรมะ เส ฯ

(สวดพร้อมกัน)

พุทธะวาระหันตะวาระตาทีคุณาภิยุตโต
 สุตธาภิญญาณะกะรณาหิ สะมาคะตัตโต
 โพเชติ โย สุขะนะตัง กะมะลังวะ สุโร
 วันทามะหัง ตะมะระณัง สีระสา ชินนัง
 พุทโธ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตะมัง
 ปะฐะมานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สีเรนะหัง
 พุทธัสสาหัสสะมิ ทาโส วะ พุทโธ เม สามิกิสสะโร
 พุทโธ ทุกขัสสะ คาทาจะ วิชาตา จะ หิตัสสะ เม
 พุทธัสสาหัง นียยาเทมิ สะริรัญชีวิตัญจัน
 วันทันโตหัง จะริสสามิ พุทธัสเสวะ สุโพธิตัง
 นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง พุทโธ เม สะระณัง ะรัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑฒะยัง สัตถุ สาสะเน
 พุทัง เม วันทะมาเนนะ ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิตะ
 สัพเพปิ อันตะรายา เม มาहेสุ ตัสสะ เตชะสา ฯ

(กราบหมอบลงว่า)

กาเยนะ วาจาเยนะ วะ เตจะสา วา
 พุทฺเธ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยายัง
 พุทฺโธ ปะตักคัลลเหตฺต อัจจะยันตัง
 กาลันตะเร สังวะริตฺตง วะ พุทฺเธ ฯ

(แล้วดูक्षणนึ่งพร้อมกัน ผู้นำฟังนำว่า)

หันทะ มะยัง รัมมานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส ฯ
 (ว่าพร้อมกัน)

สวากขาโต ภะคะวะตา รัมโม สันทิฏฐิโก
 อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ะจัตถัง
 เวทิตัพโพ วิญญูหิติ ฯ

(หยุดระลึกพระธรรมคุณตามสมควร แล้วผู้นำเริ่มนำว่า)

หันทะ มะยัง รัมมาภิกคัง กะโรมะ เส ฯ
 (แล้วพร้อมกัน)

สวากขาตะตาหิคุโธโยคะวะเสนะเสยโย
 โย มัคคะปากะปะริยัตถิวิโมกษะเกโท
 รัมโม กุโลกะปะตะนา ตะทะชาริชาโร

วันทา มะหัง ตะมะหะรัง วะระรัมมะเมตัง
 รัมโม โย สัพพะปาถันัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง
 ทุคฺคิยานุสสะตักฺขิณานัง วันทามิตัง สีเรนะหัง
 รัมมัสสาหัสสะมิ ทาโส วะ รัมโม เม สามิกิสสะโร
 รัมโม ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาคา จะ หิตัสสะ เม
 รัมมัสสาหัง นิยยาเทมิ สะวิริญฺชิวัตถุจิหัง
 วันทันโตหัง จะริสสามิ รัมมัสเสวะ สุรัมมะตัง
 นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง รัมโม เม สะระณัง วะรัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วักคฺเคยยัง สัตถุ สาสะเน
 รัมมัง เม วันทมาเนนะ ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อีระ
 สัพเพปิ อันตะรายาเม มาเหสุทฺธัง คัสสะ เตชะสา ฯ

(กราบหมอบตงว่า)

กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา วา
 รัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยายัง
 รัมโม ปะฎีกคฺคิตฺเตหะตุ อัจจะยันตัง
 กาลันตะเร สังวะริตฺถัง วะ รัมเม ฯ

(ดูक्षणทั้งสองพร้อมกัน แล้วผู้นำเริ่มว่าดังนี้)

หันทะ มะยัง สังฆานุสสตะติเนยัง กะโรมะ เส ฯ

(สวดพร้อมกัน)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิ-
 ปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน
 ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามิฉิปะฏิปันโน ภะคะวะโต
 สาวะกะสังโฆ ยะทิกัง จัตถาริ ปุริสสะยุดาณิ อัญญะปุริสสะ
 ปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย
 ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง
 ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ ฯ

(หยุดระลึกพระสังฆคุณตามต้นท่อน แล้วผู้นำเริ่มว่า)

หันทะ มะยัง สังฆากัถัง กะโรมะ เส ฯ

(สวดพร้อมกัน)

สัทธัมมะโช สุปะฏิปัติคฤดาทียุตโต
 โยญฐัพพะโช อะริยะปุกะละสังฆะเสฏฐโฐ
 สীลาทีธัมมะปะวะราสะยะกาเยจิตโต
 วันทามะหัง ตะมะรียานะ คณัง สุสุทฺธัง
 สังโฆ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง
 ตะติยานุสสตะคิณฺณานัง วันทามิตัง สิเรนะหัง

สัมผัสสาหัสสละมิ ทาโส ะ สัม โห เม สามิกิสสุโร
 สัม โห ทุกข์สละ ฆาตา จะ วิราตา จะ หิตสละ เม ฯ
 สัมผัสสาหัส นียาเทมิ สรรวิญญ์วิตญญ์ทั้ง
 วันทันโตหัง จะริสสามิ สัมผัสโส ปะฏิป็นะตัง
 นัตถิเม สรรณัง อัญญัง สัม โห เม สรรณัง ะรัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑฒะยัง สัตถุ สาสะเน
 สัมมัง เม วันทะมานะนะ ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อีระ
 สัพเพปี อันตะรายา เม มาเหสุ ตัสสะ เตชะเส ฯ
 (กราบทูลขอรับว่า)

กาเยนะ วาจาเย ะ เจตะสา วา
 สัมเม กุกุมมัง ปะกะตัง มะยายัง
 สัม โห ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง
 กาลันตะเร สัมจะริตุง ะ สัมเม ฯ

หมายเหตุ ถ้าผู้หนังสือ ฟังเปลี่ยนคำว่า ทาโสจะ
 เป็น ทาสีจะ คำว่า วันทันโตหัง เป็น วันทันตัง
 คำว่า วันทะมานะนะ เป็น วันทะมานายะ ดังนี้.

ภิกขุสถานิ สัพพะเสลิวะ ขีณาสาวันนิ, มยันทานิ,
อิมิ มาฆปุณณเมวันกขตตสมยิ, ตกกาตสทิสํ สมปตทา,
จิรปริณีพพุตมปี ตํ ภควนตํ อนุสสรมานา, อิมสมิ
ตสส ภควโต สกขีญเต เจติเย, อิเมหิ ที่ปฐุปปุฬาทิ-
สกกาทเรหิ, ตํ ภควนตํ, ตานิ จ อทตเตรธานี
ภิกขุสถานิ อภิปุชยาม, สาธุ โน ภนเต ภควา,
สสาวกสงโฆ สุจิรปริณีพพุโตปี, कुณเหิ ชรมาโน, อิเม
สกกาทเร ทุกคตปณณาการญเต ปฏิคคณหาตุ, อมหากิ
ที่ฆเรตตํ หิตาย สุขาย ฯ

คำแปล

วันขึ้น ๑๕ ถึงวันมาฆบูชา มี พระจันทร์เต็มดวง ประกอบ
ด้วยมาฆะนักษัตรฤกษ์ ซึ่งเป็นวันที่พระตถาคตอรหันตสัมมา-
สัมพุทธเจ้า ทรงสดุดีโอวาทปาติโมกข์ ในสาวกฉัณนิบาต
อันประกอบด้วยองค์ ๔ ก็ทรงมี พระบัญชาพร้อมทั้งมหค
๑๒๕๐ องค์ด้วยกัน ท่านเหล่านั้นล้วนเป็นเอหิภิกขุ ทั้งใครๆ
ก็ไม่ได้มีมนต์มาสู่สำนักพระผู้มีพระภาคเจ้า ในสาวกฉัณนิบาตนั้น

สกุญฺญโต สกุญฺญตา ปพฺพชฺชิตฺ, สเทวเก โลเก สมารเก
 สพฺรหมเก, สสุสมณพฺรหฺมณียา ปชาย สเทวมนุสฺสาย,
 อนุตฺตรํ สมฺมาสมฺโพธิ อภิสมฺพุทฺธ, นิสฺสํสํ โข โส
 ภควา อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺธ, วิชาจรณสมฺปนฺโน สุกโต
 โลกวิทู, อนุตฺตโร ปรีสทมฺมสวโร สตฺถา เทวมนุสฺसानํ
 พุทฺธ ภควา ฯ สวากฺขาโต โข ปน เตน ภควตา
 รมฺโม, สนนฺธิจฺฉิโก อกาลิโก เอหิปสฺสโก โอปนยิโก,
 ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญญูหิ ฯ สุปฺปิปนฺโน โข ปนสฺส
 ภควโต สวากสงฺโฆ, อชฺฐปฺปิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ,
 ฉายปฺปิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ, สามิจิปฺปิปนฺโน
 ภควโต สวากสงฺโฆ, ยทํ จตฺตาริ ปรีสยฺศคานิ อญฺจ
 ปรีสปกฺกตา, เอส ภควโต สวากสงฺโฆ, อาหุเนยฺโย
 ปาหุเนยฺโย ทกฺขิณเณยฺโย อณฺฆลิกเรณฺเณยฺโย, อนุตฺตรํ
 ปุณฺณกฺเขตฺตํ โลกสฺส ฯ

อัย	โฆ	ปน	ลฺลโป พุทฺธปฺปิมา	} ตํ ภควนฺตํ
อฺทฺทิสฺส	กโต กตา	} ยาวเทว ทสฺสเนน, ตํ ภควนฺตํ		

อนสุสตรีตวา, ปสาทส่วคปฏิตาถาย, มยฺ โข เอตริหิ,
 (อิมํ วิสาขปณฺณเมกัลลํ, ตสฺส ภควโต ชาตีสุมโพธินิพฺ-
 พานกาลสมมตํ) ปตฺวา, อิมํ จานํ สมปตฺตา, อิเม
 ทนฺเตทปฐุปาทิสถกาเร คเหตฺวา, อตฺตโน กายํ สกฺกาธุ-
 ปธานํ กริตฺวา, ตสฺส ภควโต ยถาภูจฺเจ อูถเน อนสุส-
 รัตนํ, อิมํ อูป (พุทฺธปฏินามรํ) ติกฺขตฺตํ ปทกฺขณํ
 กริสฺสาม, ยถาคทิตฺเทหิ สกฺกาเรหิ ปุชฺชํ กุรฺมานา, สาธุ โน
 ภนฺเต ภควา สุจิรปริณิพฺพุโตปิ, ฉาตพฺเพหิ อูถเนหิ อตฺตา-
 รมมณฺเตาย ปณฺณายมาโน, อิเม อมฺเหหิ คทิตฺเต สกฺกาเร
 ปฏิคฺคณฺหาตฺ, อมฺหากํ ทิฆมตฺตํ ทิตาย สุขาย ฯ

ถ้าเป็นวันถวายพระเพลิง ๘ หรือ ๙ คำ ให้เปลี่ยนคำใน
 วงเล็บหน้า ๑๔๓ บันทึก ๒ เป็นดังนี้ (อิมํ วิสาขอฏฺฐิมีกัลลํ,
 ตสฺส ภควโต สรรุชฌาปนกาลสมมตํ)

คำแปล

เราทั้งหลายถึงพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใดแต่เป็นที่
 ฟัง, พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด เป็นพระคำสัตย์ของเรา
 ทั้งหลาย, และเราทั้งหลายขอบใจ พระธรรมของพระผู้มีพระ-

ภาคเจ้าพระองค์ใด, พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นแต่ได้ทรง
 อุตตโตแล้ว ในหมู่มนุษย์ชาวอริยกะ ณ มัชฌิมชนบท เป็น
 กษัตริย์โดยพระชาติ มีพระนามว่าโคตมะโดยพระโคตร เป็น
 พระโอรสแห่งศากยกษัตริย์ เสด็จออกบวรพราจากศากยสกุล
 พระองค์ได้ตรัสรู้ พระอนุตรตรัสมาตัมโพธิญาณในโลกกับ
 ด้วยเทวดา มาร พรหม ในประชาชนกับด้วยสมณะและ
 พราหมณ์ ทวยเทพและมนุษย์, ช้อนไม่ต้องสงสัยเลย พระผู้มี
 พระภาคเจ้าพระองค์นั้น เป็นพระอรหันตตรัสรู้ชอบเอง ทรงถึง
 พร้อมด้วยวิชชาและจรณะ เสด็จไปได้แล้ว ทรงรู้แจ้งโลก เป็น
 สารถีแห่งบุรุษพึงฝึกได้ไม่มีผู้อื่นยิ่งกว่า เป็นศาสดาของเทวดา
 และมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้ตามแล้ว เป็นผู้เบิกบานแล้ว เป็นผู้
 ไชย, อนึ่งพระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นแต่ ตรัส
 ดีแล้ว เป็นคุณอันผู้ใดบรรลุดังเห็นเอง ไม่ประกอบด้วยกาล
 ควรเรียกให้มาคู้ได้ ควรน้อมเข้ามาในตน อำนวยวิญญูชนพึงรู้
 เฉพาะตน ฯ อนึ่ง พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระ
 องค์นั้นแต่ เป็นผู้ปฏิบัติดี เป็นผู้ปฏิบัติตรง เป็นผู้ปฏิบัติเป็น
 ธรรม เป็นผู้ปฏิบัติสมควร (หรือชอบยิ่ง) คือคู่แห่งบุรุษ ๔,

เจริญ ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า แม้แต่จีวรนิพพานนานแล้ว
ด้วยดี (แต่ยัง) ปรากฏอยู่ ด้วยพระคุณทั้งหลาย อันข้าพระ-
พุทธเจ้าทั้งหลาย พึงรู้ได้ด้วยความเป็นอติदारมณ จงทรงรับ
สักการะทั้งหลาย อันข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายถือไว้แล้วเหล่านี้
เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ตลอด
กาลนาน เทอญ ฯ

ทบทวน จิตใจของ วิโนคนธ
3 4 3

ข้าพเจ้า ที่หลวงของหลวง หลานหน้าตาดี คนดี
ใจดี ไม่ลบหลู่หลวงไว้แก่ พวกครู กวามอง

ที่ นวน ของได้รู้. วิโนคนธ

มือให้ เสร็จ. หรือ ก็พจน์ นวนได้ที

จิต จิตใจของ วิโนคนธ

พระไตรลักษณ์

สูตรไหว้พระบรมธาตุ

คำถวายผ้ากฐิน

อัม ภนฺเต สปริวารํ กฐินทุสฺสํ สงฺฆสฺส โอโต-
ชยาม, สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ, อัม สปริวารํ
กฐินทุสฺสํ ปฏิคฺคณฺหาตุ, ปฏิคฺคเหตฺวา จ อมฺิณา ทุสฺเสน
กฐินํ อตุรตุ, อมฺหากํ ทิฆมฺรตฺถํ หิตาย สุขาย ฯ

มาฆบูชา

คำถวายสังกการะในวันมาฆบูชา

หัตถ์หน้าว่า 'นโม ๓ หน' เหมือนในวันวิสาขบูชา
แล้วนำถวายเครื่องสังกการะต่อไปดังนี้ (ตั้งใจระลึกและว่าตาม-
ไปจนจบ)

อชฺชชํ มาฆปุณณมี สมปตฺตา, มาฆนักษตุเตน
ปุณณจันโท ชุตฺโต, ชุตฺต คตฺตคฺโค อรหํ สมมาสม-
พุทฺธโร, จาตุรงฺคิโก สวากฺสนฺนิปาเต โอวาทปาติโมกฺขํ
อทุทฺติสฺส, ตทา หิ อชฺชเตรฺसानิ ภิกฺขุสฺสทานิ สพฺเพสํเยว
ขัณฺหาสวานํ, สพฺเพ เต เอหิภิกฺขุกา, สพฺเพปิ เต
อนามนฺติทา ว ภวคฺโค สนฺติกํ อาคตา, เวพฺพเน
กลนฺทกนิวาเป, มาฆปุณณมียํ วชฺชมาน กจฺจายาย,
ตสฺมี สนฺนิปาเต ภควา วิสุทฺตชุตฺตมโปสถํ อกาสิ,
โอวาทปาติโมกฺขํ อทุทฺติสฺส, อयํ อมฺหากํ ภวคฺโค เอโก-
เยว, สวากฺสนฺนิปาโต อโหสิ จาตุรงฺคิโก, อชฺชเตรฺसानิ

วิชาขบชา

คำถวายสักการะในวันวิชาขบชา

วันวิชาขบชาและมาฆบูชา ตอนเช้า มีกิจที่จะต้องทำ
เหมือนวันธรรมสวนะธรรมดา เว้นแต่ตอนเย็น ไม่ต้องทำ
เหมือนในวันธรรมสวนะ ให้หยุดพักผ่อนร่างกาย ครั้นค่ำ
แล้วได้เวลาภิกษุสามเณร อุบาสกอุบาสิกา ต่างมีดอกไม้เทียน
ธูปในมือ ยืนประณมมือกล่าวคำถวายสักการะ

ผู้เป็นหัวหน้าว่า “หนุ่ มยิ พุทธสฺส ภควโต
ปฺพุทฺธภาคนมการิ กโรม เส ฯ” ฟังรับพร้อมกันว่า นโม
ตสฺส ภควโต อรหโต สรรพสมพุทฺธสฺส ฯ ๓ จบ แล้ว
นำถวายสักการะต่อไปดังนี้ (ตั้งใจระลึกและว่าตามไปจนจบ)

ขมมฺห โข มยิ ภวนฺติ สรรถิ คตา, โย โน
ภควา สตฺตา, ยสฺส จ มยิ ภควโต ธมฺมํ โรเจม,
อโหสิ โข โส ภควา, มชฺฌิเมสุ ขนฺนํ เทสุ อริยเกสุ
มนุสฺเสสุ อุปฺปนฺโน, ขตฺติโย ชาติยา โคตโม โคตฺเตน,